

A SAUER 2012-es szezonnyitó újdonságai!

SAUER 202 WILDBOAR FEVER

A képen látható modell illusztráció

- 01 // Egyenes hátú, Hatari típusú tus
- 02 // Forest előagy
- 03 // Acél rendszerkamra extra nagy "Speed Bolt Handle" zárdugattyú fogantyúval
- 04 // Hi-Cap" 8-as kapacitású tár (8+1)
- 05 // Ilaflon bevonatú acél elemek
- 06 // Gyorsítós elsütés
- 07 // 56 cm csőhossz
- 08 // Teljes hosszúság 1100 mm
- 09 // Súly: 4 000 gramm
- 10 // Kaliberek: 6,5x55, .270 Win, 7x64, .30-06 és 8x57IS
- 11 // 3. vagy 5. kategóriájú fával

SAUER 202 SYNCHRO XT

A képen látható modell illusztráció

- 01 // Fekete színű, szintetikus lyukas tus
- 02 // Állítható magasságú pofadék
- 03 // Acél rendszerkamra, gömbölyű zárdugattyú fogantyú
- 04 // Ilaflon bevonatú acél elemek
- 05 // 3-as tár (3+1)
- 06 // Gyorsítós elsütés
- 07 // Csőhossz: 56 cm
- 08 // Teljes hosszúság: 108 cm
- 09 // Súly: 3 500 gramm
- 10 // Kaliberek: minden mini és médium kaliberben (a Sauer kaliberkínálatából)

SAUER
ÜBERLEGENE WERTE

Részletes információk: Blaser Magyarország Kft. 4025 Debrecen, Erzsébet u.48. Telefon.: 52/521-092
Mobil: 20/325-7281, 20/262-4278, e-mail: fogarasi.jagd@t-online.hu, www.blaser-hungary.hu

M A G Y A R

VADÁSZLAP

CXXXIII. (21.) ÉVFOLYAM 11. SZÁM • 2012/NOVEMBER •
ÁRA: 850 FT, ELŐFIZETŐKNEK: 750 FT • www.huntingpress.eu

Magyar Vadászlap 2012/NOVEMBER

„Miss FeHoVa” 738. • Fenn a csúcson 753-755. • A muflon vadászata 749-752.

A törvénymódosítás lehetséges irányai 741-745. • Méltóság 747. • A „hajtós” lány 767.

VADÁSZLAP Kft.

Cégjegyzékszám: 13-09-102825

Adószám: 13468426-2-13

Közösségi adószám: 13468426

Kiadó-főszerkesztő: **Cseke Sándor**
sandorcseke@vadaszlap.hu

Hirdetés: **Barikád Reklámügynökség**
barikad@invitel.hu

Webáruház vezető: **Elek Erzsébet**
elekerzsi@vadaszlap.hu

Kapcsolat:

1031 Budapest, Rozália u. 59/a.

tel./fax: +36-1/242-0042

flotta mobil: +36-70/702-5000

info@vadaszlap.hu

ISSN 1215-6159 (nyomtatott)

Felölös szerkesztő:

Somfalvi Ervin, somfalvi@vadaszlap.hu

Tervező szerkesztő:

Wéber Ferenc, fefe@vadaszlap.hu

Főmunkatársak:

Agyaki Gábor, agyaki@vadaszlap.hu

Bálint Elemér, balint-elemer@t-online.de

Homonnay Zsombor,

homonnay@vadaszlap.hu

Munkatársak:

Földvári Attila, attila.foldvari@vadaszlap.hu

Kókai Márton, marton.kokai@vadaszlap.hu

Megjelenik havonként

a megelőző hónap utolsó hetében.

Ára: 850 Ft, Előfizetőknek: 750 Ft

A 2013. évi előfizetési díj: 9000 Ft

**Előfizethető belföldi
postautalványon, átutalással
a VADÁSZLAP Kft.**

65100149-11301439

számú számlájára, a hírlapkézbesítőknél,
a postahivatalokban.

Terjeszti a Lapker Zrt., a Magyar Posta Zrt.
és az alternatív terjesztők.

Erdélyben, Szlovákiában és Szerbiában

terjeszti és az előfizetéseket fogadja

a Color Interpress Kft.

Telefon: +36-1/243-9232,

e-mail: colorinterpress@t-online.hu

Nyomdai előállítás: **Pharma Press Kft.**

Felölös vezető: **Dávid Ferenc**

HUNTING PRESS
vadászati információs magazin

Kapcsolat:

www.huntingpress.eu

info@huntingpress.eu

ISSN 1588-1229 (online)

Az Európai Vadászújságírók Szövetségének tagja

**Címlapfotó: Berregő muflonkos
Blaumann Ödön felvétele**

Szerencsére

Bartha Feri szerencsés fickó! Megúsza, hogy az orvul, hátulról rátámadó bivalybika nem dobálta a fák tetejéig, nem taposta a földbe, csak – ahogy az erdélyiek mondják – alaposan „megmocskolta”.

Igen, bivalybika, és nem Afrikában vagy Ázsiában és nem is Ausztráliában, hanem a Fejér megyei Csákvár határában, a kefesűrű Fúzesnek nevezett terület egyik vadváltóján. Ez az öreg, a gulyától elvert, magányos bivalybika születését tekintve háziállat, házi bivaly, latin nevén Bos bubalus domestikus L., amely 6-7 tonna tömegű, szarvai félhold alakban hátrafelé hajlanak... és amely elvadultan él már eléggé régóta a környéken. Ugyanis – füttyülve a villanypásztorra – elszabadult a természetvédelmi területen tartott génmegőrző csordából.

Bartha Ferenc 31 éves, Etyeken él, a Vadex Zrt. Fehérvári Erdőgazdálkodási Igazgatóságán dolgozik kerületvezető erdészként, hivatásos vadászként. Sopronban végzett erdész-technikus, aki a vérebezésre adta a fejét. Nyolc éve dolgozik együtt Morgóval, a hannoveri kannal és annak „feleségével”, a két és fél éves szukával. Szereti a kutyáit, szereti a szakmáját... ebből a szempontból is szerencsés fickó!

A szeptemberi szarvasbőgés a vérebevezetők számára is csúcshatár, talán nincs is olyan terület, ahol könnyedén veszni hagynák a sebzett bikát. Ilyenkor gyakrabban csöng a jó vérebesek telefonja, nem nagyon van idő a pihengetésre.

Ez így van rendjén. (Hát még, ha azt is sikerülne tisztességesen rendezni, hogy mi a tarifája egy-egy utánkeresésnek, akár bonyolult, akár egyszerű a véreb és vezetőjének a feladata.)

A reggeli les után csöngött a telefon, meg kellene keresni egy bikát. Morgó érti a dolgot, nyugodtan ment a sebzett bika nyomán. Aztán Feri csak egy fujtató prűskölést hallott, és mire visszanézett, már repült is a sűrű bokrosba. A bika leszegett fejével, dühödten támadt a bozótba zuhant vadászra.

Bartha Feri szerencsés fickó, mert a hátán fekvő rugdosta a bika lebernyeges nyakát, a Magyarországon őshonos, törvényileg védett állat fejét, így valamennyire ki tudott hátrálni a vaskos, rövid lábak éles csülkei alól. Aztán a bika visszafordult, mert Morgó a gazdája segítségére sietett, belemart a bika vékonyába és magára vonta a figyelmét. Nem tartott sokáig a bika figyelmének lekötése, néhány másodperc múlva újra támadt a még földön fekvő vadászra, aki megpróbálta közben a puskáját a bikára fogni, de az egyébként jámbor, kezelhető, régebben nehéz terhek vontatására használt házi bivaly nem ijedt meg a puskacsőtől, szarvával kiütötte a fegyvert a vadász kezéből... s mint aki jól végezte a dolgot, bevette magát a sűrűbe, magára hagyván megtaposott ellenségét.

Azt mondják, az elefánt nem felejt. Ezek szerint ennek az elvadult bivalybikának is van rossz emléke az emberekről, vagy a kutyákról, nem véletlenül támadt a kutyája mögött haladó kerületvezető erdész-vadászra. Rokonáról, az afrikai kafferbivalyról tudjuk, hogy az öt veszélyes vadfaj egyike, azt is, hogy rosszindulatú, a sebzett vagy a sebzésből fölépült állat orvul, hátulról támad az emberekre... de a jámbor házi bivalyról eddig nem szólt a fáma.

Bartha Feri szerencsés fickó, mert a zúzódásokat és bal keze hüvelykujjának szilánkos törését nem számítva, komolyabb sérülések nélkül úszta meg a bivaly-kalandot.

És mi lesz a folytatás? A feljelentés nyomán a rendőrség majd 30 napon belül megállapítja, hogy valóban bivaly-támadás történt. Kiderítik, hogy ki a bivaly tulajdonosa, mennyire gondosan járt el, miután a tudomására jutott az állat elvadulása. Nem hiszem, hogy vádat emelnek bárki ellen is.

Aztán a sötét zöldek majd kitalálják – ahogy ezt a televíziós stábok előtt nagy felvonulással a medvével szokták – hogy hajtással, hálóval, kábító-puskával be kell fogni és vissza kell vinni a bikát a villanypásztor madzagjai mögé. És ha újra kiszabadul? Ha újra támad? Ha nem mindenki lesz olyan szerencsés, mint Bartha Feri?

Talán nem kéne megvárni az elvadult házi bivaly újabb támadását!

Szóval, vannak változatok a jövőt illetően. Persze, ha jobban belegondolok, mennyivel jobb lenne szélnek eresztetni minden bivalycsordát, hagyni kicsit elvadulni ezeket a szürke marhánál is igénytelenebb állatokat... és mint veszélyes vadfajra bér vadászokat is lehetne szervezni. Lenne rájuk érdeklődés, ahogy néhány „külföldi” barátunk eljött Skandináviából csavart szarvú házi kecskére, illetőleg egy nagyobb racka juhra „vadászni”.

CSEKE SÁNDOR

sandorcseke@vadaszlap.hu

Három a magyar igazság

A nemesnádudvari Nimród Vt. területe remek adottságokkal bír, klasszikus szarvasbőgő hely. A nádas, sásos, ember számára szinte járhatatlan, vizenyős területekkel taglalt kukoricások a rendkívüli szárazság ellenére is biztosították a megfelelő feltételeket a szarvas számára, így a várt bőgés sem maradt el. Szeptember 3-án este Karakas Sándor vezetésével német vendégvadász ejtette el a 12,13 kilogrammos, 12 évesre bíralt királyt. A megüresedett trónt néhány napon belül elfoglalta egy újabb öreg bika: 16-án esti cserkelésen került puszkavégre a 11,71 kilogrammos agancssúlyú háremúr, szlovákiai magyar vendégvadász jóvoltából, Melcher János kíséretében. Ez a bika feküdt a Bács-Kiskun megyei vadásznapi ravatalán, Baján. Utóbbi vadásznapi egy német visszajáró vendéggel is kiváló bikát lövett szeptember 7-én: a 13-14 éves, 9 kilogramm körüli, rendkívüli agancs jó hírvívője a nemesnádudvari és a magyar szarvasállományok.

Etsberger József

Három nagy kan – ráadás bikával

Ritka szerencséje van Horváth Tibornak, aki alig egy év leforgása alatt 3 komoly kant hozott terítékre a Zala megyei Sarvalyon, szabad területen. A tavalyi majd' 27 centis aranyérmest idén júniusban egy 21,7 centis, ezüstérmes, 119 pontra bíralt, 153 kilós kan követte, míg augusztusban egy 127 kilós zsigerelt súlyú, ám

24,7 centis agyarú, 116 pontos ezüstérmest sikerült puszkavégre kapnia. A ráadásra szeptember 8-án reggel öt órakor került sor a Tapsony és vidéke Petőfi Vadásztársaság merkei területén, ahol – Gelencsér Gábor hivatásos vadász kíséretében – jó három kilométeres cserkelés után sikerült meglőnie azt a szép, érett 14-es, aranyérmes agancsú bőgő bikát, amelynek agancssúlya a bírálatkor 11,23 kilogramm volt. Korát 11 évre becsülték, zsigerelt súlya 200 kilogrammot nyomott a mérlegen.

-som

A misztikus tizenhármas

Vannak babonás vadászok, akik tizenharmadikán nem mennek vadászni, pedig mint az alábbi példa is mutatja, ez a szám is meghozhatja a vadászszerencsét. Keszler Gábor sportvadász augusztus 13-án indult vadkárrelhárításra a Pécsvárad-Apátvárad FTK területén. A kukorica, amelyet védeni kellett, annak rendje s módja szerint körbe volt silózva, és ez lett a veszte az öreg kannak. Éppen a jól megszokott dagonyáját hagyta el, és csak pillanatokat akart időzni a silócsíkon, amikor egy jól irányzott lövéssel sikerült terítékre hozni. Harminc-negyven méteres halálvágta után dermedten feküdt a hatalmas kan, amelynek zsigerelt súlya 167 kilogramm volt, agyarai hossza 20,8 és 18,6 centiméter, a bírálaton 110,45 ponttal bronzérmes lett. A fotón az elejtő Keszler Gábor és Fullér Miklós fővadász.

A.G.

A féllapátos

Martin Schenner osztrák vendégvadász lőtte ezt az igen különleges agancsú bikát Vajszlón, a Sastya Vadásztársaság területén, szeptember 15-én. Az agancs súlya 9,68 kg. A bírálaton a bikát, amely ezüstérmet kapott, 10 évesre becsülte a Baranya megyei trófeabíró bizottság.

Torbó László kísérvadász

A meglepetés bika

Jean-Pierre Robinot francia vadász a Pannonvad Kft. szervezésében ritka szerencsével vadászott szarvasbikára a Zalaegerszegi Nimród Vadásztársaság területén. „Szeptember 10-én reggel bögőkürtömrre válaszolt ez a különleges agancsú bika. Tömegét nehéz volt megítélni, vendégemnek 9 kilóban határoztam meg. A bika a lövést jól jelezve kivált a rudliból, majd 80 méternyi vágta után esett el. Korábban soha senki nem látta, vagy legalábbis nem beszélt róla, a korona állása miatt kényszerült talán rejtettebb életmódot élni.” A megyei bíráló bizottság 180,89 nemzetközi pontra értékelte a 8,48 kg súlyú agancsot, a szarvasbika korát 8 évre becsülték.

Pál Tibor kísérő, a vadásztársaság elnöke

Mekkora lehetett a nagyobbik?

Szeptember 22-én reggel 6 órakor a Sásd Hegyhát Vt. Mindszentgodisai területén, a Sóska-Fűjtő védkerületben ritka szerencse érte Pap János vadásztársat. Két bajvívó bikából a kisebbiket (!) lőhetőnek bírálta, s egy jól irányzott lövéssel terítékre hozta a páratlan 20-as agancsút, amelyet a Baranya megyei Trófeabíró Bizottság 13 évesnek minősített, 11,06 kilogrammos agancssúlya 235,34 nemzetközi pontot kapott, így aranyéremmel jutalmazták.

Bán Béla

Hihetetlen szerencse

A vadászszerencse is forgandó – igen ékes példa erre annak az olasz vendégvadásznak az esete, akinek egy aranyérmes, páratlan 20-as, 11,39 kilós agancsú, 224,39 pontra bírált bikát sikerült elejtenie a Marcal-Bitvaközi Vadásztársaság területén szeptember 28-án. Egy visszajáró német vendég egy hét alatt sem tudta meglőni – mondta el Pap Gyula, a vadásztársaság és egyben a Veszprém megyei Vadászkamara elnöke. Az olasz vendégnek Bata István hivatásos vadásszal (képünkön) már az első kimenetelkor sikerült terítékre hoznia.

FOTÓ: TREMMER TAMÁS

-fa

Az első „Miss FeHoVa”, és az első „VADÁSZLAP Háziasszonya” verseny

Keressük azokat a – határainkon innen és túl élő – 16-30 év közötti hölgyeket, akik közül megválaszthatjuk az első „Miss FeHoVa”-t, a Fegyver Horgászat Vadászat Nemzetközi Kiállítás szépét, valamint azokat a hölgyeket, akik betöltötték a 20. életévüket – akiket Olvasóink és honlapunk látogatóinak segítségével megválaszthatunk a „VADÁSZLAP háziasszonyának”.

Az a célunk, hogy ezekkel a versenyekkel is népszerűsítsük a magyar vadászatot-vadgazdálkodást, ugyanis a háziasszonyunk, valamint „Miss FeHoVa” – akik egy esztendőn keresztül viselhetik ezt a címet – közreműködnek majd a fontosabb vadászati és nem vadászati rendezvényeinken.

A versenyekre a www.huntingpress.eu honlapon található adatlap kitöltésével és a 3 ezer forintos nevezési díj befizetésével lehet jelentkezni. A számlaszám: 65100149-11301439.

A versenyek nyitottak, sőt az sincs kizárva, hogy valaki mindkét versenyen elinduljon.

Garantáljuk, hogy egyik versenynek sem lesz vesztese, ugyanis minden hölgy, akit az adatlapja és a nevezési díj befizetése alapján regisztráltunk, **automatikusan kap egy 2013-ra szóló vadászkartyát**, mellyel közel kétezer helyen – az Euro Discount Club elfogadóhelyein – veheti igénybe a vásárlási, szolgáltatási kedvezményeket.

Mindkét verseny regisztrált versenyzőinek fotóit és adatlapjait 2013. január 1-jétől felrakjuk a huntingpress.eu honlapunkra, de csak – a vadászias öltözetben készített fotók alapján – a „VADÁSZLAP háziasszonyaira” lehet majd az interneten keresztül szavazni. Egy számítógépről egy szavazat küldhető, melyért 5 pontot írunk jóvá a versenyzők javára. Receptként öt ponttal gyarapítjuk a pontszámát annak a versenyzőnek, aki saját, eredeti (!) vadétel receptet küld be szerkesztőségünk postai címére vagy a haziasszony@vadaszlap.hu e-mail címre.

A legtöbb pontot elérő 12 hölgy közül – egy személyes, február 9-ei szerkesztőségi találkozást követően – választjuk majd ki az egyetlen nyertest, de ezt csak február 16-án közöljük és adjuk át a díjat.

A „VADÁSZLAP háziasszonya” cím nyertese egy esztendeig viselheti a címet, 100 ezer forintos vásárlási utalvány birtokosa lesz, megajándékozzuk egy okos telefonnal, két évig fizetjük telefonjának alapidóját, állandó belépőt kap a Hungexpo 2013. évi kiállításaira, portré jelenik meg róla a Magyar VADÁSZLAP 2013 áprilisi számában, melynek a címlapján is ő lesz.

„Miss FeHoVa” szintén elnyer egy okos telefont, s annak két-estendősi előfizetési díját, állandó belépőt kap a Hungexpo 2013. évi kiállításaira és a Magyar VADÁSZLAP 2013 májusi számának címlapján a róla készült fotó lesz.

Az első udvarhölgy egy 50 ezer forintos vásárlási utalvány birtokosa lesz, melyet a Douglas üzleteiben válthat be.

A második udvarhölgy egy vadászékszer-dobozt vehet át, Eördögh Katalin ötvös remekbeszabott munkáját – melyben egy pár ezüst fülbevalót, nyakláncot és gyűrűt talál majd... és mindkét udvarhölgy átveheti a Hungexpo 2013. évi kiállításaira szóló VIP-es belépőt.

A közönségsvázlatok, valamint a verseny szponzorainak ajándéka a döntőn kerül átadásra és válik publikussá.

Természetesen a neves személyiségekből álló zsűrin kívül – akik megfellebbezhetetlenül eldöntik a „Miss FeHoVa” döntőjébe került hölgyek helyezéseit – a közönség itt is szavazhat, de csak a FeHoVa-n, a Magyar VADÁSZLAP standján és érvényes vadászkartya bemutatásával. (A karttyán lévő – 2013-ra érvényes – vonalkódot fogjuk naponta rögzíteni 2013. február 14-én, 12 órától, február 16-án, 12 óráig.)

A fentiekből kiderül, hogy a szépségverseny háromfordulós. Az adatlaphoz csatolt hiteles, egész alakos és portréfotók alapján hívjuk meg Budapestre a hölgyeket a 2013. február 2-ai elődöntőre.

A döntőre február 16-án 14 órakor, a FeHoVa színpadán kerül sor. A 12 kiválasztott hölgy a döntőben először fürdőruhában mutatkozik be, majd elegáns, vadászias ruha a kötelezően előírt viseletük. (Nehezíti a versenyt, hogy a ruhák beszerzése, a hajviselet készítése és a sminkelés a versenyzők feladata.)

Amíg a hölgyek átöltöznek, kisorsoljuk a VADÁSZLAP előfizetői nyereményeit, melynek a fődíja – egy Keeway márkájú vadász-quad. A további díjak: egy rendszámozott Keeway enduro motor és egy Goccia elektromos kerékpár. A FeHoVa-n előfizetők között ezúttal pluszként 10 db 10 ezer forintos vásárlási utalványt sorsolunk ki.

Ugye nem felejtették el, minden előfizetőnk automatikusan részt vesz az előfizetői sorsoláson, de nem egyforma eséllyel!

Aki 2012. november 15-éig befizeti a névre szóló csekket, ötszörös esélyre tesz szert. Aki 2013. január 15-éig fizeti be az előfizetési díját, háromszoros eséllyel indul a sorsoláson. Egy eséllyel indul a sorsoláson, aki 2013. február 16-áig – a FeHoVa zárás előtti napjáig, azaz a szombati sorsolás előtt 13 óráig – fizet elő a nyomtatott lapra.

Viszont minden előfizetőnk megduplázhatja (!!!) a szerencsés-jét, ha befizeti a prémium csekken szereplő 950 forintot, azaz tízszeresre, hatszorosra és a duplájára lehet vele növelni a díjak megnyerésének esélyeit.

A „VADÁSZLAP háziasszonyainak” és a „Miss FeHoVa” szépségversenyen indulóknak nem csak szépnek, okosnak is kell lenniük. Merthogy az elődöntőkön néhány mondatban meg kell indokolniuk, miért jelentkeztek, mit tudnak a magyar vadászatról-vadgazdálkodásról, stb. A döntőn ezt már a műsorvezető közli a publikummal.

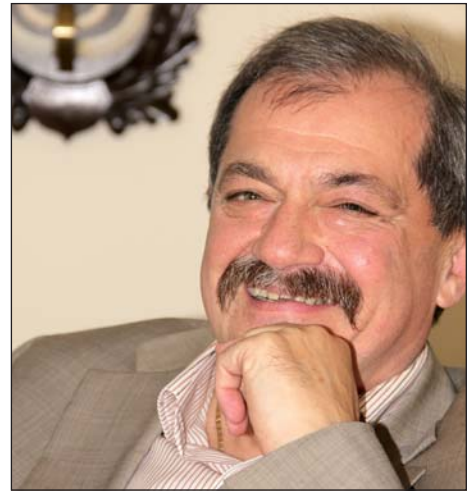
A versenyek részletes szabályzata, a kizáró okok és minden további információ a honlapunkon olvasható el.

-dor

dr. Sárhegyi Zoltánnal,
a Sárhegyi és Társai Ügyvédi Iroda névadójával

Jogász az egész család

Egy protokoll-vadászaton találkoztunk, egy kocsiba kerültünk, így volt alkalmunk rövidebb-hosszabb beszélgetésekre. Sejtettem, hogy nem egyszerű „közvadász”, de többet nem tudtam róla. Igazán akkor lett „érdekes” vadász számomra, amikor jelezte, hogy a könyvtárában megvan a bekötött Vadász-Lap első és még néhány későbbi évfolyama. Mire a terítékhez fölálltunk, addigra már megtudtam, hogy a Magyar Fejlesztési Bank megbízásából vezetője volt annak a stábnak, amelyik a kezelő-váltáskor az erdőgazdaságokat átvilágította.

VADÁSZLAP: Ismerem a stáb néhány tagját, de sem a vizsgálat idején, sem utána nem sikerült tőlük használható információkat kapni a vizsgálatról. Gondolom Tőled sem...

dr. Sárhegyi Zoltán: – Nem bizony. Ennek két oka is van. Az egyik, hogy mint ügyvédet titoktartási kötelezettség terhel, semmilyen adatot, tényt, amelyről a vizsgálat során tudomást szereztem, nem mondhatok el, pláne nem tehetek publikussá. A másik ok, hogy az átvilágítási munkában közreműködő egyéb szakértők is titoktartási kötelezettséget vállaltak. Szóval, ne is kérdezz ilyesmiről.

VADÁSZLAP: Rendsben, megértettem. Mivel az interjúim zömében „portré-interjú”, kezdjük azzal, hogyan lettél ügyvéd?

dr. Sárhegyi Zoltán: – 1981-ben végeztem az ELTE jogi karán és jogtanácsosként, majd a 90-es évek elejétől ügyvédként kisvállalkozások, GMK-k alakításával foglalkoztam. Ahogy a jogi lehetőségek, a keretek és a jogszabályok változtak – a feleségemmel együtt, aki szintén ügyvéd és társam az ügyvédi irodában – egyre több pénzügyi vállalkozáshoz, birtokjogi munkákhoz, követelés-kezeléshez kapcsolódó ügyes-bajos megbízást kaptunk. A pénzügyi szolgáltatók, a bankok is fölfedeztek bennünket, ugyanúgy, mint az önkormányzatok és az állami szervezetek. A szakterületünk a tár-

sasági jog, és ezt az irodánk három nyelven képes intézni.

VADÁSZLAP: Mindig a fővárosban éltél?

dr. Sárhegyi Zoltán: – Martonvásáron születtem, ott is nevelkedtem, de már a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban érettségiztem és az egyetemi évek is a fővároshoz kötöttek. A családuk egyébként elpolgárosodott dunántúli paraszt-család, az Édesapám már tanárként dolgozott Székesfehérváron, műszaki tárgyakat oktatott, Édesanyám pedig a martonvásári boltban szolgálta ki a vásárlókat.

VADÁSZLAP: Ha jól tudom, csak 44 évesen tetted le a vadászvizsgát...

dr. Sárhegyi Zoltán: – Pontosan, de azért a vadászatnak voltak előzményei az életemben. Jól ismertem a martonvásári határt, mert egy mezőőr ismerősünket kísérelhettem a határjárásain, a gyümölcsösökben, szőlőkben. Azért mentem vele, mert ha nagy ritkán tett egy lövést, utána a kilőtt papírhüvelyt megkaptam és szorgolathattam az elégett lőpor semmi máshoz nem hasonlítható szagát, mit szagát, illatát! Aztán jöttek az olvasmány-élmények: Széchenyi, Fekete, Kittenberger, Molnár Gábor... még hosszan sorolhatnám, és meghatározó lett egy barátság, ami dr. Szilágyi Jánoshoz, középiskolai osztálytársamhoz, ügyvéd-kollégámhoz,

a vadászhoz köt. Vele jártam Dunavecse és Bicske környékére... ahogy mondani szokták: a vadászat vírusával fertőződni. Nem tudott róla, hogy levizsgáztam, a 25. érettségi találkozónkon leptem meg vele, már hivatalosan is vadász lettem.

VADÁSZLAP: Ezt így is gondoltad?

dr. Sárhegyi Zoltán: – Egy fenét. Miután meglett a papírom, elsősorban az Északerdő Szini Erdészetihez, Szelcepusztára és Somogyban Lábodra jártam fizető vendégként vadászni. Két nevet okvetlen meg kell említenem, akiktől nagyon sokat tanultam. A tapasztalt Jóna Albertnek köszönöm, hogy beleszerettem a szini vaddisznók vadászatába és a nagysalléri fiatal fővadásznak, Ács Kornélnek, hogy elmélyítette ezt a „szerelmet”. Véleményem szerint minden kezdő vadász számára meghatározó, hogy a tanuló éveiben kivel vagy kikkel hozza össze a sors. Ennek a két hivatásos vadásznak a segítségével, a gondolkodásuk, a viselkedésük, a vad iránti tiszteletük átvételével próbálok olyan vadásszá válni, amilyen szeretnék lenni. Hozzáteszem, elég régóta vagyok tagja a viszneki Béke Vadásztársaságnak, ahol apróvadra és jó bakokra van, vagyis inkább volt alkalmam vadászni, bár az utóbbi években sokat romlott a helyzetünk, keményen korlátozni kellett a vadászatot, mert eltűntek a fácánjaink, ritkult a nyúlállományunk és

az őzállomány is megsínylette a sokszor szélsőséges időjárást.

VADÁSZLAP: Ezek viszneki bakok és szini vadkanok az irodád falán? Itt van minden tróféád?

dr. Sárhegyi Zoltán: - A bakok többségét a vadásztársasági területemen ejtettem el, a kanokat valójában a Zemplén felső részén, ahol még hagyományos időben búgnak a disznók és van idejük a kanoknak is megöregedni. Egyébként nem csak az irodámban, otthon, a lakásunkban is vannak tróféáim.

VADÁSZLAP: Külföldiek is?

dr. Sárhegyi Zoltán: - Igen. Többször vadásztam Oroszországban, lőttem siketfajdot és Kamcsatkán jávorbikát, jó néhányszor megfordultam Erdélyben, a Felvidéken, a Vajdaságban... ha ezek külföldnek számítanak. Afrika egyelőre nem vonz... talán majd elmegyünk a fiaimmal együtt.

VADÁSZLAP: Mindkét fiad vadászik?

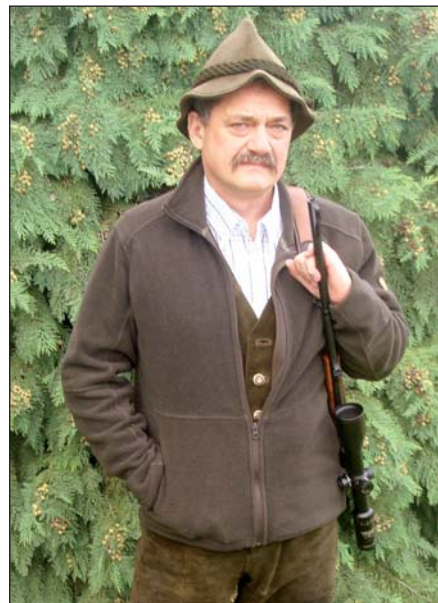
dr. Sárhegyi Zoltán: - Jártak és járnak velem vadászatokra. A nagy fiam, aki már végzett jogász, kiváló sörétlövő, a kisebbik, aki most kezdte el a jogi tanulmányait, elsősorban a nagyvad iránt mutat érdeklődést. Majd meglátjuk később, mi lesz belőlük, ha letették az állami vadászvizsgát.

VADÁSZLAP: Feltételezem, hogy a jogi ismereteket otthon, tőled fogják elsajátítani, hiszen évek óta ezt oktatom a Védegylet tanfolyamán.

dr. Sárhegyi Zoltán: - És nagyon szívesen csinálom. Évente kétszer van tanfolyam, és úgy gondolom, a jogi ismereteket is lehet szívesen, példákkal illusztrálva előadni. Legalábbis ezt hiszem, merthogy nem szoktak aludni az óráimon. Nagyon fontosnak tartom, hogy komolyabb legyen a vadászati oktatás, hogy a vizsgázó vadászok gyakorlati ismereteket is kapjanak, és hogy a vadászatot ne tekintsék eredményre, trófeákra törekvő sikeres lövészetnek. A vadászat ezerszer több ennél, hagyományaival, szokásaival, a kultúrájával... amit nem csak megtanulni, gyakorolni is kellene. Én például egyre fontosabbnak tartom a vadászat utáni beszélgetéseket, a barátságokat, a közösen eltöltött időt, mert kiegészítője a vad elejtéséhez, zsákmányolásához tartozó élmények-

nek. Már nem emlékszem rá, hol olvastam vagy hallottam azt a bölcs mondást, hogy „mit ér a siker – bármilyen sikerről legyen szó – ha nem lehet elmondani, elmesélni?”

VADÁSZLAP: Azért nem hagyom ki, hogy meg ne kérdezzem: dolgozol a vadászati törvény módosító javaslatain?

dr. Sárhegyi Zoltán: - Abban a megtiszteltetésben volt és van részem, hogy az állami erdőgazdaságok vadászati tevékenységével kapcsolatos kérdésekben a kezelői jogokat gyakorló Magyar Fejlesztési Bank vezetői kikérték és kikéri a véleményemet. Szerintem az erdőgazdaságoknak jót tett, hogy napjainkban már fokozottan érték-közpon-

tú vezetési gyakorlattal működnek. Azt is látom, hogy az erdőgazdaságok a legértékesebb állami célcsoportok közé tartoznak, nem csak a gazdasági értékük miatt, hanem azért is, mert évszázados hagyományokra épül a gondolkodásuk, hiszen évtizedekre előre kell jó döntéseket hozniuk. Az állami erdőgazdaságoknál gazdaságilag általában kisebb jelentőségű a vadászati tevékenység a fahasználati tevékenységhez képest. Mégis fontos, mert az erdőgazdaságoknál folyó vadgazdálkodás, a vadászat, a vadászati személyzet képzettsége, kultúrája példaértékű és szakmailag követendő, meghatározó az egész országban. Ezért komoly szakmai munka folyik a törvény-javaslatok kidolgozására. Részleteket még nem áll módomban közölni.

VADÁSZLAP: Magánemberként, gyakorló vadászként sem?

dr. Sárhegyi Zoltán: - Természetesen gyakorló vadászként sok mindenről van véleményem. Szerintem jobb, ha a vad az állam tulajdonában marad és megmarad a földtulajdonosok vadászati jogosítványa. Valóban sok vitát és pereskedést elkerülhetnénk, ha egy szakmai grémium véleményére alapozott hatósági határozat állapítaná meg a vadászterületek határait. A földtulajdonosi közösségek jogilag értelmezhetetlenek, ezt szabályozni kell. Nagyon fontosnak tartom a hivatásos vadászok státuszának rendezését, de talán a legfontosabb, amit törvényileg kell megoldani: a vad által okozott károk és a vadkár elleni védekezés kétoldalú rendezése, valamint a vad és gépjárművek ütközéséből keletkezett károk megnyugtató szabályozása. Ha rajtam múlna, én visszaállítanám a trófeabírálat évtizedeken keresztül bevált rendszerét, nem a szankciókat, hanem a megelőzést hangsúlyozva. Azt sem tartanám szentségtörésnek, ha törvényileg szabályoznák az állami vadászvizsga feltételeit, egyáltalán a vadászképzést és a szakmai oktatás minden szintjét.

VADÁSZLAP: Látsz lehetőséget egy okos, ésszerű vadászati törvény megszületésére?

dr. Sárhegyi Zoltán: - Nagyon is. Azon vagyunk, hogy a vadászok számára pozitív fegyvertartási törvény módosítása után folytatódjék a pozitív változások sora, és ebbe beleértem a vadászati törvényt, valamint az egészségügyi szabályok épeszű módosítását is.

Cseke Sándor

A törvénymódosítás lehetséges irányai

Immár 15 éves a „Vad védelméről és a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról” szóló 1996. évi LV. törvény, amely megszabja a tevékenység kereteit és eszközrendszerét. Másfél évtized alatt a törvényt és a végrehajtására kiadott rendeleteket többször módosították, de a lényegi elemekhez nem nyúltak hozzá.

Ha figyelembe vesszük az elmúlt évtizedek történéseit, akkor megállapíthatjuk, hogy igen kedvezőtlen módon alakultak a vadgazdálkodás és vadászat folyamatai, az apróvadállomány oly mértékben lecsökkent, hogy számos helyen veszélybe került az állomány öfenntartó képessége. A nagyvadállomány viszont épp ellenkező utat járt be, egyes térségekben oly mértékben elszaporodott, hogy az már az erdei és mezei élőhelyének rovására megy, jelentős feszültségeket kialakítva a termelés egyes szereplői között. A sűrűség megnövekedése mellett komoly problémákat jelent, hogy a legtöbb vadfaj esetében rossz szerkezetűvé vált az állomány, főként annak agancsot, agyart, szarvat viselő

része elfiatalodott, eltolódott az ivararánya, egyszerűen szólva értékvesztetté vált az elmúlt időszakban. Jól jellemzi a helyzetet, hogy a folyamatos állománynövekedés hatására az elmúlt években már 250-280 ezer nagyvad elejtése volt az éves feladat, ami sok esetben már inkább munka, mint szórakozás. A trófea-értékű egyedek 60-70 százalékát bérvadászok ejtik el, a vadtartás költségei azonban oly mértékben emelkedtek az elmúlt időszakban, hogy a vadgazdálkodás sok vadgazdálkodó esetében veszteségesen folytatható, ezért a vadgazdálkodás nyereségtermelő képessége minimalizálódott, ennek következtében a vadászatra jogosultak bevételi kényszere – az adott év túlélése érdekében – lassan felülmúl minden szakmai előírást és érdeket.

Teret nyert a nem legalizált kereskedelem, a trófeabírálati kötelezettség elmulasztása, az áfa megkerülése, a nevelt vad vadásztatása, az ügyeskedés, s általában a vadászati erkölcs és a jogkövető magatartás semmibevétele. Az embernek az a benyomása,

A méltán világhírű magyar vad az állam tulajdona, rendkívüli értéket képvisel. A magyar vadgazdálkodás több világrekorddal büszkélkedhet, nem véletlen, hogy évtizedek óta kiemelt úti célja a világ vadászainak. A vadásztatás fontos termelőágazata a mezőgazdaságnak, amely számos embernek ad állandó, vagy időszakos munkát, ugyanakkor a vadászat életre szóló kapcsolódási lehetőséget jelent 50-60 ezer embernek.

hogy sok esetben a magánérdek érvényesül az állam vadjával kapcsolatban.

Ezeket a folyamatokat az állam a rendelkezésre álló eszközökkel nem tudta, vagy nem akarta befolyásolni, megakadályozni. Ennek okait érdemes vizsgálat tárgyává tenni, s az értékelés után a szükséges jogszabály-változtatásokra javaslatot tenni.

Megállapítható, hogy az érvényben lévő törvény alapvetően tartalmazza azokat a kereteket, amelyekkel a vadgazdálkodás megfelelő szakmai szinten folytatható lehetne, viszont a sok esetben szigorú jogszabály végrehajtása során alapvető hibák és hiányosságok voltak és vannak jelenleg is. A jogszabályok betartásának ellenőrizetlensége, a hatósági munka határozatlansága túlságosan liberálissá, megengedővé tette a vadászat folytatását.

Alapvető cél a jogszabály érdemi felülvizsgálata és módosítása során a szakmai szempontok érvényesülésének, a vadászati tevékenység ellenőrizhetőségének kialakítása, vagyis a legtöbb esetben a már meglévő szabályozás érvényesítése feltételeinek egzakt meghatározása, és azok betartatása.

Az alábbiakban felvázolok néhány problémát és azok megoldására vonatkozó javaslatokat is hozzáfűzöm.

1. Napjainkban a második tízéves üzemi ciklus közepén járunk, és egyértelműen megállapítható, hogy a vadászterületek átlagos nagysága folyamatosan csökken, és egyre nagyobb számban alakítanak ki 3 ezer hektáros minimális, vagy sok esetben az alatti területeket. Ennek hatására napjainkban mintegy 1500 vadászterület van az országban, amelyet ha kiegészítünk az úgynevezett kiadott területekkel és a föld-

érvényesült az a törvényben meghatározott szakmai szempont, hogy a vad az életfeltételeit megtalálja az adott területen belül. Alapvetően nem a területnagyság, hanem az élőhelyi igényeknek való nem megfelelés jelenti a problémát, és okozza a veszteségesen gazdálkodó vadászterületek számának folyamatos növekedését!

Szakmai körökben felmerült, hogy a jogszabályban meghatározott élőhelyi feltételek biztosítása érdekében célszerű lenne, hogy a vadászterületek kijelölése során elsődlegesen nem a tulajdoni viszonyok, hanem a vadgazdálkodás szempontjai legyenek meghatározók, így a területek kijelölése az állam feladata lenne, a kijelölt vadászterületek hasznosítási módjáról és feltételeiről továbbra is a földtulajdonosok döntenének a már ismert rendszerű földtulajdonosi gyűlésen hozott határozattal. További lehet-

2. Elmondható, hogy a fegyveres őrszolgálatok közül jelenleg a hivatásos vadász jogvédelme a leggyengébb, pusztán a polgári fegyveres őr jogai illetik meg a munkájában. Mindenképpen el kellene érni, hogy a hivatásos vadászokat is megilletse a természetvédelmi örökhöz hasonló jogvédelem, hogy ellenőrzési és vadvédelmi feladatukat kellő hatékonysággal el tudják látni a jövőben.

A hivatásos vadászok szakirányítási tevékenységét, vagy az abban való részvételét is erősíteni kellene. Beszélgetések során felvetődött, hogy ennek egyik módja az lehetne, ha minden vadászterületen egy állami alkalmazású fővadász teljesítene szolgálatot, aki az adott terület szakmai munkájának irányítása mellett, a kormányhivatal alkalmazásában állva, a törvényesség és szakmaiasság betartása felett is őrködne. Alkalmazásának költségeit a vadászatra jogosult volna köteles egy, a Kormányhivatalnál vezetett alapba befizetni. Ugyanakkor biztosak lehetünk abban, hogy a vadászatra jogosultak ellenőrzésekkel kezelnek a „hivatásos besúgókat”!

A jelenlegi rendszerből mindenképpen ki kellene szűrni a kvázi hivatásos vadászokat, akik csak papíron és végzettségüket tekintve felelnek meg a jogszabályi előírásoknak, a valóságban nem dolgoznak hivatásos vadászként. Célszerűnek tűnik a minimális vadászterület nagyságához igazítani a hivatásos vadászok alkalmazásának kötelmét, amellyel az esetlegesen lecsökkenő apró- és vegyes vadas területek működtetési költségei kedvezően változnának.

3. A vadászati jog gyakorlásának, hasznosításának törvényi lehetőségei:

- a./** önálló (ez mindössze néhány állami kezelt területet jelent),
- b./** a földtulajdonosok saját maguk gyakorolják a vadászati jogot, valamint
- c./** haszonbérbe adás.

A jogszabály életbe lépése óta eltelt időben egy alapvető probléma merült fel ezzel kapcsolatban, nevezetesen a Földtulajdonosi Községek (FTK) vadászati joggyakorlása. Ez egy jogi személyiség nélküli, formátlan társaság, amely nem tartozik sem a gazdasági törvény, sem a civil törvény hatálya alá, sőt még az ügyesség fennhatósága alá sem. Unikális, a magyar jogon belül egyedül itt használatos, teljességgel rendezetlen a jogi és gazdálkodói státuszuk, valamint tevékenységük ellenőrzése.

Javasolom ezt a megoldást törölni a törvényből, s a vadászati jog hasznosítása vonatkozásában a haszonbérbeadást kellene

Fotó: Antli István

Civakodó jégmadarak

tulajdon alapján megosztottan hasznosított vadászterület-részekkel, akkor közel 2 ezer elkülönült anyagi érdek alapján gazdálkodó, a vadászati tevékenységből a működési költségeket előállítani szándékozó érdekről beszélhetünk, ami egyértelműen az egyik oka a bevezetőben leírt gazdálkodási kényszer megnövekedésének, melynek a vadállományra gyakorolt negatív hatásait szintén leírtam már. Ez a jelenség főként a nagyvadas területeken okozott és okoz problémát, hiszen a kialakult 2-3 ezer hektáros vadászterületeken vadászni, vadat elejteni lehetséges ugyan, de az elvárt vadgazdálkodási tevékenységet korrekt szakmai-gazdasági körülmények között gyakorolni nem. Ehhez hozzájárul még az is, hogy a vadászterületek kialakítása során nem, vagy csak alig

séggként érdemes elgondolkodni a községhatárok mentén történő területkijelölésen, amivel rengeteg vitát, feszültséget és jogi hercehurcát el lehetne kerülni. A nagyvadas, főként a gímszarvasos területek esetében a minimális területnagyságot módosítani kellene 5 ezer hektárra a jelenlegi 3 ezer hektárról. A gímszarvasos területek besorolását a megyék vadgazdálkodási tanácsai kellő szakmai felkészültséggel el tudnák végezni. Érdemes elgondolkodni, hogy ezzel párhuzamosan az apró és vegyes vadas területek esetében nem volna-e célszerű a minimális terület csökkentése. Ehhez vissza kellene állítani és egzakt módon meghatározni a nagyvadas, a vegyes vadas és az apróvadas jellegű területek fogalmát és a besorolás, valamint a működtetés feltételeit.

preferálni, megfontolván, hogy a jelenlegi haszonbérleti kört érdemes vagy szükség-szerű-e bővíteni. Jelenlegi tapasztalataink szerint a haszonbérleti forma irányába kel-lene eltolni a hasznosítás gyakorlatát, mivel jogi szempontból ez tűnik a legmegbíz-hatóbbnak. A földtulajdonosokból alakult egyesületek továbbra is vadászati joghoz juthatnának ezzel a megoldással, de tisz-tább lenne a kép és a tevékenység ellenőriz-hetősége.

4. Ésszerű volna növelni a vadászok szá-mát, mert bár évente mintegy 5-8 ezer ember teszi le a vadászvizsgát, a magyaror-szági vadászok száma alig növekszik, évtize-dek óta 50-55 ezer körül van. Ennek elősegí-tése érdekében haszonbérlet esetében a 100 hektár vadászónkénti szabály feloldása volna célszerű, mivel ez a szabály erősen korlátozza a vadászok, közöttük a vadászni szándékozó földtulajdonosok számát, s az állományhasz-nosítási és a vadkár-elhárítási feladatok a ko-rábbinál nagyobb vadászlétszámot igényel-nek. Célszerűnek és támogathatónak látszik az a megoldás, amely során alapvetően a föld-tulajdonosok, földhasználók köréből történ-ne meg a létszámbővítés, mivel nagy részük nem lakik messze az általa művelt földektől, s bevonásukkal csökkenthetnénk a gazdálko-dói feszültségeket. Tízezer új vadással szá-molva, az amúgy veszteség irányába tolódó vadgazdálkodás jelentős többletforrásokhoz juthatna, s e lépés társadalompolitikai támo-gatottsága sem lenne elhanyagolható!

5. A jelenleg működő 3 szintű (körzet-, üzem-, éves vadgazdálkodási) terv rendszerét érdemes volna átalakítani. A kör-zettervek érvényességi ideje eltér az üzem-tervi ciklustól, s olyan elemeket, fogalmakat alkalmaz, amelyeket a törvényből már töröl-tek, például minimális-maximális vadlétszám.

A körzetterv helyett célszerű lenne a sok év óta várt Nemzeti Vadgazdálkodási Prog-ram elkészítése és alkalmazása.

Az üzemterveknek jelen formájukban és tartalmukban nincsen szerepük, nem kötő-dik hozzájuk semmiféle funkció, fenntartá-suk felesleges.

A tervezési új alapokra kellene helyezni, be kellene vezetni a táji vadgazdálkodás fogalmát. Az éves vadgazdálkodási tervek alapjául a vadállomány és élőhelyének mo-nitoring jellegű megfigyelései szolgálhatná-nak és a tervezés alapegysége nem az egyes vadászatra jogosult, hanem annál nagyobb egység, egy vadgazdálkodási táj kellene, hogy legyen. A megyéket (vagy körzeteket) a különböző élőhelyek adta vadgazdálkodá-

Fotó: Utassy György

Fent és lent – gyurgyalagok egymás közt

si lehetőségek, a vadfajok elterjedése, azok állománysűrűsége és minősége, az élőhelyi viszonyok, valamint a táji jellegzetességek alapján, a Nemzeti Vadgazdálkodási Prog-ram állományszabályozási irányelveinek megfelelő éves vadgazdálkodási tervek elkészítése és végrehajtásának értékelhe-tősége, az állomány minőségéhez igazított trófeabírálati szempontok kidolgozása és alkalmazása miatt célszerű vadgazdálkodási tájakra bontani és az állományszabályozási elképzeléseket ezekre adoptálni.

A vadgazdálkodási tájak kialakítása lehe-tővé teszi a vadászterületek egységes, össze-hangolt szakmai elvek és gyakorlat szerinti besorolását, a vadfajok egymáshoz viszonyí-tott arányának, korosztályviszonyainak, ivar-arányának, mennyiségének és minőségének az egyidejű manipulálását, összefoglaló né-ven az integrált állománykezelést.

Az élőhely eltérő táplálék-kínálata alapján különböző állománysűrűségek határozha-tók meg a tájakra, s ez alapján kidolgozhatók

az egyes tájegységeken belül elhelyezkedő vadgazdálkodók állományszabályozási fel-adatai. A táji vadgazdálkodás bevezetése alkalmat nyújt arra, hogy ne az egyes vad-gazdálkodókban, vadászterületekben gon-dolkodjunk, hanem egy-egy nagyobb moz-gásterülettel rendelkező vadfaj (gímszarvas és dám, vaddisznó) esetében az állomány-szabályozást a tájegységen belül vizsgáljuk. Az egyes ivari- és korcsoportok terítéken beüli megoszlását, valamint az előírt meny-nyiségi hasznosítást nem kell minden egyes vadgazdálkodón számon kérni, hanem az egész vadgazdálkodási tájon belül kell előír-ni és ellenőrizni.

A fentiek alapján kidolgozásra kerülhet minden vadfaj állománykezelésére vonatko-zó irányelv.

Felmerült megoldási lehetőségként, hogy a szarvasnál, dámnál, őznel ne a nehezen megállapítható és bizonyítható kor, hanem súlykategóriák alapján legyen az éves állo-mányhasznosítási terv kiadva és ellenőrizve.

6. A mezőgazdasági vadkárok, illetve a vadkároknak a gazdálkodási tevékenységbe történt beépítése a mezőgazdasági termelést folytatók részéről olyan általánossá vált, hogy a vadászatra jogosultak költségeinek egyre meghatározóbb részévé vált. Egyértelmű, hogy a károsultak magatartását, vadkár elleni, egyébként törvényben rögzített védekezési köteletségét egyértelműen befolyásolja, hogy a vadkárok kifizetése adómentes jövedelmet jelent. A jelenleg érvényben lévő, a gazdálkodó által kötelezően elviselendő kármérték 5 százalék, melyet javasolnám 15 százalékos mértékűre növelni, valamint pontosan meghatározni a jogszabályban, hogy mit kell érteni a károsult közreműködési kötelezettsége alatt, s ennek elmaradása esetén miként lehessen a kármegosztást alkalmazni. Ekkora „ön-rész” már érdekeltté tenné a gazdálkodókat a közreműködésben. Ugyancsak megváltoztatásra javaslom az egyes növényfélések kárfelelősségi határidejét is, hiszen nem a jó gazda gondosságával jár el az a gazdálkodó, aki augusztus 10-éig nem takarítja be a gabonatermését és október 30-áig a kukoricáját. A jelenlegi hosszú határidők sok esetben a vadkárra való „spekuláció” lehetőségét hordozzák magukban.

Ugyancsak célszerű lenne a törvényben meghatározni az épített vadkárrelhárító berendezések (pl. erdősítésvédő kerítések) létesítésének 50-50 százalékos költségmegosztását is, hiszen ebben a vonatkozásban igen eltérő gyakorlattal lehet találkozni, mely megoldások a legtöbb esetben a vadászatra jogosultak érdekeit sértik.

A vad- és gépjármű ütközések jogi megítélése is rendezetlen, mert bár elméletileg két veszélyes üzem találkozásáról van szó, a bírói gyakorlat a vadászatra jogosultak kárára döntött, még a kerítéssel védett autópályák esetében is! A tőlünk nyugatabbra fekvő országokban a vaddal való ütközés biztosítási esemény, célszerű volna ennek bevezetését elérni.

7. A vadászati hatóságok sem létszámukban, sem munkafeltételeikben nem alkalmasak teljes mértékben a törvényben meghatározott feladataik ellátására. Több megyében a hatósági feladatokat egy-két személy látja el, és az adminisztratív leterheltség miatt területi ellenőrzési tevékenységüket nem tudják ellátni, sok esetben anyagi és egyéb eszközök hiányában. Célszerűnek tűnik egy olyan területi felügyelői rendszer kialakítása, amelyben a felügyelők egy-egy vadgazdálkodási táj (lásd tervezés megújít-

tása!) tevékenységét ellenőrzik, a tervezéstől a gyakorlati végrehajtásig, a vadászatok lebonyolításának ellenőrzését is beleértve. Ebben az esetben okafogyottá válik a 2. pontban felvázolt állami fővadászi rendszer alkalmazása. Ennek anyagi fedezetét a vadászatra jogosultak biztosítanák területarányos befizetésekből. A területi felügyelőket megfelelő eszközökkel (anyagi és technikai) és jogosítványokkal kell ellátni ahhoz, hogy a munkájukat hatékonyan el tudják végezni. Ha az Erdészeti Szolgálat jogosult a magánerdőkben zajló tevékenységet is ellenőrizni és felügyelni, akkor az állam tulajdonában lévő vadállománnyal történő gazdálkodásra is igaznak kell lennie az állami felügyeletnek! Javasolnám egy Állami Vadászati Szolgálat felállítását az állami tulajdonú vadállomány értékeinek megvédése és az eddig jórészt kontrollálatlan vadászati, vadgazdálkodási tevékenység ellenőrzésére!

A 2004-ben bevezetett merev és eredménytelen korosztály-szabályozás mellett vissza kellene állítani a minőség-szabályozás intézményét a gím és a dóm, az őz és a muflon esetében, a trófeabírálati minősítések (konkrétan a mínuszpontos rendszer) felélesztésével. Célszerűnek tűnik a korábbi mínuszpontos rendszer finomítása, hogy ne az egyes hibákra fókuszáljon, és minden egyes hibás (korai) lelövést pénzvonással büntessen, hanem a vadászatra jogosultak szakmai tevékenységének folyamatát, a hibák esetleges ismétlődését, a tendenciákat vegye figyelembe a vadászati hatóság.

A vadállomány további növekedését megakadályozandó, illetve az állományhasznosítási tervtől való lényeges elmaradás, vagy eltérés esetében legyen módja a vadászati hatóságnak hatósági vadászat eszközével élve az elmaradás mértékéig egyéni vagy társas vadászatot szervezni az adott területen. A hatósági vadászat intézményét a jelenlegi jogszabály is tartalmazza, bár alkalmazására nem nagyon volt példa. A hatósági vadászat eszközével élve jelentősen növelhető lenne a hasznosítás mértéke. Ennek lebonyolításá-

ban a területi vadászati felügyelők nagy szerepet kaphatnának.

8. Apróbb módosítások, amelyek pontosításra, illetőleg változtatásra várnak:

- A földtulajdonosi közösségek határozatainak megtámadhatóságát valamiféle minimális feltételhez (területnagyság, vagy területen belüli arány) kellene kötni, ugyanis egy közösség tevékenységét jogi eszközökkel el lehet lehetetleníteni a 30 napos megtámadhatósági feltétellel, s ezt sok esetben 0,1 ha földtulajdonnal rendelkező tulajdonostárs teszi meg.

- Értelmetlen és szinte betarthatatlan az a feltétel, hogy a vadászati engedéllyel rendelkező (vagyis külföldi bérvadász) vadászt 24 órával annak megtörténte előtt be kell jelenteni ugyanannak a hivatalnak, amelyik a vadászati engedélyt kiállította.

- A társas vadászatokon résztvevők létszámának korlátozása nem segíti elő a vadállomány növekedésének megállítását, ezt szükségesnek látszik törölni vagy megemelni.

- A korábban jól működő trófeabírálati azonosító jel ismételt bevezetését érdemes volna meggondolni, a bemutatási kötelezettség erősítése céljából.

- A vadgazdálkodásra alkalmas terület megállapítása során érdemes meggondolni a vadászat elől elzárt, tartósan fix kerítéssel bekerített területek (pl. nyártelepítések) jövőbeni sorsát, ill. vadgazdálkodásra alkalmasságát.

- Egyértelművé kellene tenni a házánál nevelt vad vadászatának tilalmát, vagy feltételeit, mivel napjainkban már minden jelentősebb trófea eredetét kétkedve fogadja a szakma és a közvélemény, s ennek hosszú távon az egész, bérvadászat orientált ágazatra negatív hatása lesz.

- Tisztázni kellene a vadászkutyák használatával és tenyésztésével kapcsolatos 15 éve meglévő problémákat,

- Ugyancsak egyértelműsítendő, hogy a sebzett vad kötelező utánkeresését ki köteles végezni, s hogy például az utánkeresés vadászati tevékenységnek számít-e?

- A vadkárok tekintetében legtöbb problémát jelentő és az élőhelyét leginkább tönkretévő, folyamatosan növekvő vaddisznó-állomány csökkentése érdekében meg kellene fontolni egy liberálisabb vadászat feltételeit, mert úgy tűnik, hogy a jelenleg alkalmazott eszközeink, és vadászati gyakorlatunk nem alkalmas a probléma kezelésére.

DR. BUZGÓ JÓZSEF

buzgo.hunting@kapos-net.hu

Kontra

A vad tulajdonjogát – a jelenlegi törvény szerint – az állam vindikálja magának. Ezt a szerepét nem tudja jó gazdaként „betölteni”. Számos körülmény támasztja ezt alá, például a politikai-politikusi tényezők, a hivatali érdektelenség, a jogilag is elítélhető elvi problémák, stb. A magyar vadat jogosan fontos nemzeti értéknek tekintjük és a magyar vadászok büszkék arra a faunára, amelynek a megőrzésében közreműködnek.

Véleményem szerint a vadállománynak körültekintőbb és felelősségtudatosabb gazdát kellene kapnia! Ebből következik, hogy semmiképpen sem szabad res nulliussá nyilvánítani! A gazdátlan jószág fogalma magában hordozza a gondolatilag már odaítélt érdektelenséget és a vele szemben tanúsított következetlenséget.

Szerintem az állam problémamentesen lemondhatna a vad tulajdonjogáról, mert nincs semmi előnye, gazdasági bevétele, amely a vad tulajdonlásából származik (ez vélhetően a további szabályozás során is biztosítható), másrészt megszabadulna azoktól a látszólagos kötelezettségektől, melyeket egyébként is áthárított a vadászatra jogosultakra, gondolok elsősorban a vad által okozott károokra.

A megoldást abban látom, hogy a vad tulajdonjogát a föld tulajdonosára kellene átruházni!

A földtulajdonosok jogállása a rendszerváltozás után felértékelődött és megkapták a földtulajdonhoz kapcsolódó vadászati jogot. Ez a rendkívüli pozitív változás irányt mutat abban a tekintetben, miszerint minden egyéb földhöz kapcsolódó természeti és épített érték általában a földtulajdonnal együtt működik.

A vadkár a földtulajdonost sújtja és ezért a legérdekeltőbb fél a vadkár megelőzésében, a kár mértékének csökkentésében. Figyelemreméltó körülmény, hogy a vadállomány jelentős növekedésével a vadkár sok helyen olyan mértékű lehet, hogy azt a jogosult már nem tudja felvállalni. A földtulajdonos a vad tulajdonjogának birtokában szükségszerű együttműködést alakíthatna ki a vadászatra jogosulttal.

Az ökoszisztéma jelenlegi működési folyamatában a föld népessége folyamatosan növekszik. A faunában fellelhető változások a nagyvadállomány létszámnövekedését

Fotók: Utassy György

Területvita a barna- és a hamvas rétihéja között

eredményezik. Jellemzői a szaporodási folyamatoknak, hogy például a jó alkalmazkodóképességű vaddisznó az egész ország területén megjelent, de a zavarást nehezebben elviselő és nagyobb élőhelyet megkívánó gímszarvas is új területeket foglal el és újabb populációk alakulnak ki (pl. alföldi szarvas). Megemlíthető még ebből a szempontból a dámállomány növekedéséből adódó területfoglalás is. A növekedő területfoglalások egyben azt is jelentik, hogy a vadon élő nagyvadállomány a mezőgazdasági kultúrában és az erdőállományban táplálkozik és ezzel „vadkárt” okoz.

Ha a földtulajdonosok működését vizsgáljuk, látható, hogy a gyengébb minőségű földterületeket folyamatosan erdősítik, legelőkkel alakítják, nem ért véget a folyamatos gépesítés és más gazdálkodási előnyök következtében az egyre nagyobb mezőgazdasági táblák kialakulása. Mindez elősegíti a nagyvad számának fokozatos növekedését.

A jövőt illetően nem elhanyagolandó az a körülmény, hogy a nagyvadállomány növekedése következtében a vadkárok oly mérték-

kűvé duzzadnak, hogy nem lesz területbérlő, mert a vadkár kigazdálkodása lehetetlenné válik.

További gondot jelent az a szemlélet, amelyet a strasbourgi emberi jogi bíróság ítélete példáz egy németországi vadkárkérdésben hozott döntésével. A föld tulajdonosa nem engedélyezte a földterületén a vadászatot, viszont a vadkár megtérítéséért keresetet nyújtott be, melyet hazájában jogerősen elutasítottak. Az érintett bíróság mégis a jogerős bírósági döntést megváltoztatva, a földtulajdonos javára döntött?!

Ez a tendencia!

Összefoglalva: szerintem, ha a vad tulajdonjogával a földtulajdonosok rendelkeznek, kölcsönös és méltányos együttműködés alakulhat ki a vad tulajdonosa és a vadászatra jogosult között, ami 50-50 százalékos arányt jelentene a vadgazdálkodás, a vadkár-megelőzés, a vadkár-elhárítás során, és a vadkárt is ebben az arányban lehetne megosztani.

AGÁRDI LÁSZLÓ

agardilaszló@t-online.hu

A HÓNAP VADÁSZLAP FOTÓJA

ŐSZI KONDA

FOTO: SZERÉNCSI GÁBOR

Méltóság

A több évtizedes érdekvédelmi kudarchalmazok és egetverő siker-telenség-hegyek cseppet sem vidám tapasztalatai után az utóbbi évek kézzelfogható eredményeket hoztak. A bizalmatlanságon alapuló, valóságtól elrugaskodott és értelmetlen szabályok fokozatos feloldásával valóban megkezdődött az életszerűséghez való közelítés. Persze sok minden azonban még előttünk áll, mint például a régóta ígért Nemzeti Vadgazdálkodási Program, a munkaadói oldal által elszabotált Hivatásos Vadászok Szolgálati Szabályzata, vagy éppen az elhatározott és elkerülhetetlenül szükséges „gyorsreagálású kommunikációs egység”.

Rendezvényeinken – egyfajta új ideológiaként – immár rendszeresen hangzik el a magyar vadászat évszázados méltósága helyreállításának üdvözlendő óhaja, amelyben tulajdonképpen sok egyéb mellett a fentiek is benne foglaltatnak. Minden kétséget kizáróan helyes és nemes ez a célkitűzés, amely azonban jelentős lelki, és majdan a kívülállók számára is meggyőző módon látható szellemi „hozzáadott értékeket” feltételez. Ám bizonyára nem vagyok egyedül azzal a véleményemmel, hogy a vadásztisztesség, a vadászetika jelenlegi színvonala ehhez ma még kevés. A magyarság életében a vadászember évszázadok óta élvezte a társadalom messzemenő, de mára elvesztett elismertségét. Örökifjú, vidáman anekdotázó, kalandvágyó ember volt mindig is a vadász, aki színes egyéniséggel a társasági élet közkedvelt alakja volt. Olyan emberi értékek kapcsolódtak ehhez, mint a becsület, a segítőkészség, a higgadt önuralom, az időt, fáradságot nem kímélő elkötelezett vadvédelmi törekvés, ami a mai értelemben vett természetvédelemnek is a bölcsője volt. Erről tanúskodnak a különböző korok törvényei, fennmaradt irodalmi, zenei és képzőművészeti alkotásai is.

Sajnos a múltat végképp eltörölni igyekvő diktatúra alatt – mint oly sok más ápolandó hagyomány – éppen a társadalmi tisztület és ennek az egész méltósága ment veszendőbe. Mivel ez nem megy, de nem is mehet egyik napról a másikra, a rehabilitáció nem lesz könnyű feladat. Nem kedvez ennek a mai kor merkantilista haszonelvűsége, önző egoizmusa, a közöny és az érdektelenség, az önteltség, a sumákolás, a határozott jövőképen alapuló tartamos vadgazdálkodási elképzelések hiánya, a vadászterületek tízévenkénti újrafelosztása, valamint az ezzel járó förtelmes emberi gyarlóságok. A vadászat szinte már egyfajta sajátos „jogi esetté” degradálódott. Bár a jog az erkölcs minimuma, mégsem lehet – a tapasztalat alapján már rég be kellene látni – a vadászatot kizárólag jogi eszközökkel, azaz éppen a „minimummal” szabályozni, és főként nem, ha egykori méltóságának a visszaszerzése a cél. Ebben elsődleges csak az erkölcs, az etika lehet. Ezen belül is meghatározó jelentősége van egyfelől a vadászjelölt igazvadászá válása időigényes evolúciós folyamatának,

másfelől pedig az egyénekből álló vadászközösség önmaga által kialakított, konzekvensen elvárt és megkövetelt normáinak. Mivel ide is eljutott a „globális fertőzés”, szinte naponta hallunk olyanokat, hogy valamely elkövetett cselekedet lehet teljesen jogszerű, még akkor is, ha homlokegyenest ütközik a jóérvű többség igazságérzetével és etikai elvárásaival. Annak ellenére, hogy a szakhatóságok folyvást a mérlegelés nélküli elfogulatlanságot szajkózzák, azt látjuk, hogy bizony a drákói büntetések kiszabásakor megengedhetetlenül sok esetben a „mindenért semmit, vagy a semmiért mindent” elvetelensége érvényesül. A méltóság kívánt visszaszerzéséhez tehát sokkal inkább az etikai bizottságok következetes munkájára volna szükség. Nem ahogy eddig, csak amolyan „pro forma” módon, hanem ténylegesen, mások okulására, a levonható tanulságok ismeretével.

Ez a fajta hatékony „működés” a vadászzattal egyidős, és nincs is más bevált módja. Befejezésül, bár oldalakat lehetne teleírni, csupán egyetlen, nagy megütközést keltő, de „szemérmesen” elhallgatott példát említek. Heves közfelháborgások ellenére (írtunk is róla, mindhiába), de „mindenhatóság” engedéllyel évek óta működik egy vastag fekete fóliával „bélelt” hosszú öntözőcsatorna, amelybe évente védett és vadászható állatok százai pusztulnak keserves kínok között. Legutóbb egy vaddisznó koca csúszott bele kilenc malacával, és ott küzdöttek az életükért, mert folyvást visszacsúszva kijutni nem tudtak. Éppen arra járt vendégével egy embernek látszó hivatásos puskás. Sajnos nem az a segítőkész „jó vadász bácsi” volt, akit „A Piroska és a farkas” meséjéből olyan régen ismerünk, mert „mentségül” azonnal mindet sorra belelővöldözték a vízbe. Persze ez jogilag tiszta, és néhány alig hallható hümmögésen kívül nem is lett semmi ejnye, vagy netán valami bejnye következménye – csak egy kitüntetés. Viszont... mi lehet erről azoknak a somogyi vadöröknek a véleménye, akik télen egy halastó jegébe beszakadt három süldőt küzdelmesen kimentettek, amiről képriportban számoltunk be? Vagy annak a tíz embernek, akik a Rába tápcsatornájából kötéllel mentettek ki egy fiatal, kapitális bikát? Netán azoknak a hivatásos és sportvadászoknak, akik például a tiszai pusztító árvizek idején éjt nappallá és erejüket végső próbára téve ladikkal mentették biztos helyre a vadat, vagy netán más vészhelyzetben a vad védelmére tett esküjük szellemében intézkedtek? Pedig jogilag mindet le is „gépeltették” volna. Etikus, a vadat tisztelő, szerető vadász annak szorult helyzetében reá puskát soha nem emel. Ez is alapvetően hozzátartozik a vadászat méltóságához. Szerintem a követendő példát mutató vadásztársaink már régen „méltóságos urak”, még akkor is, ha ritkán látjuk őket az „érmeseink” között.

**A rehabilitáció
nem fog
könnyen menni!**

HOMONNAY ZSOMBOR
homonnay@vadaszlap.hu

Rostáljuk a töreket!

Édesanyám elmondása szerint kiskölökként egyik kedvenc elfoglaltságom volt a szekerény alá bújás és a csúszdázás mellett a homokozóban ülni és szitálni. Piros műanyag szitámmal rendíthetetlenül szűrtem hosszú órákon át a homokot. Hogy miért, azt ma már nem tudom megmondani.

Eltelt 22 esztendő, én pedig újra szűrni kezdtem. Természetesen nem csaptam fel aranyásónak, újságíró lettem. A munkám része, hogy kezelem a HUNTINGPress Információs Magazin cikkeihez érkezett hozzászólásokat. Olvasok, javítok, láthatóvá teszem őket a honlapon. Pár hete megújult irányelvek mentén dolgozom: a személyeskedő sértegetéseket, illetőleg trágárságokat törölöm, a helyesírási hibákat továbbra is javítom. Szükség van erre a szigorításra, mert a cikkekhez hozzászólók között nemrég megjelent egynehány „rendbontó”, aki minősíthetetlen viselkedésével nemcsak minket,

szerkesztőket, de a kulturáltan megnyilvánuló olvasókat is sértegette. Hozzászólásaik öncélúak, bántóak és semmiféle tanulsággal nem szolgálnak senki számára sem. Az álnevek mögé bújt, zavart keltő internet-felhasználók pocskondiázásuk közben bizonyára azt hiszik, hogy mi sötétben tapogatózunk, és nem tudjuk, kikkel van dolgunk. Nos, ki kell ábrándítanom őket, tudjuk, mely „F”arkasok vonyanak a leghangosabban!

Egyébként meg kell említenem, hogy a beérkező hozzászólások többségét normális vadászok – olvasók – írják. Ha egy-egy más forrásból átvett cikkben benne felejtünk egy hibát vagy tárgyi tévedést, felhívják rá a figyelmünket. Teszik ezt néha kedves szavakkal, néha pedig kemény hangvétellel, mi pedig nagyon sokat tanulunk ezekből a bakikból.

A HUNTINGPress egy bárki számára elérhető ingyenes internetes fórum. Itt az

56 ezer magyar vadász, akik hagyományörző, tisztességes emberként próbálják élni az életüket, megbeszélhetik a vadászati közélet legfontosabb kérdéseit, rezdüléseit. Egy ilyen kis közösségen belül pedig nincs szükség bajkeverőkre, akik csak durva és sértő megnyilvánulásokkal tudnak hangot adni véleményüknek. Azoknak, akik mindezt a közösségbomlasztó, áskálódó hadimunkát a személyazonosságukat elrejtő álnevek mögé bújva teszik, azt üzenem, hogy menjenek a... templomba gyónni.

Hiába nőtem fel, most mégis újra az óvodában érzem magam, ahol én – most már az óvó bácsi – büntetésből a rossz kölköket nem engedhetem a homokozó közelébe, és a többiek is csak felügyelet alatt játszhatnak. Amíg meg nem tanul mindegyikük viselkedni, addig az óvó nénik, óvó bácsik figyelő tekintete mellett szitálhatják csak a homokot!

KoMa

Tányéron a valóság?

„Cudarul bánnak az őzzel, hóttában is elkövájják”, mondta egykor öreg vadászbarátom. A cudar bánásmódról szóló történet főszereplője egy söréttel, apróvad-vadászaton oldalba lőtt, aztán ajándékba elköttyavetített őz volt. Ma, a gazdasági válság idején, amikor a túlélés érdekében minden forintot meg kell fogni, amikor csak a nehézségekről, a gondokról hallunk, ugyancsak nagyvonalúak vagyunk.

Osztogatunk megszokásból, elvárásból, falunapra, kompetenciába, vadkárba, nagyobb földtulajdonosnak, a tsz-ek utódszervezeteinek (igaz, az ocsút ma már pénzért adják) és sorolhatnám. A vadhúst itt-ott az elnökök vagy az IB egyik erős embere „kezeli”, az azzal való gazdálkodás inkább más fogalmakat merít ki.

A napokban vadászmester barátomnak mondtam, hogy négy-öt őztest a vadőr havi nettó bére. Reakciója inkább hasonlított a Marsról érkezőket fogadó bizottság ámulatára, mintsem a megértésre. Aztán szakmáztunk, nem matekoztunk.

Az I. osztályú lőtt őz kilogrammjáért jelenleg nettó 1200 forintot fizet az Öreglaki Vadfeldolgozó Kft. Egy átlagosnak mondható őztest fej, láb, zsiger nélkül 15 kg-os, ezért ma a vadászatra jogosult számlájára 18 000 forintot utalnak át. Vegyünk egy alföldi apróvadás vadgazdálkodási alapegységet, 3000 hektárt. Az érdeklteté tett vadőr hosszú távon azon mesterkedne, hogy a rábízott területen mind több őz éljen. Ha 10 hektáronként csak egy őzet tudna terítékre hozni, hozatni, akkor 30 százalékos hasznosítással a 90 őz, azaz 1200-1300 kilogramm leadott hús, hozzávetőlegesen 1 440 000 forint körüli összeget jelentene a társaságnak. Ez havi 120 ezer forint nettó bér. Persze ez nem bírná el a fent említett osztogatást, és a tagok olcsó húsvásárlását sem. (A számok nem tájékoztató jellegűek, a valóságnak megfelelnek, ki-ki a saját területére vonatkoztatva számoljon utána – és éljen a lehetőségekkel.)

Az érdeklteté tett vadőr biztosan minden lőtt vadnak utánkeres, biztosan etet, a káni-

kula idején megpróbál itatni, figyelni a meteorológiát, a várható szárazság miatt lomb-szénát gyűjt, kéri, végzi, követeli a szakszerű selejtezést, nem akar sumiban elpasszolni őzet, mert kalózban nem fizetnek érte annyit... Tehát dolgozni fog az őzért, mert a zsebére megy – és ez csak a hús!

Nem kell bizonygatnom, hogy a szakszerű őzgazdálkodás mennyit tudna hozni mindkét fél konyhájára.

Néhány éve a vadászkamara megyei alelnöki székéért való versengésben felvetettem, hogy a hivatásos vadász igényelhesse, bérelhesse állami tulajdonú földet a vadgazdálkodás érdekében (!), hogy a vadőrt kötni lehessen a területhez, ugyanakkor lehetőséget kapna a hosszú távú tervezésre, gazdálkodásra.

Egyszóval, a vadhúsból kiindulva: lehetőséget, érdekeltséget kellene teremteni a vadőreinknek, hogy elindulhassunk egy új, eredményesebb úton.

Húsban az igazság, húsban a jövő!

Mészáros György

A muflon vadászata

Foto: Virgh Ákos

Szőrös, szarva és patája van: ördög vagy muflon? Utal arra, hogy különböző szakmai körökben igencsak nagy vitát generált az elmúlt években e juhféle hazai létjogosultsága. A Parádfürdőn megrendezett II. Heves megyei muflonkonferencián hangzott el egy költői kérdés: miért ne lehetne nekünk a muflon ugyanolyan világszínvonalú, mint Délnyugat-Dunántúlon a gímszarvas, hiszen Heves megyében él a legtöbb?! Ez a felvetés ösztönzött arra, hogy pár gondolattal hozzájáruljak e szép és nemes vad vadászatának jobb megismeréséhez.

A muflon hímjét kosnak, nőstényét kétéves korától az első bárányozásig jerkének, majd anyajuhnak hívjuk. A magyar vadászok helytelenül a jerke elnevezést még a bárányozás után is használják. Megkülönböztetünk kosbárányt és a jerkebárányt.

A trófeát a kosok fejét díszítő, folyamatosan növekvő – a vadászok körében igen keresett – tülkös szarv jelenti, melyet csigának is hívnak.

Érzékszervei közül a látása a legkiválóbb, de a hallása és a szaglása is igen kifinomult. Tavasszal, a bárányozás idején, valamint nyár elején gyakran hallani a bárányok vékony mekegő, valamint az anyajuhok mélyebb bégető hangját. A veszélyt füttyentéssel jelzi, amely a vadászok körében úgynevezett „pisszentő” hangként terjedt el.

A muflon igazi társas, nyájra jellemző életet él. Ritkán látni magányosan, kivéve az öreg kosokat, amelyek kettesével, hármával, elvétele egyedül is előfordulnak. Az erdőt járó vadászok számára már messziről kitűnhet a kosokra jellemző fehéres színű nyeregfolt, azonban nem minden egyedre jellemző ez a tulajdonság, mert előfordulnak nyeregfolt nélküli, sötét színűek is.

Igen jól megfér a szarvasokkal, sőt határozott barátságot köt velük. Gyakran lehet egy csapatban szarvasokat és muflonokat látni. Előfordul, hogy a bőgő szarvasbika körül legelnek vegyesen a tehenek és a muflonok. Ilyenkor a vadászat még több óvatosságot, ügyességet kíván.

Legjobban a középhegységeinkben (Mátra, Bükk, Zempléni-hegység, Börzsöny, Dunántúli-középhegység) telepedett meg, igen kedveli a kötött, köves talajokat, a dús aljnövényzettel rendelkező idősebb erdőállományokat, ahol ki tudja használni a kiváló látását.

A muflonkos – a vadászati idények 2012. július végi változása óta – egész évben, a tarvad szeptember elsejétől február utolsó napjáig vadászható. Sok vadász igazi álma, hogy a kost az üzekedési időszakban, vadásznyelven szólva berregéskor hozza terítékre, amely általában október második felében kezdődik és november végéig is elhúzódhat. Az üzekedés időszakában a legkönnyebb a csapat közelébe jutni. A kosok hevesen küzdenek, 10-15 méterről rohannak egymásnak, szarvaikkal összecsapva, majd szarvval, testtel lökve igyekeznek egymást kimozdítani egyensúlyi helyzetükből, s addig folytatják, míg az egyik el nem menekül, vagy ki nem múlik. A küzdelem zaja messze elhallatszik. A kosok ilyenkor nagyon figyelmetlenek, de a csapat többi tagja helyettük

is figyel, s könnyen észreveszik a veszélyt. A kosok a nyáj uralmáért, a jerkék és juhok megtermékenyítéséért versengenek, és az erejük teljében győztes kosok nem tűnnek meg vetélytársakat a nyájban. Ennek ellenére a nyáját nem ők, hanem egy idősebb anyajuh vezeti, a kosok feladata az „őrszolgálat”, azaz amíg a nyáj legel, nekik kell figyelniük a legkisebb veszélyre is. Ha az „őrszem” ilyet érez, egy-két éles füttyel, pisszentéssel jelzi, és a nyáj – élén általában a vezető anyajuhval – minden tagja menekülni kezd.

Az elbírálásnál, a kosoknál a testformán kívül a legbiztosabb kormeghatározás, ha olyan közel tudunk kerülni az elejtésre kiszemelt vadhoz, hogy keresőtávcsővel meg tudjuk nézni a csigák barázdáltságát, évgyűrűit. A kormeghatározásnál az arcszínezetet nem szabad figyelembe venni. Mind a kosoknál, mind a nőivarú egyedeknél az ősz, fehéres

arcszínezet egyáltalán nem jelenti azt, hogy a vad öreg. Általában elfogadott szempont a trófeás vad elbírálásánál, hogy legalább két oldalról nézzük meg. Különösen érvényes ez a kosnál. Oldalnézetben a csiga ívelését, előlnézetben a hajlását kell elbírálni. Selejtezésnél a kis ívű, tarkóba, nyakba, áll alá növe szarvú kosokat kell elsősorban elejteni.

A saját területüket jól ismerő vadászok megfigyelése, hogy napközben a sűrű, leveles erdőkben vagy fenyvesekben pihennek, késő délután indulnak meg a legelők felé és még napfelkelte előtt igyekeznek vissza a tanyájukra. Ezek a „tanyák” év közben – az időjárás és a táplálkozási viszonyoknak megfelelően – változnak. A muflon megessi a kemény fűvet, az áfonyát, a rekettyét, a lombot, a fenyő hajtásait és szívesen fogyasztja a tölgy- és a bükkmakkot. Ebből azt a következtetést lehet levonni, hogy szabad

A muflon csigájának fejlődése

A kosbárány csontcsapjai már rögtön születése után kifejlődnek, és mire egyhónapos lesz, megkezdődik az elszarusodás is, november-december tájékán a tülök már 15-20 centiméteresre nő. Ekkor szünet áll be a fejlődésben, amitől egy jól kivehető évgyűrű keletkezik rajta. A szarv először kétélű, később a tövén háromélű lesz, az oldallapjával előrenéz és csak a hegye tartja meg a kétélű fiataalkori alakot. A következő években a kos hormonháztartásának függvényében, a csigán 11-13 keresztirányú dudor képződik, melyek az év vége felé szintén nem fejlődnek tovább. Ezek az újabb évgyűrűk mutatják a kos korát. Amikor 4-5 éves, a csiga bezárul és elkezdődik a szarvhegyek felfelé ívelődése – a fejfelé párhuzamosan vagy attól eltávolodva, illetőleg a fej és a nyak felé. Ez utóbbiak a nemkívánatos alakulatok közé tartoznak, és fontos elejtési szempontot jelentenek, mert nemcsak megnehezítik, ki is olthatják a kos életét.

FOTO: Mészáros András

területeken érdemes a muflonokat napközben a pihenőhelyükön, este és hajnalban a legelők és a tanyájuk között keresni.

A lövhetőség megállapítását követően pontos célzás után engedjük útjára a lövedéket, ugyanis a muflon nagyon szívós vad. A golyó becsapódásának hangját ugyanúgy észlelhetjük, mint más nagyvadfajnál, viszont a találat jelzése nem annyira kifejező, egyértelmű, mint más kérődző nagyvadfajoknál. A nemes részt érő halálos lövésnél a muflon ritkán összerándul vagy megpördül és vágtaiba kezd. Még a szívővést is több száz méterre elviheti.

A muflonra leginkább alkalmazott vadászati forma a cserkelés, amikor a vadász egyedül vagy egy kísérő vadással gyalogosan, rövid lesállítások, távcsövezések beiktatásával igyekszik a vad közelébe jutni. A terep miatt nem mindig egyszerű feladat, de nagyon izgalmas tud lenni. Gyakorló vadászok megfigyelése, hogy vadászati időnyen kívül a muflonok barátságosak, egészen közelre engedik az embert, vadászidényben pedig már lőtávolon kívül menekülnek. Különösen azokon a helyeken, ahol intenzív a vadászatuk, hamarosan igen éber, óvatos vaddá válnak.

Magaslesről történő vadászata eléggé bizonytalan, mivel nem tartja a váltóját. Terelővadászat alkalmával előnyt jelent a muf-

A muflonkos vadászatának tarifái (euróban)

	Vértesi Erdő Zrt.	Egererdő Zrt.	Bakonyerdő Zrt.
50 cm alatt	450	500	650
50-60 cm között	550+10 EUR/cm	600+30 EUR/cm	1200
60-70 cm között	650+60 EUR/cm	1000+50 EUR/cm	1200+52 EUR/cm
70-80 cm között	1250+95 EUR/cm	1500+90 EUR/cm	1750+105 EUR/cm
80 cm fölött	2200+120 EUR/cm	2400+120 EUR/cm	2800+160 EUR/cm
90 cm fölött			3600+140

lonnak az a tulajdonsága, hogy előszeretettel vonul a rétegvonalak mentén, így ezeket a váltókat érdemes elállni.

A barkácsolási vadászati mód – fogattal vagy szánnal – nagyon eredményes lehet, mivel nagy területet tudunk bejárni, és a muflon alig fél a lovas kocsitól. Ha felfedeztük a nyáját, a lassan haladó fogatról vagy a szánról az ellenkező oldalon leszállva nőhet az esélyünk, mivel a vad figyelmét a mozgó jármű köti le. A gondot a legtöbb helyen az okozza, hogy a fogatolás a hegyvidéki viszonyok között nem minden területen alkalmazható.

Szereti a szélárnyékos, napsütötte szálerdős oldalakat, katlanokat. Sűrű fiatalosokban ritkán tartózkodik. Igen érzékeny az időjárásra. Mivel a muflon alapvetően mediterrán vadfaj, a kemény, havas telek megpróbálta-

tásait nehezebben viseli más vadfajoknál. A magas hóban könnyen felfázik, főleg a kosok herezacskója van kitéve ennek a veszélynek. Gyakorlati tapasztalat alapján akár „időjós” is lehetne, mert a nagyon rossz idő, a tartós havazás beköszönte előtt két-három nappal már megkezdte a vonulását az alsóbb, melegebb, védettebb déli oldalakra.

A muflontrófea a csiga, amelyet lefőzve, csak „magasított” trófeaalátétén lehet a falra akasztani. Mivel sok vadász ritkán jut hozzá az elejtéséhez, nagy becsben tartják a fejekkel kikészített mell-, illetőleg az egész alakos preparátumokat.

A muflon húsnak felhasználása igen sokrétű. Az ügyes szakács fantáziáján múlik egy-egy ínycsemegének számító ételkülönlegesség elkészítése.

Magyarországi muflonkos ranglista

Bajna (2004)	97,95 cm	240,75 IP
Vásárosnamény (2001)	103,30 cm	234,70 IP
Telki (1986)	97,60 cm	233,80 IP
Tarnalelesz (1991)	97,00 cm	229,10 IP
Gyarmatpuszta (1996)	97,25 cm	228,25 IP
Budakeszi (2004)	98,10 cm	228,25 IP
Gyarmatpuszta (2001)	91,90 cm	227,15 IP
Kisnána (1971)	93,75 cm	226,75 IP
Gyarmatpuszta (2002)	93,00 cm	226,60 IP
Vál (2004)	90,05 cm	226,50 IP
Gyarmatpuszta (2003)	90,25 cm	226,25 IP
Gyarmatpuszta (1990)	94,50 cm	225,95 IP
Telki (1992)	94,75 cm	225,95 IP
Gyarmatpuszta (1992)	95,00 cm	225,15 IP
Gyarmatpuszta (1995)	96,50 cm	224,70 IP

Végezetül álljon itt tanulságul Nadler Herbert szép gondolata:

„Aki siet és mohón vadászik, nem ér rá a vadászsikert értéke szerint megbecsülni, nem ér rá boldognak lenni és az igazi vadászéletnek örülni, elmulasztja meglátni, észrevenni mindazt, ami a vadászatban a legszebb, s amit néhány sor betűvel leírni, az avatatlannak megmagyarázni nem lehet”.

NAGY KÁROLY

ifj.nagy.karoly@egererdo.hu

FOTÓK: BÉCSY LÁSZLÓ

Fenn a csúcson

Kicsit elszomorodtam, hogy kamaszkorom végén elköltöztünk a Pilis mellől, amint a 21-es úton haladva egyre közelebb érek a Mátrához. Van valami igéző a távoli hegyek kilométerről kilométerre kékesből őszi zöldbe átforduló színében, ahogy hol kapaszkodom az emelkedőn, hol gurulok a lejtőn a hegység délnyugati lábánál elterülő Gyöngyöspáthoz. A legimpozánsabb csúc – mint megtudtam, a Havas – alatt terül el a bő két és félezer lakosú Heves megyei község. Az itteni vadásztársasághoz érkezem látogatóba, hogy megtudakoljam, hogyan gazdálkodnak, vadásznak, vadásztatnak a lankákon és hegygerinceken.

A Gyöngyöspatai Vadász-társaság 2007-ben alakult, előtte Mátra Patavár Vadásztársaság néven működött itt egyesület. Ennek tagsága már a vadászterület-felosztás előtt a földtulajdonosi alapú vadászatban látta a jövőt, így alapítottak egy vadásztársaságot, a földtulajdonosi közösség pedig átadta a vadászati jogot a nettó 3200, bruttó 3900 hektáros területen. A tagok a helyi földtulajdonosok, illetve azok közeli hozzátartozói közül kerültek, kerülnek ki, jelenleg 31-en vannak. A legtöbbben középkorúak, de öröndetes tendencia, hogy egyre több a fiatalabb, sőt néhány huszonéves is van. Igazán aktívan 15-en vadásznak. A tagság ára félmillió, a tagdíj azonban évente csak 40 ezer forint. Ezért cserébe a lelövési terv erejéig mindenki lőhet tarvadat, őzet, és az el nem adottakból évente egy kost vagy bikát (fizető vendégeknek rendszerint az előbbiből 6-7-et, az utóbbiból 7-8-at adnak el). Vendéget a tagok évente tíz alkalommal, valamint a vadkárelhárító vadászatokra hívhatnak. A területen vannak társasági és tagi lesek, és bár a tagok között jó, gya-

korta baráti a kapcsolat, és „átjárnak egymáshoz”, mégis mindenkinek a saját földjén álló leshez húz a szíve. Ezzel együtt természetesen szívesen felengedik sajátjukra a fizető vendéget, a társaságokat pedig közösen tartják karban. A szabályokat nem szegik meg, a fegyelmik nem jellemzőek. A gazdálkodás a globális anyagi nehézségek ellenére stabil, sőt némi tartaléka is van az egyesületnek.

Mint mindenhol, a tagságnak itt is van egy intenzívebben vadászó „keménymagja”, de összességében is egy jól összehangolt közösségről van szó, hiszen a legtöbbben gyöngyöspatai illetőségűek, valamint környékeliek, csak öten nem helyi lakosok. Köztük van a társaság elnöke, a Budapesten élő Tóth Péter is. Ő 2004 óta tag, és ötödik éve vezeti a társaságot. Hogy szenvedélyének hódoljon, néha hetente többször is eljön Gyöngyöspatára. Amikor a közösségi életéről faggatom, mesél nekem az éves vadászbalokról, amelyek az összetartást hivatottak erősíteni, és amelyeken ráadásul nem is akármilyen előadóművészek léptek eddig fel: Vikidál Gyula, Sasvári Sándor, Bárkay Ágnes – csak hogy a legutóbbi néhány bált említsük. Noha az utóbbi években érződik a válság, és sokan vonakodnak tőle, hogy a bálra költsenek, úgy száz vendég azért eddig mindig összegyűlt.

Gyöngyöspata környékén a dámon kívül mind-egyik nagyvad faj megtalálható. A szarvasállomány több száz egyedre rúg, a bikák bár többnyire nem kiemelkedőek, de szépek. Szeptember végéig a 2012-es idényben 9 esett, átlagosan 7-8 kilósak. „Van 10 kilós is, de menőkjük nincs rá a vendégeknek” – nevet Losonczi Ferenc, a társaság titkára, emlékeztetve a nehéz terepviszonyokra. „A szarvasbika nem jön ki a szóróra – mondja –, cserkelni kell rá, ami itt nem egy könnyed séta” – bólint a hegyek felé, hozzátéve: lesről sokévente egyszer lehet lőni egy-egy bikát. Más viszont a helyzet a muflonnal: a kosok akár hosszú percekig is eleszegetnek a szórón, így idősebb vagy kevésbé edzett vendégek

foto: Tóth Péter

Kovács László vadászmester büszkesége

FOTO: Tóth Péter

A közösséget a munka is összetartja

– vagy akár tagok – is különleges vadászélményekkel gazdagodhatnak. Muflonból egyébiránt igen jó, 1000 egyedet meghaladó állomány él a területen: rendszeresen látni 20-30-as csapatokat, de többen számoltak már meg 2-300-at is. Az itt élő állományhoz ráadásul telenként vendégcsapatok is csatlakoznak. A helyiek találkoztak már muflonnal a falu szélén is. Érdekesség, hogy területtartó jószággról van szó, a vadásztársaságnál előforduló évi 1-2 vadelütésből soha nem okozott még egyet sem, hiszen rá sem megy a műútra.

Őzzel is büszkélkedhetnek Gyöngyöspatán. A bakok persze nem raknak fel olyan agancsot, mint az alföldiek, de a párszázas állomány azért izgalmas vadászatot biztosít mind a tagságnak, mind a vendégeknek. Végül, de nem utolsó sorban disznójuk is van a pataiaknak, ám kevesebb, mint pár éve. Első hallásra ez furcsa ugyan, de megvan az oka: az állomány lehúzódtott a mezőgazdasági területekre. Miként ez tisztán látszik, a terület nagyvadás. Nyúlból csupán 20-25, fácánkaskból 40 a terv; csak pár tag apróvadazik. Nevelni csak kacsát szoktak volt régebben, de pár év alatt rá kellett jönniük, hogy több fáradsággal jár, mint amennyi hasznot hoz. Szó esik a kártevőkről, azok gyérítéséről is. Meglepő, de a róka és a nyest mellett hemzsegek a területen a borzok. „Kövérek, kijárnak a rendszeresen szórt szórókra, lesomozák a szőlőt” – mondja az elnök, majd megjegyzi: a beszélgetésünk után este kiül a lesre, és ha lát egyet, akkor most már meg is lövi.

Ha már szőlő: vadkárt leginkább a szőlősgazdáknak fizet a vadásztársaság, 500-700 ezer forintot évente. A legnagyobb földtulajdonos egy cég, amellyel igen jó a kapcsolat. Az egyéni gazdákkal többnyi-

Kegyelettel emlékeznek dr. Kóhalmi József vadásztársra

re sikerül megegyezni. Ez talán annak is betudható, hogy a társaság több millió forinttal járult hozzá a szőlők bekerítéséhez: ők vásárolták az anyagot, a gazdálkodók pedig építkeztek.

Gyöngyöspata neve az utóbbi időben elég rossz asszociációkkal társul, így óhatatlanul felmerült a kérdés: milyen a közbiztonság, őrzik-e a vadászházat, nagy károkat okoz-e az orvvadászat a területen? Az elnök válasza rövid, lényegre törő, és némi önvizsgálatra készteti az újságíró: „Nem kell bedőlni mindennek, amit a médiában hall és olvas”.

Mint mondja, a település összességében békés, a patai lakosok pedig bár eleinte zárkóztak, de dolgoz, becsületes emberek, akikkel nem nehéz összebarátkozni. Ami pedig az orvvadászatot illeti, „van arra utaló nyomok”, de még nem értek tetten senkit, és jelentősebb veszteséget sem okoznak a rabsicok.

A mezei nyúl gazdálkodás – tudományos szemmel

Hazánk apróvad-gazdálkodásának talán a legfontosabb tényezője a mezei nyúl. Az elmúlt évtizedben több kutatás és tanulmány foglalkozott gazdálkodásának ökológiai és ökonómiai problémáival anélkül, hogy néhány vadgazdálkodási egységtől eltekintve bárhol komolyabb foganatja lenne a kidolgozott jó és hatékony módszereknek. A különböző tájegységeken megrendezett konferenciák, szakmai tájékoztatók nem hozták meg a várt eredményeket, és jelen pillanatban nyugodtan kijelenthető: e vadfajjal szinte teljes mértékben vakon gazdálkodunk.

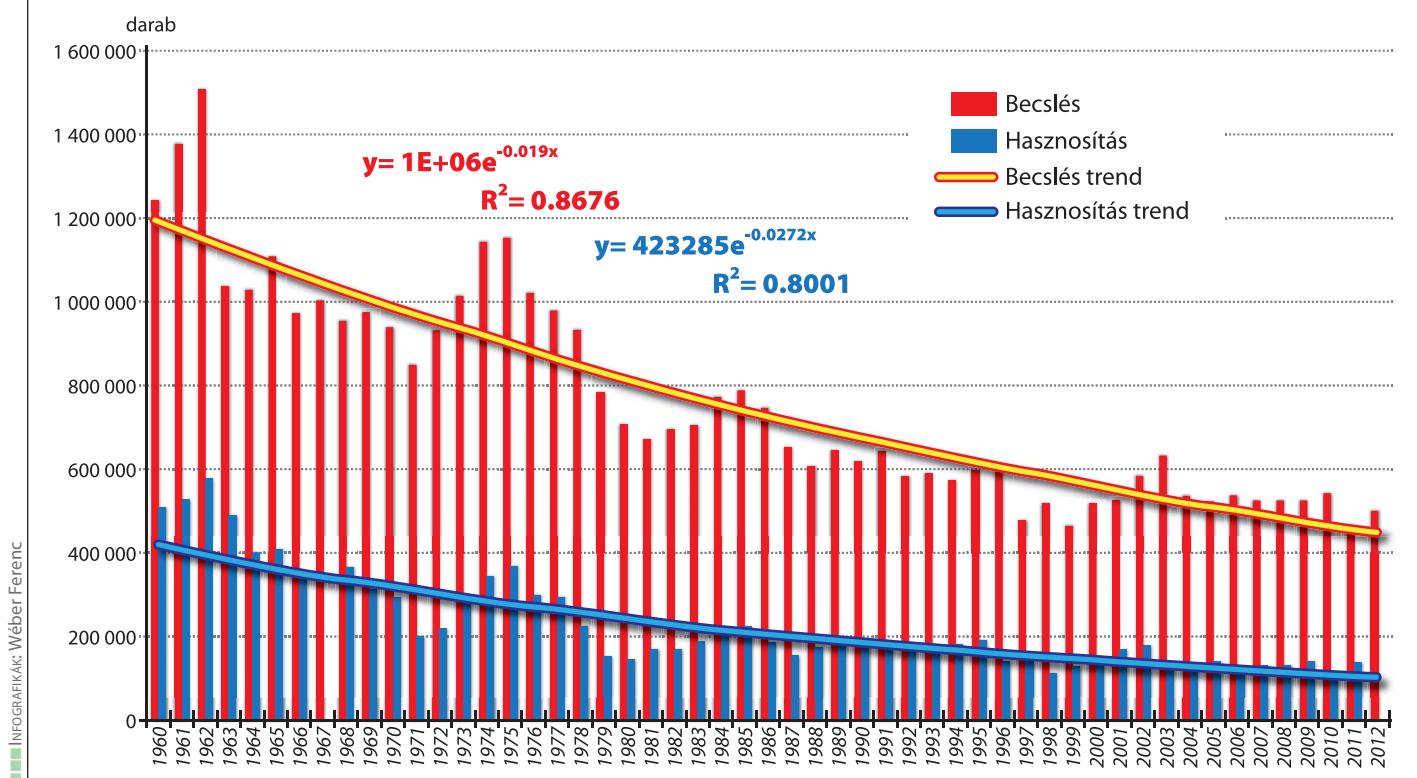
Több alapvető probléma is érinti a mezei nyúl-állományt Magyarországon. A populáció kisebb lett az elmúlt 50 évben, és az előrevetített számítások további erőteljes negatív tendenciát jósolnak (lenti ábra). 2025-re az eddigi ütem mellett könnyen a 4 egyed/100 hektáros küszöbérték alá csökkenhet az állomány, ami azt jelentheti, hogy nem lehet majd mezei nyúlra vadászni. A folyamatos csökkenést az állomány-nagyság ciklikus változásai elfedik, ezért a vadgazdálkodók sokszor úgy gondol-

ják, hogy csak ideiglenes volt a csökkenés. Ugyanakkor gyakran a valódi visszaesést sem veszik figyelembe. 2003-ban a nagy nyári aszály miatt drasztikusan csökkent a populáció – ősszel kevesebb nyúl volt, mint a kora tavaszi törzsállomány, ami azt jelenti, hogy a hasznosítás csak ennek kárára történhet, a gazdálkodók mégis vadásztak. Ennek lehetett a következménye, hogy a nyúlállomány növekedése megtorpant, sőt visszaesett. A rendkívül csapadékos, árvíz és belvizes 2010-es évben szintén sok nyúl

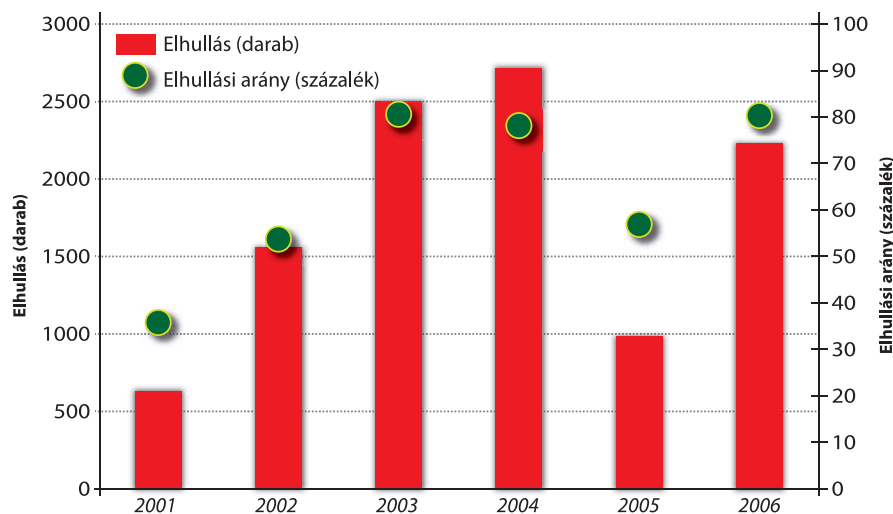
hullott el, ám akkor is hasznosították a megmaradt állományt. Bár az ősz folyamán több vadásztársaságnál leállították a vadászatot, sőt volt, hogy megyei szinten – helyesen – be is tiltották, az intézkedések túl kések voltak, a törzsállomány csökkent.

A 2011-es évre a populáció valamennyire kiheverte ezt a nagymértékű pusztulást, és 2012-ben még további növekedést is lehet látni, de még mindig nem érte el a 2010 előtti szintet. Ugyanakkor az idei aszályos nyár hatását még nem láthatjuk.

A mezei nyúl országos állományának és terítékének alakulása 1960 és 2012 között

A nyári elhullás és az elhullási arány az őszi lehetséges maximális populáció-nagysághoz viszonyítva

Szintén gondot jelent az élőhelyek zsugorodása. Az intenzív mezőgazdasági művelés, a nagyterjedésű erdőszítések, az apróvadas területek csökkenése, a nagyvadfajok terjeszkedése, az áttérés a nagyvadgazdálkodásra a korábbi apróvadas területeken – ezek mind-mind élőhely-vesztést jelentenek. Az intenzív mezőgazdasági betakarítás során túl gyorsan tűnik el a táplálék a területről, ami a nyúlfiak pusztulásához vezethet. Ez a nyári elhullás akár az őszi lehetséges állomány 70-80 százaléka is lehet (fenti ábra). Érdeemes megjegyezni: a mezsei nyúl számára a kukorica- és napraforgótáblák nem jelentenek sem élőhelyet, sem táplálékforrást, ugyanakkor sokféle gyomnövényt és fás szárút fogyasztanak.

Az élőhely-fejlesztés nagyon fontos lenne, azonban erre sokszor nincs lehetősége, vagy ráhatása a vadgazdálkodónak. Amennyiben azonban kis vadföldet, vagy a szegélyeket meg tudják művelni, akkor ezt mindenképpen el kell végezni a nyúl érdekében, ráadásul ezzel más vadfajoknak (fácán, fogoly, őz) is kedveznek. Továbbá a nyári időszakban helyesen elvégzett célzott vadtakarmányozás is sokat segíthet, főleg a nyúlfiak túlélésében.

Mindemellett azonban rendkívül fontos, hogy legalább a mezsei nyúl állománybecs-

lése és a hasznosítás tervezése a valós állapotokhoz igazodjon. Ehhez tudományosan is elfogadott, megbízható, kipróbált és könnyen, olcsón a gyakorlatban megvalósítható becslési módszerek állnak rendelkezésre.

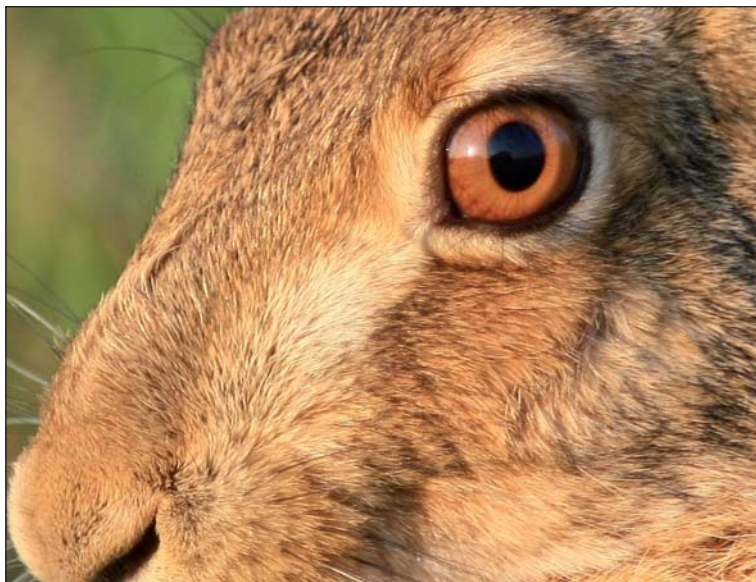

Foto: Utassy György

A leginkább bevált az éjszakai reflektoros létszámbecslés. Emellett legalább két hasznosítás-tervezési módszer, a Kovács-Heltay-féle, illetőleg a Vadvilág Megőrzési Intézet munkatársai által kidolgozott modell is jól használható. A becsléshez legalább a terület 20 százalékát lefedő mintavételi útvonalat kell kijelölni, hogy bármilyen terepen (kukoricatábla, fasorok, bozót, nádas) rálássunk legalább a terület 10 százalékára. Mindenféle élőhelyet járjunk be a területünkön, különben felülbecsüljük az állományunkat, ami

túlhasznosításhoz vezethet. A kijelölt útvonalakon sötétedés után lassan haladjunk végig, hogy minden nyulat észrevegyünk. Legalább három egymást követő éjszaka végezzük el a becslést, így a sok ismétléssel pontosabb és megbízhatóbb eredményekhez juthatunk, amelyekre lehet alapozni a hasznosítás-tervezést. Ehhez mindkét magyar modell jól alkalmazható a gyakorlatban. Számításmenetük egyszerű, kevés adat terepi begyűjtése szükséges hozzájuk. Mindkét esetben azonban be kell tartani a modellek feltételeit. Ilyenek a pontosan, jól elvégzett tavaszi-őszi létszámbecslések sávos vagy vonaltranszekt módszerekkel, a nagyterítékű próbavadászat október elején, ahol koreloszlást kell becsülni a Stroh-jegy (könyökcsonti-dudor), vagy akár a szemlencse száraz tömege alapján, valamint az aktuális átlagos éves szaporulatot a méhlepényhegek megszámlálása révén. Ezután lehet a hasznosítást kiszámolni valamely modell segítségével (ehhez természetesen szükséges a februárban megállapított lelövési számok megváltoztatása). Javasoljuk az új modell alkalmazását, mivel ezzel kiküszöbölhetők a korábbi pontatlanságai, illetve nehézségei (ha nem sikerül korai és nagyterítékű vadászatot tartani), ráadásul a vadgazdálkodó megbecsülheti a túlélési rátákat és információt kaphat az állomány helyzetéről még a vadászatok megkezdése előtt. Ezután a hasznosítást októberre, novemberre kell koncentrálni, mivel a hasznosítható mennyiség gyorsan csökken az őszi folyamán.

A fent leírtak szükséges, de nem elégséges feltételei a mezsei nyúl állományának növeléséhez. A felszaporításhoz az elhullást kell csökkentenünk. Ehhez a leginkább táplálékhiányos időszakokban (például különösen aratás után, illetőleg aszályos években) kell a kiegészítő takarmányozást lelkiismeretesen elvégezni, valamint amennyiben lehetséges, az ideiglenes és a rendes vadföld-gazdálkodással is segítsük a populációt. Sokszor okoljuk a ragadozókat az állomány csökkenéséért. Természetesen a hatásuk jelentős lehet, de egy jó élőhelyen megfelelően tartott nyúlállomány a ragadozók hatását is könnyebben kiheveri.

Dr. Bíró Zsolt, Dr. Szemethy László

Szent István Egyetem,
Vadvilág Megőrzési Intézet

Blaser Active Outfits új, 2012 őszi-téli kollekció

Kérje ingyenes katalógusunkat:

Blaser Magyarország Kft. : 4025 Debrecen, Erzsébet u.48. Telefon.: 52/521-092 Mobil: 20/325-7281,20/262-4278
e-mail:fogarasi.jagd@t-online.hu, www.blaser-hungary.hu

Nyúlvadászat – de milyen módszerrel?

Sokfelé megfogyott a nyúl hazánkban, mégis vannak még területek, ahol – főleg a kártevők hatásos féken tartása következtében – még elérhető akár több százas napi teríték is. Itt már lehet válogatni a nyúlvadászati módok közt, de azt, hogy mi a legcélravezetőbb, a terep, az időjárás és nem utolsó sorban a megjelentek létszáma határozza meg.

A klasszikus nyúl vadászat, a nyúlstráf sajnos már a múlté. A kevés – 10-15 – puskást kiszolgáló nagyon sok hajtót (a klasszikus cseh pásztánál például akár több mint százat) ma sem összeszedni, sem megfizetni nem lehet, na meg annyi nyúl sincs már, hogy ez a „hadművelet” még bérvadásztatás esetében is gazdaságos lehessen. Ráadásul egy külön vadszedő csapatnak és járműveknek kellene követnie a sok kilométeren át haladó hajtást, mivel a vadászvonalban nincs vadszedés. Elvértve hallani évente egy-két nyúlstráfról, talán 2-3 olyan – a ragadozóktól szinte tökéletesen megtisztított – terület van az országban, ahol a napi teríték elérheti a több százat is, amennyiben van elég pénze rá a bérvadászoknak. (Igaz, ebben az esetben természetes tartozéka a vadászatnak az extra kiszolgálás az ételektől a szórakoztatásig, sőt a kompetenciát nem szörben-börben, hanem konyhakészre tisztítva, fóliázva kapják meg a résztvevők.) Ennél a vadászatnál – ahol egy sávban (pásztában) folyamatosan haladnak előre – a puskások előre és hátrafelé lehetnek, a szárnyban egymás mögött 20-30 méteres távolságban haladó hajtók kiabálással, integetéssel visszazavarják a kitörni próbáló nyulakat, amelyek előbb-utóbb a puskások elé kerülnek. S hogy miért nem fut mindig

előre szegény tapsifüles, amerre nincs ember? Ennek magyarázata a mezei nyúl „röghöz kötöttségében” van: szinte egész életét egy alig kilométeres átmérőjű körben éli le, s az ismert területének határát nem lépi át, inkább visszafordul, neki a puskáknak.

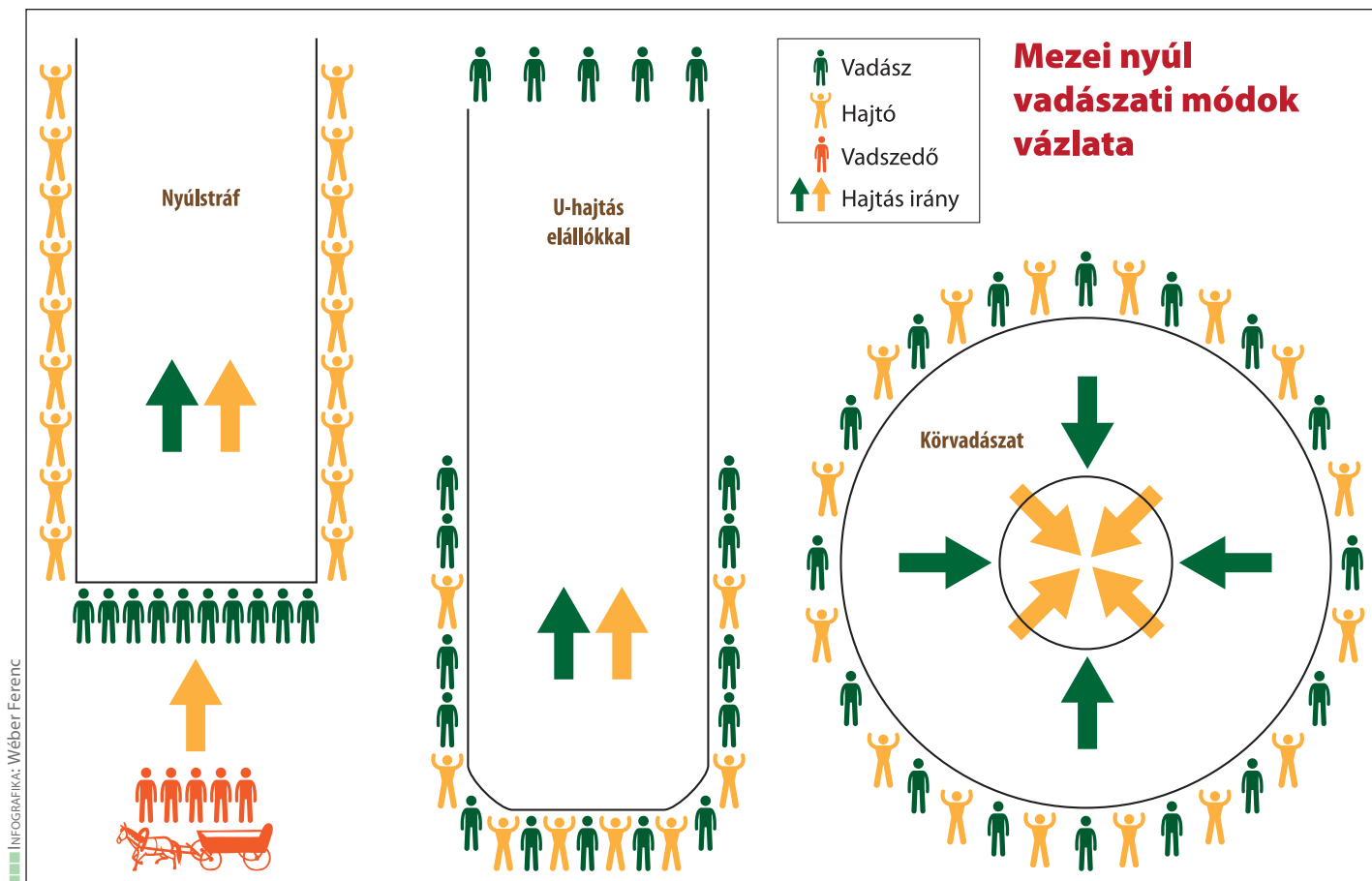
Szintén eltűnőben van a másik hagyományos nyúl vadászati forma, a körvadászat is. Az okok hasonlóak, bár itt kevesebb nyúl és kevesebb hajtó is elég az eredményes vadászathoz, mégis elsődlegesen létszámgondok miatt már nem sok helyen gyakorolják ezt a klasszikus vadászati módot. A magyarázat egyszerű: egy eredményes körvadászathoz legalább 2 kilométer átmérőjű nyulas területet célszerű választani, és ebben az esetben a kör kialakításához legalább 60 ember kell, hogy a befelé induláskor ne legyenek egymástól messzebb 100 méternél, mert a nagyobb „kapukon” könnyen kiszökik a nyúl. (A kör átmérője 2000 méter, a kerület kiszámításának képlete $2\pi r$, tehát 3,14-el megszorozva 6280 méter, amihez a 100 méteres távolságból kiindulva 63 ember kell). Körvadászatnál ideális a vadászónkénti két hajtó, mert itt nem lehet menet közben letenni a vadat, végig kell cipelni a kör közepéig. A hajtók másik fontos feladata, hogy a közép-re záráskor, amikor a vadászatvezető megál-

lítja a vadászok továbbhaladását, nekik – és az addig csak apportírozó szerepet betöltő kutyáknak – kell kihajtani a vadat középről. Ez a vadászat kívánja a legnagyobb odafigyelmet és fegyelmet a résztvevőktől, mert nagy a baleset veszélye.

A körben befelé haladó vadászok korlátlanul lehetnek hátrafelé a kört már elhagyott nyulakra, és befelé, azaz egymással szemben is (!), egészen addig, amíg a vadászatvezetőnek a „befelé nem lövünk” utasítása el nem hangzik. Tilos viszont a szomszédok irányába löni, vagy akár csak a soron keresztül futó nyulat célra tartott puskával kísérni! Ez a léniázás, amit a vadászatból való azonnali kizárással illik (sokkal inkább kell) megtorolnia a vadászatvezetőnek.

Hasonlóan veszélyes az a cselekedet, amikor a vadász lemarad a körtől, hogy ezzel „zsákot” csináljon, ahová a nyúl – szabad útnak véelve – befusson. A zsákoló azzal okoz balesetveszélyt, hogy a szomszédok szabad lö irányába kerül, így ez is szigorú felelősségre vonást kell, hogy vonjon maga után. A régi időkben a zsákolót a szomszédjai büntették meg úgy, hogy összezártak előtte, s felé már biztosan nem ment nyúl...

Nem jelent balesetveszélyt, de a többiekkel szemben etikátlan (és pofátlan) viselkedés,

amikor valaki kaput csinál, azaz egyre közelebb húzódik az egyik szomszédjához, hogy az így megnövelt szabad térség felé csábítsa a körből kitörni készülő nyulakat. Mindezekben az esetekben fokozott a szomszédok felelőssége, mert nem biztos, hogy ezeket a szabályszegéseket az akár két kilométerre lévő vadászatvezető észleli, így a rendreutastást – azonnal – a szomszédoknak kell megtenniük, ellenkező esetben lehet, hogy saját és társai életét, biztonságát kockáztatják.

Mi maradt tehát a ma vadászainak, ha nyúlra akarnak vadászni? A válasz – sajnos – nem nehéz, mivel szinte minden nyulas területen a tagok már csak a személyre szabott éves kvóta (2-4 nyúl/vadász) erejéig vadászhatnak, s azt is csak korlátozott számú társasvadászaton. Vannak megyék, például Zala, ahol teljes nyúl vadászati tilalom van. Kis mennyiség elejtéséhez az egyszerű vonalhajtás vagy a kiscsoportos bokrázás is megfelelő módszer, azonban sokkal hatékonyabb és eredményesebb a nyúlstráf „butított” változata, az U-hajtás.

Az U-hajtásban a szárnyban is mennek vadászok, így az oldalra kitörni szándékozó vadat nem a hajtók fordítják vissza a fenékben haladó puszkasor elé, hanem a vadászok igyekeznek elejteni, amikor az átfut a szárny vonalán. A vad zöme azért általában a fenékben haladók előtt kel fel, ezért célszerű minden vadász mellé egy vadat cipelő hajtót is beállítani, míg a szárnyban, ahol lényegesen

kevesebb zsákmányra lehet számítani, 2-4 vadász után elegendő egy-egy hajtót beállítani vadcipelésre. A jól szervezett U-hajtásnál a kiválasztott terület utolsó darabja egy vadrejtő sűrű, vagy egy vadban gazdagabb rész. Ennek a végét elérve, a szárny két vége befordul a stráf közepe felé, egymással szemben haladva összezár és megáll. A szárny többi része és a fenék is megáll a zárás befejezésekor, s így szinte egy körvadászat utolsó fázisát alakítják ki, amikor már a puszkások helyben maradnak, a hajtók a kutyákkal bemennek és kihajtják a benn szorult vadat.

Az egyenes vonalban egymás mögött haladó szárnyban az első puska előre és kifelé löhet, a mögötte haladók csak a szárnyon kívülre jutott vadra puszkázhatnak. A fenékben haladók egyenesen előre és hátrafelé korlátlanul löhetnek mások veszélyeztetése nélkül. A két szárny egymás irányába nem löhet, kivéve, ha a fenék legalább 300 méter széles, ami manapság már ritkán fordul elő. Ebben az esetben is meggondolandó azonban a szárnyból befelé lövés megengedése, mivel egyrészt ellövik a vadat a fenékben haladók elől, másrészt a meglőtt vadért begyalogoló hajtók a fenékben haladóknak engedélyezett löirányba kerülhetnek. A záráskor természetesen már csak a „körön” kívül került, vagy a 45 fokos szög felett repülő szárnyasvadra tehetnek a vadászok lövést.

A nyúl vadászat jelenti a társas apróvadászatok közül a legnagyobb fizikai megter-

helést. A sáros, fagyos, csúszós talajon, vagy nemegyszer féltérig érő őszi mélyszántásban való több kilométeres gyaloglást nem mindenki bírja, pláne ha hajtó híján még az általa elejtett nyulakat is neki kell cipelni. Ezért ide a hajtókat is előre meg kell válogatni, nyápic kísérő, gyenge fizikumú gyerekek (a hajtásban 14 éves kortól részt lehet venni), vagy magas sarkú cipőben billegő, kikentkifent barátnő nem ide való! Itt a hajtónak is tartani kell a tempót a többiekkel, elfutni a meglőtt vadért, azt cipelni esetleg a vadászat végéig – ez sok esetben embert próbáló feladat.

De mi legyen az idősebb, vagy esetleg mozgásukban korlátozott, már nehezen mozgó vadásztársakkal, esetleg a kényeskedő „muszáj-vendégekkel”? Nos, erre az esetre találták ki az „elálló puszkás sort” (nem úgy, mint a befőtt...). Ezt vonalhajtásnál és U-hajtásnál is lehet alkalmazni, ahol a gépkocsival előre vitt elállókra a többiek hajtják a vadat. Ezen vadászatoknál annyi a különbség, hogy a vonalban haladók vagy a szárnyvezetők csak addig löhetnek az elálló irányába, ameddig veszélyes lőtávolságba (a terep fedettségétől és a talaj állapotától függően mintegy 400 méterre) nem kerülnek. Az elállókra ez ugyanúgy vonatkozik: míg hátrafelé korlátlanul löhetnek, a hajtás irányába csak addig, amíg az nem jelent veszélyt a szemből jövőkre. Ennek a távolságnak a megállapítása a hajtásban haladó

vadászatvezető felelőssége, neki kell kiadni az utasítást, amikor már tilos előre löni, s neki kell gondoskodni arról telefon, kézi beszélő, kürtjel vagy más eszköz segítségével, hogy ezt a parancsot az elállók is megkapják. Napjainkban ez a legelterjedtebb nyúl vadászati forma, mert szinte mindig vannak olyanok, akik nem tudnak együtt gyalogolni a többiekkel. Sajnos kevés kivételtől eltekintve nem az ő soraikból kerülnek ki a legjobb pusokák, így célszerű egy-két jó lövőt is beállítani az elállók közé, hogy ne csak lövések essenek ott, hanem vad is – végül is a vadászatnak eredményesnek is kell lennie...

A nyúl vadászat jellemző terepe a sík mezőgazdasági terület, ahol a résztvevők mind látják egymást. Ez persze egyáltalán nem jelenti azt, hogy csak ilyen terepen lehet nyulászni. Az erdőfoltok, bokrosok, gazosok, de sokszor még a szálerdők szélei is lehetnek jó nyulas részek. Természetesen sokkal jobban kell figyelni egymásra, s fedett terepen folyamatos hangjelzéssel kell a szomszédoknak jelezni a „hollétet”, egyrészt a biztonság miatt, másrészt hogy a sor ne szakadjon szét, és mindenki egyformán tudjon haladni. Van egy sok helyen alkalmazott dogma (sajnos még a vadászvizsga anyagában is szerepel), miszerint „fedett terepen 45 fok alatt lövést leadni tilos!” Ez nyúl vadászatnál nem csak hogy értelmetlen, hanem egyenesen marhaság.

Ha mindenki betartja azt, hogy csak az engedélyezett löirányokba tesz lövést, semmiféle veszélyt nem jelent az úgynevezett „lapos lövés”.

Jellemzően jó nyulas területnek számítnak a magas művelésű és a kordonos szőlők is, ahol viszont kifejezetten balesetveszélyt jelenthetnek a támoszlopokon és a kifeszített

tartódrotokon könnyen megpattanó, gellert kapó sörétszemek. Az ilyen ültetvények meghajtása előtt eligazításkor a vadászat vezetőjének külön fel kell hívnia a figyelmet arra, hogy a sorokon oldalra keresztüllőni tilos, csak a soron előre vagy hátrafelé szabad lövést leadni. Már a vadászatra tervezett terület kiválasztásakor figyelembe kell venni, hogy a hajtás haladási irányát ne keresztesse feszítődrtós szőlőtábla, ahol a vadászoknak a huzalok közt bujkálva kell áthaladni, mert hiába a figyelmeztetés, mindig vannak olyan renitensek, akik nem ürítik ki pusokájukat az ilyen akadályokon való átkeléskor sem.

Végül érdemes néhány szót vesztegetni a nyúl vadászatra használt sörétes töltényekre is. A vadászok többsége – általában, de közel sem kizárólag – 8-as, azaz 3,5 milliméter átmérőjű sörétest használ, ez az „elfogadott” nyulas patron. Azonban egyáltalán nem biztos, hogy ezt egyformán jól lövi minden puska! Érdemes lőtéren kipróbálni a puska szórását minden méretű söréttel a 12-esről

a 6-osig, nagyon sokan meglepődnének, hogy pusokájuk mennyire másképp szórja a különböző átmérőjű söréteket! A cserélhető „csokkos” pusokánál ezt még cifrázza a változtatható szűkítés is. Az A1 méretű bolti csomagolópapír a próbálvések céljára tökéletesen megfelel, mindegyikre egyforma nagyságú kört rajzolva, 30-35 méterre kitéve jól összehasonlítható a szórás kép, ezzel a hatásos lőtávolság is.

Nyúl vadászatnál sokkal megfelelőbb a középre koncentrált sörétrajt adó töltény, még ha apróbb szemű is, mint a nagy körben egyenletesen terítő, mivel a nyulat a több sörétszem együttes sokkhatása megöli, míg a test különböző részeit érő néhány szem többnyire csak megsebzí, s majd későbbi, keserves pusztulását okozza. Különösen áll ez a „csodalószernek” kikiáltott mini és maxi magnumok használatánál, ahol a felelőtlen vadász – a hatásos és vadászias 30-40 méter helyett – 60-80 méterről is rápuskáz a nyúlra, bízva tölténye „varázserejében”.

Ma már számos lőtéren lehet gyakorolni a földön ugrálva guruló „nyúlkorongon”, vagy a futó vad pályán guruló, három lebillenő testrésztű vaslemez nyúl (ez utóbbira példa a gyenesdiási lőtér). Mert nem elég a nyulat csak eltalálni, jól kell meglőni. Nincs szomorúbb látvány, mint az ellőtt lábbal kaszáva menekülő megnyomorított nyúl, ami után – jól lemaradva – bukdácsol a vadász a mélyszántásban, vagy ami még rosszabb, rálegyintve utána sem megy, sorsára hagyja. Ha valahol, akkor itt van igazán szerepük a jól apportírozó, kitartó kutyaoknak, akik a könnyűnek tűnő sebzéssel elfutó nyulakat is utoléri és elhozzák.

SOMFALVI ERVIN

somfalvi@vadaszlap.hu

Nyúlfarknyi történetek

Önöknek mi jut elsőre eszükbe a nyulakról? Egy sikeres vadászat? Egy vasárnapi ebéd ínycsiklandó illata? Esetleg a tévéből oly jól ismert tapsifülesek valamelyike, Micimackó örökké elégedetlen barátja, avagy Tapsi Hapsi? Elődeink számára ez az állatfaj sok-sok évvel ezelőtt leginkább a nőiesség, a körforgás, a termékenység, a hosszú élet, avagy az újjászületés szimbóluma volt.

Egy réges-régi legenda szerint, amely a kínai horoszkóp kialakulását meséli el, Buddha, mielőtt maga mögött hagyta volna a földi létet, magához hívatta az állatokat, de csak 12 jószág jelent meg előtte. A patkány, a bivaly, valamint a tigris után a nyúl érkezett meg negyediknek. Buddha az állatokat megjutalmazta, mindegyikükről elnevezett egy-egy évet. Tizenkét esztendő után ezek az évek újra sorra kerülnek, így alakult ki a kínai horoszkóp körforgása. A néphiedelem szerint a gyermekek az adott évre érvényes állat tulajdonságait hordozzák majd magukban egész életükben, így aki a nyúl évében született, az intelligens, intuitív, irgalmas, kedves, hűséges, érzékeny a világ szépségei iránt, diplomatikus, békekedvelő, de hajlamos a melankóliára. (Tavaly – 2011-ben – volt a nyúl éve.)

Egy másik történetben Buddha nyúl formában járta a vidéket egy majom és egy róka társaságában. Az indiai Indra istenség éhes koldus képében tette próbára a hármas vendégszeretetét. Mindegyik állat élelemkeresésre indult, végül csak a nyúl tért vissza üres kézzel. Azért, hogy a koldusnak mégis adjon valamit, a nyúl beleugrott a tábortűzbe, így saját húsaival etette meg az istent, aki áldozatát azzal jutalmazta, hogy a nyulat a holddá változtatta.

A nyulak és a hold erős kapcsolatára számos egyéb nép hitvilágában is található példa: Egyiptomban a nő hold a baknyulakat, míg a fogyó a nőstényeket szimbolizálta.

A kínai hitvilág szerint a nőstény nyulak anélkül is teherbe eshetnek, hogy a bak hozzájuk érne. Nem kell mást tenniük, mint telihold idején átkelni valamiféle vízen, vagy lenyalni a holdfényt egy bak szőréről. Japánban úgy tartják, hogy a Hold a nyulak földje.

A nyulak számos más kultúrában is összefüggésbe kerülnek a szerelemmel. A görögök úgy tartották, hogy a nyulak Aphrodité, a szerelem istennőjének ajándékát élvezik, ezért olyan termékenyek. A tapsifüles közismert jelkép volt náluk, amelyet a szerelmespárok gyakran ajándékoztak egymásnak. Rómában hasonló adományokat a meddő aszszonyoknak adtak, hogy megtermékenyüljenek.

A görög bölcsek is egyetértettek abban, hogy a nyúl húsa segíthet a meddőkön, valamint a hiedelem szerint 9 napig tartó szexuális vonzódást ébreszt az emberekben. A Földközi-tengeri kultúrában előfordultak kriptákban olyan vésetek, amelyek szőlőt és füget rágcsáló nyulat ábrázoltak. A nyulak nem csak Aphroditének, de a vadászat istennőjének, Artemisznak is kedvesek voltak. A hagyomány szerint

az újonnan született nyulakat nem ölték meg, hanem az istennő védelmére bízva magukra hagyták őket a vadonban.

Nagyon sok forrás utal arra, hogy Európában miként jött létre a húsvéti nyúl mítosza. Ezek közül kettőt emelek ki: az egyik történet szerint Eostre, germán istennő egy sebesült madarat talált télen. Hogy megvédje a madarat a halálra fagyástól, nyúllá változtatta, ám az újdonsült nyuszi megőrizte tojásrakó képességét. Köszönetképpen a nyúl festett tojásokkal kedveskedett Eostrének.

Egy másik történet szerint Németországban a jó gyerekeket egy mágikus nyuszi csokoládétojásokkal teli kosárral ajándékozta meg.

A germán teutonok föld- és égistennőjét, Holdját (aki később Holle anyóként lesz ismert) az egyik mítoszban egy nyulakból álló fáklyás menet kísérte. Ugyancsak tapsifüles szolgálai voltak a skandináv Freya istennőnek is: a szerelem és a női praktikák égi matrónája egy macskák által húzott szekérrel utazott, két szent vad, egy nyúl és egy vadkan társaságában. A kelták Ostara nevű istennője minden teliholdkor nyúlalakat öltött. Minden nyúl szent volt számára, egyben a küldönceiként tartották őket számon. A kelták úgy hitték, hogy a nyulak azért élnek a föld alatt, hogy gyorsabban kommunikáljanak a túlvilágon lévő szellem- és tündérvilággal.

A kereszténység elterjedésével a nyulak és

istennők különleges kapcsolata kevésbé tűnt pozitívnak az emberek szemében. Az állattá változás motívuma egyértelműen boszorkányságnak számított, amelyet tűzzel-vassal üldöztek. Ennek a szemléletváltásnak a fényében a történetek nyulai is más színben tűntek fel. A tapsifülesek gyakran szerepeltek álruhába bújó boszorkányokként, akik el akarták csábítani a férfiakat a helyes ösvényről. Az egyik angliai lápvidékhez, Dartmoorhoz fűződik egy mítosz, amely szerint Bowerman, a hatalmas vadász megzavart egy boszorkány-összejövetelt, ezért az egyik fiatal boszorkány bosszút esküdött ellene. A nő nyúllá változott, majd ebben az alakban vezette keresztül a vadászt egy halálos veszéllyel teli mocsáron, végül Bowermant és a kutyáit kövekké változtatta. A mítoszt mindmáig őrzi egy szikla neve: „Bowerman's Nose”, azaz Bowerman orra.

Természetesen ebbe az alapvetően nyúlfarknyi írásba nem férhetett bele minden nyulakkal kapcsolatos mítosz, így a mindenki által nagyon jól ismert lezárás, az „itt a vége, fuss el vége” még várat magára.

A kínai mitológiában a holdon élő nyúl egy mocsárban őrli az örökkévalóság elixírjét

KÓKAI MÁRTON

marton.kokai@vadaszlap.hu

Haza, szakma, becsület...

A lovag a gyümölcsfák között áll a gondosan ápolt pázsiton, mely az idei, hosszantartóan aszályos nyár ellenére is üde zöld. Bíbor szegélyű fehér köpönyegét, melyet alighanem kappának illene neveznem, meglibbenti a hirtelen támadt szellő, s ettől olyan érzése támad az embernek, mintha a lovag éppen úton lenne, valahonnan, valahová. Háta mögött a katolikus templom tornya magasodik, szemben vele pedig szélesre tárt ajtóval, kincsei tárháza, csodás trófeaterme látható...

Tóth Kálmán vendége vagyok, Szakmáron. Beszélgetésünk és a számomra meglehetősen nagy meglepetést okozó „lovagi jelenet” színtere egy igényesen felújított és gondosan karban tartott parasztporta, melyet a magyarországi népi barokk egy különösen szép épülete ural. A lovagi öltözetet vendéglátóm már kitűnő szabású, mellényes öltönyre cserélte fel, az egymásra torlódó történelmi korok időtlenségének sajátos hangulata azonban így is velünk maradt.

Szakmár dél-alföldi település, a vízfolyásokkal, patakokkal szabdalta Sárköz északi peremén, a kalocsai kistérségben. Előzményei több mint 700 éves múltta tekintenek vissza, önálló községgé azonban csak 1897-ben alakult, számos kis lakott hely, és az úgynevezett „szállások” összevonása, egybeolvadása révén. A tágas hajlék, amely most Tóth Kálmáné (s amelyet többnyire tanyaként emleget), ugyancsak ebben az időszakban épült, tehát jóval idősebb száz évnél. És a templom oly közel áll hozzá, mintha csak a kert végében magasodna. A ház megvásárlásakor ez a szomszédság adta meg a végső lökést.

Szorgalmas, földszerető, állattartó nép lakta ezt a tájat, mondja vendéglátóm, miközben a filagória testes és súlyos rönkasztala mellől beköltözünk a trófeaterembe. A földművelő, az állattartó, a természettel együtt élő ember fél szeme mindig az égen van, hisz onnan érkezik a munkája eredményeit érintő áldás és csapás is. A gyári munkás legfeljebb neoncsöveket, villanygököket lát, ha munka

közben magasra emeli a tekintetét, a paraszt, a mezei ember pedig az isten arcát...

Szeptember 1-jén jártam először ezen a portán, ebben a házban, amikor is a Ludas-szállási kápolnánál tartott Hubertus-mise és őszi vadászati idénynyitó ünnepség után Tóth Kálmán közel kétszáz vendéget hívott meg a „tanyájára”, terített asztalok mellé, baráti együttélésre, beszélgetésre. Ludas-szállás a Szakmárba olvadt kicsiny települések egyike, de ma már csak egy földrajzi név, mely valaha volt otthonokra és emberekre emlékeztet

Hosszú volt az álmok megvalósulásáig vezető út...

a tágas és poros mezőség közepén. Mindent elsöpört a változó világ, csak az a kis kápolna maradt állva, melyet a „szállás” lakói emeltek, hogy az Istennek is legyen háza, az övéik közelében.

Amikor Tóth Kálmán a térségben gazdálkodó kalocsai Farmer Vadásztársaság

Lovag képében...

tagjaként először megpillantotta, kifosztva és megbecstelenítve állt a fák, bokrok és dudvák sűrűjében. Áldozatvállalásának és szervező munkájának köszönhetően 2007. július 22-én szentelték újjá, s azóta évről-évre több a résztvevője az immár országos rangú eseménnyé nemesedett Ludas-szállási Hubertus-misének.

A trófeaterem aajtájában megtorpan az ember. Kápolna-szerű, magas belvilágú, egzotikus állatok preparátumai sokaságával díszített, márványpadozatú helyiség, mely egy főúri kastélyban is reprezentatív helynek számítana. Ámde a szemet elsőként mégsem a tárgyasult gazdagság látványa ragadja meg, hanem az a hófehér kemence, mely a bejáratától jobbra, annak közvetlen közelében áll, s amely feltehetően a gyermekkorukra, egykori falusi otthonukra emlékezteti mindazokat, akiknek az életútja nem a kastélyok, avagy a gazdag polgári lakások világából indult. Én még e szép, búbos építmény meleget árasztó, finom füsttel átszótt édeskés illatát is érezni véltem, amikor először megpillantottam...

A terem közepén körülülhető, nagy asztal áll, rajta könyvek (Wass Albert szinte valamennyi kötete), emléktárgyak, köztük egy Mária-szobor és egy kis legényt mintázó másik, mely azt a pillanatot ragadja meg, amikor a vállalkozó szellemű ifjú

vállára veszi a vándorbotot és elindul, hogy felfedezze, és ha lehet birtokba is vegye a világot. A háttérben Tóth Kálmán megtestesült álma, egy hatalmas erdélyi medve egész alakos preparátuma áll, mely mintha éppen a nyakát nyújtaná gazdája felé, hogy az arcához simíthassa az arcát.

Hosszú volt az út szülőhelyétől, Körösladánytól a fővárosig, a Néphadsereg bakakonyhájától a Duna Intercontinentálig, a puccos Tavernáig és az államföket, királyokat fogadó Országház étteremig, mondja lehuny szemmel, elmerengve, érzelmileg újra megjárva ezt a hosszú utat. A politikai kirekesztettség (tízgyerekes családból származó, a reménytelenségből kitörni vágyó édesapja csendőrtiszt volt) az elismertségig, a szegénységtől a megalapozott jólétig vezető úton a sikerorientáltság és a szakmai tökéletességre való törekvés vitte előre. Hatvanhat évesen, negyvenhat évi vendéglátóipari szolgálattal a háta mögött (volt pincér, szakács, étterem- és szállodavezető) élete nagy tanulságaként most azt mondja, hogy fogcsikorgatva is lehet, sőt kell is mosolyogni...

Feláll, hogy a kemence „homlokára” pingált színes, kalocsai mintás virágkoszorúra

külön is felhívja a figyelmét (mely Dinyés Magdolna keze-munkáját dicséri), és miközben a népi, népművészeti értékek tisztelete és megőrzése mellett érvel szenvedélyes szeretettel, civil öltözete ellenére én ismét lovagként látom 192 centi magas, testes alakját.

Az Első Magyar Fehérszta Lovagrend, melynek Tóth Kálmán alapító tagja, s amelynek Benke László olimpiai bajnok mesterszakács a nagymestere, 2005-ben alakult, a gasztronómiai kultúra ápolása és fejlesztése szolgálatában. Tíz önálló tagozata van, melyek a vendéglátás minden ágazatát felölelik, a borrendi tagozattól a pék tagozaton át a gasztronómiáért elnevezésű lovagi tagozatig. A rend jelszava: „Hazád, szakmád, becsületed”. Jótékonyági szerepvállalásuk is jelentős. Erről beszélgetve szóba hozom a Ludas-szállási rendezvényt és vendéglátást, de Tóth Kálmán kezemre teszi a kezét, merthogy erről nem érdemes sokat beszélni, nagyon is egyszerű ugyanis a titka. Adni jobb, mint kapni...

A tróféák felé fordul a figyelmünk, melyek elrendezése is mives, nemcsak a kivitelezésük. Tóth Kálmán elárulja: 120 van

belőlük, köztük 33 afrikai. Ez utóbbiak különösképpen megragadják a közeli iskolából érkező látogatócsoportok kisdíákjainak a fantáziáját, akiknek az erdélyi medve elejtés-története mellett kafferbivaly dublájáról mesél a legtöbbet. Kamaszként gróf Merán János hajtója volt Békés megyében, aki annak ellenére se hagyta el hazáját, hogy családja számára engedélyezték a kivándorlást, s neki, itthon maradván, fizikai munkából kellett megélnie. Máig őt tekint mesterének és példaképének, mert a vadászat iránti oltathatlan vágyakozását a kíséretében megélt tapasztalatok és élmények alapozták meg.

Megkésve, csak 1990 után lett (lehetett) puskás vadász. A kiéhezett ember mohósága mára megfontolt, már-már komótos „fogyasztással” szelídült, ámbár három vadászársasági tagsága is van. A közösségi élet, a barátság, a „csapatépítés” is vadászati élmény, mondja. Majd rövid merengés után még hozzáteszi, hogy sajnós szeretethiányos korban élünk, aminek sok oka közül az egyik alighanem az, hogy az emberek többsége önmagát se ismeri. Jól teszi hát a vadász, ha a magasles csendjében vadra várva önmagával is beszélget egy kicsit...

Tróféaterem, kemencével

„Aki eleget gyakorol a lőtérén,
annak már nem viszik az ujjá vadászat közben”

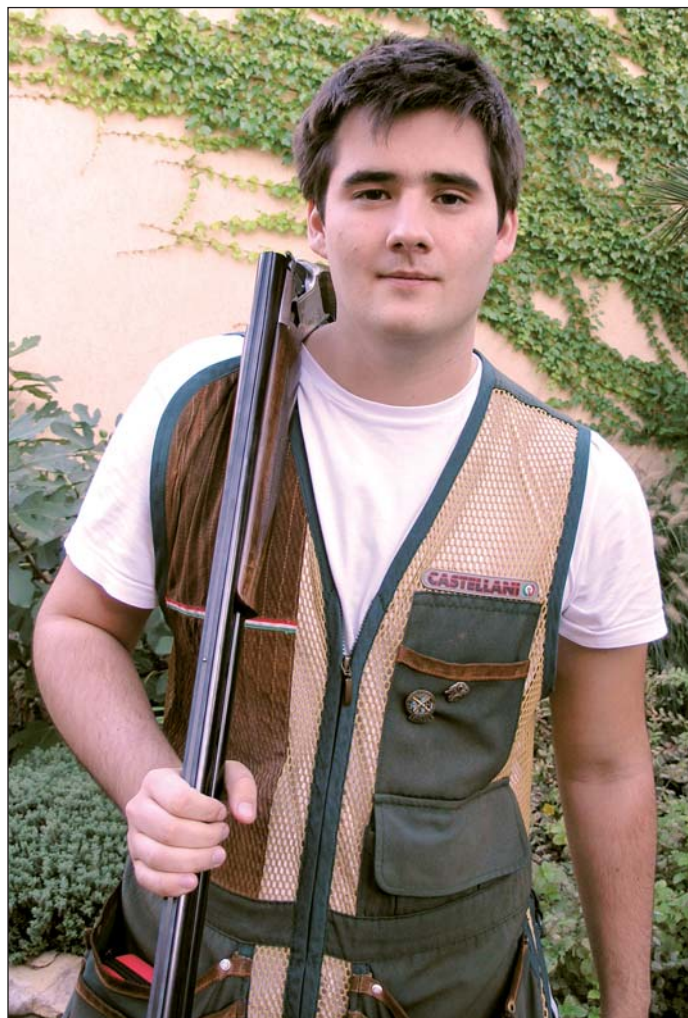
Sikersztori

Miért áldoz az ember hosszú percek sokszor drága idejéből arra, hogy sikeres, szép, elismert, közkedvelt, és hasonló – az ember fontosságát pallérozó – jelzőkkel illetett emblematikus figurákról olvasson? Valaki talán azért, hogy megismerje sikerük titkát, vagy mert egyszerűen kíváncsi egy jó sztorira. Én azért szeretek „ismert emberekről” olvasni és – természetesen – beszélgetni velük, mert a legtöbb esetben kiderül: a név mögött ugyanolyan ember van, mint bármelyikünk. Az élet úgy hozta, hogy megismertem ifjabb Zsarnay Istvánt, akinek neve a hazai és a külföldi lövészversenyek kapcsán rendszeresen közzsájon forog. Ez az ő története.

Az ifjú Zsarnay 1992-ben, Baján született. A család a mai napig ott lakik, habár István és édesapja az iskola és a munka miatt egy zugló lakásban élnek hétköznapiakat. A húsz éves fiú a Budapesti Corvinus Egyetem gazdálkodás és management szakán tanul az üzlet nemzetközi nyelvén, angolul.

Miközben az ős utolsó igazán meleg napjától áthévílt lakásban beszélgetünk a jelenről, óhatatlanul felmerül a kérdés: hogy jött képbe a lövészet, ez a drága, nem mindennapi sport? István édesapjának apai nagyapja Dunaföldváron dolgozott erdészként. A puska és a vadászat tehát már több nemzedék óta jelen van a Zsarnay család életében, úgymond részévé vált. Az idősebb István előszeretettel járt ki a lőtérre gyakorolni, illetőleg versenyezni, a fiát pedig rendszerint vitte magával, így ő eltanulta a lövészet, később pedig a vadászat szeretetét is. „Aki eleget gyakorol a lőtérén, annak már nem viszik az ujjá vadászat közben” – vallja az apa. Ő máig ezért jár ki a lőtérre, akár gyakorolni, akár versenyezni, fiát pedig ugyanerre az ars poeticára tanítja.

A fiú végül 15 évesen került a gemenci lőtérre Kovács Sándor egykori magyar bajnok felügyelete alá egészen addig, amíg 17 évesen le nem tette a vadászvizsgát, ekkor meglett a fegyvertartási és a sportlövői engedély is. Junior kategóriában nagyon sok szép eredményt zsebelt be eddigi pályafutása alatt. Volt országos bajnok és megnyerte a Magyar Kupát is. Többször utazott külföldre, idén például a Cseh Nagydíjon junior kategóriában aratott győzelmet. Ahogy ő mondja, a lövészet-

re hobbiként tekint, egyfajta lehetőség számára, hogy eljuthasson a határon túlra, megismerjen új embereket, avagy kikapcsolódhasson itthon a barátaival. A hazai junior lövészek táborára amúgy sem túl népes. Körülbelül hatan űzik versenyszerűen ezt a sportot, ebből hárman vannak, akik igazán komolyan állnak hozzá. Külön öröm István életében, ha a család baráti társaságával együtt tudnak elmenni egy-egy versenyre, ahol – ha nem teszik őket külön rottéba – a jó hangulat és a kikapcsolódás garantált.

Az első puska, amelyet az ifjabb Zsarnay valaha is elsűtött, egy 9 mm-es flóbert madarász dupla-puska volt, olyan, amelyről Széchenyi is írt. Jelenleg egy Browning Ultra XS puskával lő. Saját bevallása szerint versenyhelyzetben mindig nagyon izgult, ám miután túljutott az első lőálláson, megnyugszik, és csak a megmérettetésre koncentrált.

Mivel jövőre betölti a 21-et, ezért átkerül a „nagyokhoz”, a senior kategóriába. Ebből kifolyólag a tanulás mellett jelenleg egyetlen cél, a jövő évi csehországi Európa-bajnokság lebeg a szeme előtt, hogy szépen búcsúzhasson a junioroktól.

-km

A „hajtós” lány

Varga Evelin Angyalka neve a 2012-es Országos Szakmai Tanulmányi Verseny eredményhirdetése után vált ismertté, mivel ő nyerte meg a vadgazdálkodási technikusok megmérettetését. Személyesen sehogy sem tudtunk találkozni, ezért kihasználtuk a modern technika legelterjedtebb vívmányát, az internetet, és „csetelni”, levelezni kezdtünk. Ennek eredményeképpen most mindenki megismerheti az idén huszadik életévét betöltő vasvári lányt.

Evelin születése óta a Vas megyei városban él. „Beleszületett” a vadászatba, édesapja, keresztapja, unoka- és nagybátyja is vadász, bátyja pedig vadórként végzett a Herman Ottó Szakképző Iskolában. A Varga család udvarában mindig volt helye legalább 4-5 kutyának, a lány pedig az állatokkal együtt nőtt fel. Ahogy ő mondja: „Én általában babák helyett a kutyákkal játszottam az udvaron”.

Gyermekkori emlékei majdnem mind a vadászathoz kötődnek: „Néggyéves koromban édesapám elvitt egy lesvadászatra. Akkor még minden új volt számomra, nem igazán ismertem fel az egyes vadfajokat. Tisztán emlékszem, amikor hangosan felkiáltottam: Apa, ott egy bika! Édesapám pedig mosolyogva válaszolt: kislányom, ez egy őzbak, de ha hangoskodszt, el fog menni.”

Amikor már elég „nagy” volt hozzá, atyja – aki egy kutyás csapat tagjaként gyakran járt a környező vadásztársaságokhoz – elvitte magával Evelint egy vaddisznóhajtásra. Ez az élmény meghatározó volt a kislány számára, hiszen hajtóként sokkal több élményhez jutott, mintha csak ücsörgött volna a leshelyen. A visszatérő szarvasrudli, a vadászok lába előtt felkelő vadkan, a sebzett vaddal küzdő kutyák, a felröppenő fácánkakasok és még számtalan lenyűgöző élmény részese lehetett, amelyek szinte kijelölték az útját. Azóta – egy-két kivételtől eltekintve, novembertől januárig – minden társasvadászatra elkíséri édesapját, évente körülbelül 20-30 alkalommal járnak együtt hajtani.

Ilyen előzmények tükrében nem véletlen, hogy már nagyon korán eldöntötte: folytatja a családi hagyományt, és vadász lesz. A középiskolát megelőző nyáron édesapja magával vitte egy őzbakvadászatra, ahol döntő próba elé állította az elhatározását: csak akkor engedi őt az áhított szakra, ha maga zsigereli ki az általa elejtett őzbakot. Megküzdött vele, de sikerült a gyakorlat.

Evelin azért is szerencsésnek vallja magát, mert fiatal kora ellenére számos olyan kalandba csöppent, amivel az „öreg” vadászok zöme sem dicsekedhet. Tavaly például hajtóként háromszor is „közelebbi kapcsolatba” került a vaddal, bár talán nem a szó legszerencsésebb értelmében: az év első vaddisznóhajtásán egy megriadt őzsuta frontálisan ütközött vele. Az ijedtségen kívül egyiküknek sem lett komoly baja. Egy héttel később fiatal akácost hajtottak, és egy kisebb szarvas-csapatot találtak szembe magukat. Pont Evelin felé indultak el, akinek épp csak anynyi ideje volt, hogy hasra vesse magát.

A szarvasok így átugrották, ám az egyikük a lábára lépett... egy kis sántikálással megúsza. Pár hét múlva egy sokkal komolyabb szituációban találta magát: egy sebzett vadkan menekülése közben Evelin lába mellett keresett magának kiutat. A disznó egy hetyke fejmozdulattal arrébb perdítette a lányt, aki berepült egy kőkénybokr közepébe, de a vad nem támadt rá, tovább rohant.

Amióta vadászjegye van, Evelin még nem vadászott külföldön, de ha meglehetné, akkor Tirolba menne zergére vagy mormotára. Szívesen látogatna Erdélybe is, ahol a barnamedve vadászatán kívül a helyi viszonyokat, a kultúrát és a területi adottságokat is örömmel tanulmányozná. Legfőbb célja, hogy a technikum után továbbtanulhasson, és ha végzett, a szakmájában találjon munkát. Nem kizárt, hogy addig még megnyer néhány szakmai versenyt.

-kókai

Olcsó húsnak nem híg a leve

A múlt század kilencvenes éveiben a fotózásban jártasak agyában a MINOX név hallatán még a korszkos jelentőségű 9x11 mm-es formátumú szuper mini fényképezőgépek ugrottak be, vagy a szintén kiváló minőségű objektívvel felszerelt, cigarettásdoboznál alig nagyobb, 35 mm-es filmre fotografáló zsebkamerák. Az eltelt több mint húsz évben sok víz lefolyt a német optikai ipar fellegvárának számító Wetzlart kettéosztó Lahn folyón, és napjainkban a MINOX név hallatán már a vadászok is felkapják fejüket. Az egykor csak fényképezőgépeket gyártó MINOX hosszú évek óta igyekszik a vadászok, madarászok kedvében járni különböző teljesítményű és árfekvésű kereső- és céltávcsövekkel.

A megrögzött éjszakai disznó- és rókaavadászok érdeklődésére a MINOX BV 8x56 BR típusjelű, alacsony árfekvésű keresőtávcső tartathat igényt. A fekete termoplasztikus, elasztomer bevonatú távcső háza nagyszilárdságú alumíniumból készült présnyomásos öntéssel, igen robosztus benyomást kelt. Az élességállító kerék minden játéktól mentesen, könnyen mozgatható, jól kézre áll, a távcső kezelése és fogása – köszönhetően a gumiszerű műanyag bevonatnak – igen kényelmes, tapintása kellemes. A jól méretezett, többszörös réteggel ellátott lencserendszernek és a képfordító tetőél-prizmának köszönhetően a kép kontrasztos, éles, részletekben gazdag. Maga a távcsőház, mint az már napjainkban szokás, a belső páralecsapódás elkerülése érdekében nitrogénnel van feltöltve, így a távcső 3 méterig vízhatlan. Szintén kellemes meglepetés ebben az árkategóriában a 114 méteres látómező 1000 méteren, így elkerülhető a „csőlátás”.

Fényes, naps időszakban minden távcső többé-kevésbé éles képet mutat, de egy 8x56-os távcső megmérettetése szürkületkor vagy holdfényénél jön el. Több európai gyártó több ezer eurós optikai „csodafegyverei” után kellő fenntartásokkal vettük kézbe legújabb vizsgálatunk tárgyát. Ezért tesztünk során a MINOX távcső szerkesztőségünkben kézről-kézre járt, és elsősorban éjjeli lesadászatokon nyújtott teljesítményére voltunk kíváncsiak. A holdfényes leszen való ücsörgések közepette minden tesztelőnek bőségesen alkalma nyílt a MINOX által nyújtott vizuális élményt az általa használt kedvenc keresőtávcsövével összehasonlítani. A verdikt egyhangú volt:

A Minox BV 8x56 BR fontosabb műszaki adatai

Nagyítás	8
Frontlencse átmérő	56 mm
Látómező	114 m@1000 m
Legkisebb közelítés	2,5 m
Dioptria-állítási tartomány	+/- 4 dpt
Víztömorség	300 mbar
Alkalmazási hőmérséklettartomány	-10°/+50°C
Súly	1,145 g

az optikai szolgáltatások arányban vannak az árral, azaz minden megkérdezett hajlandó lett volna az asztalra leszámolni a távcső ellenértéket, a 489 eurót. A teszt során a MINOX BV 8x56 BR-t egy európai gyártó több ezer eurós optikai csodájával összehasonlítva is kiállta a gyakorlat próbáját a telihold fényénél, ami – valljuk be – elég sportszerűtlen összehasonlítás, mintha csak Lada Nivát vetnénk össze a Porsche Cayenne-nel. Csak a csillagfényes égboltnál vizsgálva találtunk magyarázatot az optikai zászlóshajó ötszörös (!) árkülönbségére. Itt egyértelműen a drága csodatávcső vitte el a pálmát. A kollektív teszt során a MINOX 8x56-os távcsőve annyira elnyerte a tesztelők kedvét, hogy szerkesztőségünk két tagja is rendelt egyet-egyét magának.

BALINT ELEMÉR

Balint-Elemer@t-online.de

Utazás a zergék birodalmában

FOTO: INC. JOSEF ZANDL

Röpke 12 ezer évvel ezelőtt, földünk klímája minden emberi behatástól függetlenül melegedni kezdett. A mai Eurázsia területén élő állatfajok, mint a mammut vagy a gyapjas orrszarvú, képtelenek voltak a megváltozott környezethez alkalmazkodni, és az utókor nagy bánatára szép csendben kihaltak. A korabeli kopár hósisvatók és tundrák lakója, az antilopokkal rokon zerge viszont a maga módján oldotta meg élőhelye abiotikus tényezőinek megváltozását: felköltözött, és alkalmazkodott a magas hegységek kietlen világához. Így jöttek létre a hegységek csúcsain élő, egymástól genetikailag elszigetelt, a mindenkori élőhelyhez tökéletesen alkalmazkodó és egymástól különböző zergepopulációk. A tudomány jelenleg két alfajon belül összesen tíz ökotípust különböztet meg. Az elmúlt száz év során a mai Magyarország területén elég ritkán bukkannak fel zergék, így a reménybeli zergevadásznak a Lungai Zergevadász Egylet nyomdokain járva, a közeli Ausztriát kell felkeresnie.

Kapruntól délre, a főút mellett, a hegyoldalnak támasztott alpesi vadásztanya előtt parkoló zöld terepjárók azonnal elárulják, hogy jó helyen keresgélem a Fischhorn birtok vadászati felügyelőjét, Zandl urat, aki ezelőtt tizenhat évvel cserélte bécsi vadbiológiai kutatói állását a gyakorlatra. A kölcsönös bemutatkozások és üdvözlések után következik a papírmunka, és az Ausztriában a zergevadászatok előtti kötelező próbálövés. Miután átraktuk felszerelésemet a terepjáróba, a hegynek való nekiindulás előtt még egy utolsó, gyors friss kenyér-vásárlás következik. A hegyen azt esszük, amit a hátunkon felvittünk. A hegyi túra 1400 méteres tengerszint feletti magasságon kezdődik, itt szétosztjuk a málhát, Tony, a hivatásos vadász, Zandl úr jobb keze, kiosztja a „harmadik lábnak” nevezett hegymászóbotokat, hagyománytisztelőnek körisfából. Nekivágunk a meredek emelkedőn a 400 méteres magasságkülönbség leküzdéséhez. Felfelé fújtatva eszembe jut egy korábban olvasott osztrák cikk, amely szerint már az Adriai-tenger mellékén is élnek zergék, csekély 300 méteres magasságban. Lehet, hogy ott kellett volna próbálkoznom? Másfél óras szuszogás, fújtatás, lihegés és verejtékezés után elérjük a völgy peremét és alant megpillantjuk az egykori gleccser völgyében, a Hirzbachalmon fekvő közel nyolcvan esztendő vadász kunyhót, azzal szemben az egykori gleccser csökkent maradványát és a fölé magasodó, a lemenni készülő nap fényében piruló, közel háromszáz méteres Hoher Tenn csúcsot.

Pár éve a kunyhóból a jó öreg petróleumlámpát nyugdíjba küldték, és az áram bevezetésének civilizációs vívmányáról örömteli körlevélben értesítették szinte a világ minden tájáról érkező vadász törzsvendégeket. Az örömhír váratlan reakciókat szült: a vadászok viszaszárták a hangulatos, füstös petróleumlámpákat! A Hirzbachalmon a civilizációra addig csak egyedül a havasi legelőn kószáló – mint utóbb kiderült, igen agresszív – osztrák „harcis tehének” kolompja emlékeztet.

Leülünk a teraszon a gleccser meredek hegyoldalakkal keretezett völgyével szemben, és távcsővel, valamint spektívekkel hozzáfogunk a zergék számbavételéhez. Hatvannál abbahagyjuk a számolást. A csaknem 2000 méteres magasság ellenére itt-ott feltűnik egy-egy őz, vagy szarvas is. Békésen megférnek a zergékkel. A kunyhótól lőtávolságra, a törpefenyők között a hegyoldalon további békésen legelésző zergéket fedezek fel. Tony felhívja a figyelmemet, hogy a kunyhó közvetlen környékén tilos a lövés. Ezek a zergék képezik

Tony „takarékbetétjét”, ha már semmiképpen sem boldogulnak vadászvendégével a gleccser távoli völgyében, akkor végső kétségbeesésében innen ejtenek el egy-egy példányt.

Elektrolit-háztartásunk egyensúlyba hozása érdekében hideg sör kerül az asztalra, és Zandl úr – illetve 1700 méter felett már keresztneven szólítva Josef – belekezd a Fischhorn birtok és a zergék bemutatásába. A csaknem 10 500 hektáros birtok gazdálkodása három lábon nyugszik: a mezőgazdaságon, az erdőgazdaságon illetőleg a vadászaton. A vadászterület a tengerszint feletti 700 méteres magasságtól 3564 méterig terjed, és magában foglalja a Hohen Tauern Nemzeti Park egy részét is. Megtalálható itt a vadászszívnek kedves összes közép-európai vadfaj. Ebből mintegy 8000 hektáron él a 850 darabra becsült zergeállomány, amelyből évente 60-at ejtenek el. Ennek köszönhetően inkább elvándorlás figyelhető meg, amelynek eredményeképpen viszont nem tizedelik az állományt olyan betegségek, mint a zergevaktság és zerge-rühösség. A Salzburgi Tartományi Vadászszövetség beosztása szerint a zergebakok III. osztályúak 1-2 évesig, II. osztályúak 3-6 évesig és I. osztályúak a 7 év feletti bakok. A Fischhorn birtok vadászterületén évente körülbelül 20 darab I. és II. osztályú bakot lőnek. Évente a szaporulat 40-50 százaléka el-

pusztul, míg a kétéves zergék mintegy 30 százaléka is áldozatul esik a kemény hegyi teleknek. Az erdei vadkárok megelőzése érdekében kénytelenek évente a tervezettnél több, 4-5 darab III. osztályú bakot is meglőni az újonnan erdősített területek védelmében. A gleccservölgy távolabbi és magasabb részén a bakoktól elkülönülten tanyáznak a suták és a gidák, itt is tilos a lövöldözés. Köszönhetően Josef kutatóintézeti múltjának, a bécsi mezőgazdasági egyetem hallgatói évente több hónapos gyakorlaton vesznek részt, és már számos érdekes diplomamunka született a Fischhorn birtokon. Ezzel párhuzamosan folyik a területen a hivatásos vadászok kiképzése is.

Mint a rendes vadászok, még napkelte előtt indulunk útnak a zergékhez a gleccserből eredő patak mentén. Vízfolyásokon, tocsogókön átbotaldozva, harmadik lábunkat használva hatolunk be egyre mélyebben a sokat sejtető völgybe. A felkelő nap fényénél időnként végigtávcsövezzük a hegyoldalakat. Zergék erre-arra, zömmel fiatal bakok, de egyik sem lőhető. Elbírálásuk külön tudomány: a kampó csak a suta és a bak megkülönböztetésében nyújt támpontot, a kor-meghatározás csak a testalkat alapján lehetséges. Már jó mélyen bent járunk a völgyben, amikor Tony a szemközti oldalon egy öreg bakot fedez fel. Előkerül a hegyi vadász „oldalfegyvere”, a spektív, e nélkül itt a vadászat elképzelhetetlen. A tízéves bak jónak látszik, csak még át kell jutni érte a völgy mélyén futó patakon. Rövid keresgélés után – a köveken zergemódra átszökdecslve – találunk csak alkalmas átkelőt. A kiszemelt bak szerencsére elég távol van, mi a felkelő napnak köszönhetően árnyékban vagyunk, így „láthatatlanul” tudjuk megközelíteni. Legvégül egy megfelelő sziklánál, amelyre a puskát felfektetve biztonságosan lehet lőni, megállunk. A távolság körülbelül 270 méter. Gyorsan beállítom a Mauseremen az ASV tornyát, a parallaxis korrekciót 270 méterre, és célzok. Mellettem Josef tölti be a megfigyelő tiszttét. A kiszemelt bakot egy cserje

takarja, kilép, már a lapockán van a száldereszt. Meghúzom az elsőtő billentyűt, a lövést szinte nem hallom, de látom: a bak megrogyott. Szakirodalmi ismereteim és Josef elmondása alapján tudom, hogy a zerge nem jelez olyan jól, mint az őz, vagy a szarvas. Kérdően Josefre nézek, aki bólint; még egyet. Gyorsan újratöltök. A bak még mindig áll, oldalt fordul, ismét jól mutatja a blattját, újra lövök. Még lép néhányat, majd elborul, harmadik lövésre már nincs szükség. Később a kampó évgyűrűinek megszámlálása bizonyítja a hivatásos vadászok igazát: a bak tízéves, és a bontáskor Tony találóan állapítja meg, hogy a második lövés átment a „gépházon”.

A Hoher Tenn csúcsa felhőbe burkolózik, ez hamarosan kiadós esőt jelent, így a sikeres vadászat után fájó szívvel elbúcsúzom az idillikus hirtbachalmi hangulatos vadászkunyhótól és most már a gravitáció segítségét is igénybe véve, lebandukolunk az 1000 méterrel mélyebben fekvő kapruni völgybe.

A népi meteorológia igazát a másnap délelőtti szomorú eső igazolja. Az esőnap program a Kaprun feletti vízerőművek, a XX. század közepe gigaprojektjének meglátogatásával kezdődik. Az építkezés pikantériája, hogy 1939-ben kezdődött, és az ötvenes évek elején a Marshall-segélyből fejeződött be. A völgybeli vadásztanyán meglátogatom a forró vízben rotyogó zergémet, már csak egy stilszerű trófeaaltártról kell gondoskodnom...

Bálint Elemér

FOTÓK: ING. JOSEF ZANDL

A szerencse fia

Keszthelyi Jenő

A reggeli telefonözön után szétvetette a lábát és nagyot nyújtózkodott. H. Zsigmond, autókereskedő cégvezető a számítógéphez fordult és megnézte a kéthetes időjárás előrejelzést. A második hét végére – Katalin napra – a meteorológia már jelentős lehűlést és sok-sok havat ígért. Képzeletében felvonultak az évente, a patak mentén rendezett első hajtóvadászat jól ismert erdőrészei, megszokott lövőállásai. Találgatta, hogy milyen azonosítót huzat majd vele a vadász-mester meg a szerencse. Leginkább a Zsurlós-dűlő alatti magaslesre kíváncszott. Vagy az alatta kijelölt „kanos sarok” híres-mázlis elálló helyére, ahol tavalyelőtt azt az ezüstérmes kant lötte.

Az álmodozásból tapintatos kopogtatás ébresztette. G. László, a fiatal koordinátor lépett a szobába, markában néhány szerződéssel.

– Áh, Laci fiam, tedd csak le, aztán már mehetsz is. De várjál csak! Ugye-ugye már jó fél éve van puskád és még nem voltál vaddisznóhajtáson... Van kedved jövő szombaton velem jönni? A határpatak előtti részt hajtjuk, de te azt még nem nagyon ismerheted. Jó disznós hely ám!

A cégvezetőnek előzetes terv nélkül pattant ki az ajánlat a fejből. Szerette, becsülte Lászlót, ezt a szorgalmas és nagyon őszinte fiatalembert. De végül is rokon: unokatestvérének egyetlen fia. A vadászatot ő maga kedveltette meg vele; oktatta, tanította évekig.

A fiatalember arca öröm-karikára kerekedett és csak állt a választ keresve. – Jaj, köszönöm, Zsiga bátyám, megyek, hát persze, hogy megyek. Micsoda meglepetés! – s örömeiben legszívesebben megölelte volna a „főnököt”. Lászlónak a szomszédos vadásztársaságban sikerült csak felvételt nyernie a tavasszal.

A hajtás hajnalán szép, csendes időben néhány ujnyi vékony hó esett, ami reggelre lucskos havas esőre váltott. Nem éppen ideális idő a vadászathoz, az elsőhöz, amelyre a tagok vendéget hívhattak minden évben. A számított létszámnak csak kétharmada jelent meg a rossz idő miatt. A vadász-mester a tervezett három hajtást azonnal egyre csökkentette.

– Lassan, alaposabban motozunk majd – mondta. – A tüdőgyulladás remélem, nem kell senkinek... – dűnnyögte.

A legrosszabb hajtószektort választotta, ami közel három kilométer hosszban feküdt a határpatak mellett és az előzetes felderítés alapján ide húzódott be a levágott kukoricákból a kondák java.

Zsigmond vigyorogva bámult a tenyerébe: a „kanos sarok” számát húzta! – No, László meg majd felmegy a főnök mellé a lesre a Zsurlós-dűlő alá – kacsintott a vadász-mester és a fiatalember kezébe nyomta a sorszámot. – Zsiga bátyám, aztán vigyázzon ám erre a gyerekre! – dörögte. – Meg az összes disznót engedd rá, Zsiga! – rikkantott valaki a sorfalból.

A felvezető vadőr Lászlót tette ki először a magaslesnél. Alaposan kioktatta, megmutogatta a lövőirány-jeleket. Pontosan megjelölte, hogy Zsigmond bátyó és a másik szomszéd hol fog állni a takarásban. Még azt is megsúgta, hogy a disznók melyik váltón fognak lejönni a Zsurlós-dűlőről és hol fognak előre osonni a lejtőn a két vadász között. – Akkor aztán tüzelni kell ám cefetül, fiú!

– bólogatott a vadőr. – Mert hamar elérik ám a Nagybodzást, ott, ni! – mutatott a völgyben sötétlő sűrűsége és kabátujjával letörölte a lucskos havat a kalapjáról. Aztán levitte Zsigmondot a lövőállásához. A fiatal vadász még látta a terepjáró tetejét az erdőnyelv mögött. Felment a magaslesre, az ülésdeszkával letolta a latyakot a járópallókról és fóliával takarta le a puskát meg a hátizsákot. A havas eső kínos, hideg esőre váltott közben, de a bélelt, csuklyás, vízhatlan kabátban jól érezte magát, nem fázott.

Hosszú idő telt el a hajtók felvitelével. Csak egy óra múlva hallották az első lövést a jobbszélről. Utána még egy fél órába telt, míg az első lopakodó szarvasok leereszkedtek a hajlatban. Kíváncsok, koros, szép koronás bika zárta a sort. – Hol voltál idáig öreg, nem láttalak soha... – morfondírozott Zsiga bátyó a másik lövőállásban a kocogó szarvast célozgatva. Közben – mint egy varázsütésre – elállt az eső és északon szakadozni kezdett a tömör felhőzet.

Kék ég nyílt meg a vadászok fölött, amikor meghallották a kutyákat. Két irányból is. Jó jel! Több kondát is tolnak feléjük. Már gyakrabban szóltak a puskák az oldalakon.

László a puskatust remegő combjára támasztva várta a disznókat. Két őz vágatott le a váltón, s mögöttük egy róka sunnyogott előre. Pedig a kutyák már hosszú golyólövésnyire csaholtak a szálasban. Aztán a Zsurlós-domb élén megjelent az első süldő és mögötte még kettő. Kocogtak a váltón lefelé, ahogyan a vadőr megjövendölte. László halántékában élete első nagy lehetőségének izgalma feszítette az ereket; szinte hallotta szíve szaporázását. Nyelt egyet, megnyalta cserepes ajkát és a puskát a hátsó szabad lősvá szélő, vörös jelére irányozva feltámasztotta a szemöldökfára. A disznók locsogását is hallotta, ahogy egy-egy vízzel telt mélyedéssel átkocogtak. Egy dolog aggasztotta csak a fiatal vadászt; nem tudta pontosan megállapítani, hogy a főnökhöz vagy hozzá ereszkednek-e közelebb, kié lesz az íratlan „lőjog”, ha kilépnek a hátsó, szabad lősvába. Úgy döntött, hogy vár, lőjön először Zsiga bátyó. Ha másért nem, az idősebb jogán. Ekkor lépett ki az első süldő a szabad lősvába. Ez a főnöké!

Látómezőbe vette a mögötte lévőket. Nem lő a főnök! Majd ezt talán... és megkereste a harmadik disznót. De Zsigmond a második süldőt is elengedte! Éppen ellenkezőleg gondolkodott, mint az öcsöke; hadd ejtsen disznót a fiú! De miért nem lő ez a gyerek? Zsigmond mérgében karikára lötte a harmadik disznót, mielőtt a fiú megérintette volna az elsütő billentyűt. László tanácstalanul töprengett: mit hibázhatott el előzékenysége, tapasztalatlansága miatt? Ám ekkor hatalmas disznó jelent meg a domb élén, mögötte a kutyákkal. László adrenalin szintje az egekbe szökött: hozzám van közelebb! Ezt nem hagyom! Befogta a nagy kant – mert az volt – a látómezőbe a lövőirányt mutató jel előtt és követte a vörös jelen át. A disznó orra előtt ördögtáncot járt a szállereszt. Amikor a szabad mezőbe lépett, László lövése fölötte-mögötte vágta a lucskos havat. A második lövés előtte csapta föl a vizet, mert a vadász nedves tenyerében megcsúszott a puska előagya. A kan már majdnem elérte a bodzást, amikor harmadszorra is rálőtt. Most alig mögötte fröccsent

a sáros lé. Lászlónak káromkodni támadt kedve. A kan azonban megtántorodott, elesett és fektében rúgta a latyakot. A vadász szeme elkerekedett és nem értette az egészet. Csak azt tudta biztosan, hogy a disznót harmadszorra sem találta el. Hát akkor?

Fülére nyomta a csicsörgő mobiltelefont: - Szép volt öcsém, kijavítottad az előző hibákat, gratulálok! – dörögött Zsiga a vonalban.

- De főnök, a nagy disznót nem én lőttem! – replikázott a fiatal vadász.

- Hát ki a csuda, idesöcsém? Ott fekszik előtted, helyesebben mögötted. Miért, hallottál másik lövést? Na, ugye, nem hallottál! Hát akkor? Te vagy ma a szerencse fia...

László elbizonytalanodott. Átlátta volna a disznót és a csonton gurulató lövedék csapta volna mögötte a vizet? Talán... Bár úgy lenne... Eszébe sem jutott, hogy pontosan azonos pillanatban is lőhetett a főnökkel, azért nem hallotta a lövést. Aztán kalandozó gondolatai már arra felé repkedtek, hogyan fog lebonyolódni az avatása, hogyan viselkedjék. Zsiga bátyó lesz a keresztapa, az már biztos.

Mire az elégedett vadászok körbeállták a zsákmányt a vadászház kertjében, már fényesen-melegen sütötte a Nap a vidám arcokat. Tizennégy vaddisznó meg egy róka sorolt a terítőken. Középen, elől, a díshelyen a nagy kan.

A vadászmester meleg, dicsérő szavakkal tudatta, hogy G. László, a fiatal vendégvadász volt a szerencsés, aki kiérdemelte, hogy vaddisznóvadásszá avatassék, akarata szerint H. Zsigmondot, nagybátyját választva keresztapának.

Az avatás, fotózás és a gratulációk özöne után csak a vadőrök maradtak a terítőknél, hogy hűtőkamrába rendezzék a lőtt vadat. A Zsigát és Lacit felvezető Sanyi vadőr csípőre tett kézzel ingatta a fejét a nagy kan előtt és csak ennyit mondott halkan a társának: - Csuda érdekes, hogy ezt az öreg vitézt jobb oldalon lőtték blatton, azt az autókupec Lacit meg én a váltó bal oldalára ültettem a magaslesre...

Két nap múlva László boldogan mutatta főnökének a kifőzött agyarakat: tizenkilenc és huszonegy centi! Zsigmond csak ennyit mondott: - Kezdetnek nem rossz idesöcsém! Akár egy süldő is lehetett volna... és jól hátba veregette Lászlót. ♡

ILLUSZTRÁCIÓ: Kántor Péter

CD-k, DVD-k

Vadászat

A magyar erdő királya DVD	3000,-
Blaumann Ödön: 100 gímika DVD	2500,-
100 lövés vaddisznóra I-II. DVD	2500/db
100 őzbak DVD	2500,-
Agancsosok DVD	2500,-
Őreg bakok DVD	2500,-
Őzbak bírálat I-II. DVD	2500/db
Őznsz DVD	2500,-
Rendellenes, torz agancsú őzbakok DVD	2500,-
Vadászévd 2006-2011. DVD	2500/db
Vaddisznóhajtások akciójelenetei I-V. .	2500/db
Vad és vadászat DVD	2500,-
Dámszarvasok földjén DVD	3000,-
Heltay I.: Amit a nagyvadról tudni illik DVD. .	5550,-
Hidvégi Béla: Hegyi vadászataim DVD.	2900,-
Volt egy álom DVD	2900,-
Ignác M.: A nagyvad egyéni és társas vadászata...	4500,-
Élőhelygazdálkodás és vadgondozás.	4500,-
Namibia – első találkozás DVD	3800,-
Oroszországi vadászatok DVD	3800,-
Őzhívástól vaddisznóhajtásig dupla DVD ..	4500,-
Szalontól a vadlibáig dupla DVD	4500,-
Szarvasbögés, vaddisznóhajtás	3800,-
Tróféák – híres szemlék	3800,-
Vadászatok Dámszárnyban dupla DVD ..	4500,-
Vaddisznóhajtástól vaddisznóhajtásig ..	4500,-
Világerekordok nyomában I-II. DVD	4500,-
Sáfrány József: Az én Afrikám I-II. DVD ..	2100/db
Takács Viktor: A nagyvad találatjelzése DVD. 5800,-	
A vaddisznó vadászata 1-2. DVD.	4900/db
Egy vérből való vagyunk 1-2. DVD.	2890/db
Európa terítéken	4900,-
Őzhívás DVD	4900,-
Vadász ABC DVD	4900,-

Solymászat

Balogh István: Vértelen vadászat DVD.	4680,-
A solymászat Magyarországon DVD	3000,-

Ijászat

Szabadi Attila: Robin Hood sehol... DVD	3130,-
Vadászat M.o.-n reflexíjjal DVD	3130,-
Takács Viktor: A vadászíjász 1-2. DVD.	4900/db

Kutya

Dénes Gábor: Tanuljunk kutyául DVD	1350,-
Vérebvezetők nyomában dupla DVD	6250,-

Művészet

A természet művészei DVD	4500,-
Bársony I. A lap és a pagony dálnoka DVD. .	2700,-
Hidvégi Béla: A vadontól a múzeumig DVD. .	2900,-

Zene CD-n

Concerto-Boldog: Vadászzena CD	3150,-
Magyar Vadászklub Egyesület: Vadászudv CD. .	2980,-
Muzsika Magyarországról CD	1700,-

Horgászat

A bojlí éve DVD	1570,-
A harszás rejtelmei DVD	1570,-
Elképesztő vándorlások DVD	1570,-
Feederbottal állóvízben, folyóvízen DVD. .	1570/db
Feederbottal nagypontyokra I-II. DVD ..	1570/db
Kedvenc horgászvízeink DVD	1570,-
Óriásdévrek földjén DVD	1570,-
Pecatúra extra DVD	1570,-

KÖNYVEK

Klasszikus vadászirodalom

Apponyi H., gróf: Úti- és vadásznaplóm	6200,-
Avarffy Elek: Vadászkepek	2700,-
Hejl: Vadászok!	3500,-
Bársony István: Az elveszett Paradicsom ..	2450,-
Árnyak az éjszakában	2400,-
Fekete vér	2000,-
Nyomról nyomra	2730,-
Fekete István: A magam erdeiben.	950,-
Az első uhuzásom	2600,-
Az erdő ébredése	2400,-
Ballagó idő	698,-
Bogáncs	1790,-
Búcsúzás	2600,-
Egy szem kukorica	2400,-
Erdély	2200,-
Sárgaréz patkók	2400,-
Tíz szál gyertya	2500,-

Fekete István: Tójszínházarabok	2000,-
Útra kelünk	2500,-
Vadászok	2500,-
Zsellerek	2500,-
Just Ödön: Vadásznapló töredékek	3700,-
Kittenberger: Vadász- és gyűjtőúton Afrikában .	6100,-
Első elefantom	2600,-
K. Rhédey Zoltán: Veréből a szarvasbikáig .	2700,-
Maderspach V.: Havasi vadászataim	2500,-
Medve!	2400,-
Oláhok véryomában a Fekete-tengerig.	3490,-
Páreng Retyezát	2980,-
Makay Béla: Hegy- völgyön	2900,-
Molnár Gábor: Dráma az őserdőben	2500,-
N. Nozdovicsy Lajos: Vadász emlékeim	3200,-
Nadler H.: A Keleti- és Déli-Kárpátokban ..	2500,-
Reminiczky Károly: Kassai vadász történetek .	2700,-
Széchenyi Zsigmond: Afrikai táborúzeum ..	2699,-
Ahogy elkezdődött	2499,-
Alaszkában vadásztam	2238,-
Csui!	3499,-
Hengergő homok	2350,-
Két kecske	2499,-
Nahar	3499,-
Ünnepnapok	2999,-
Tanos Pál: Erdőzűgás	2900,-
Thurn: Erdélyi szarvasok és medvék nyomában .	2500,-

Kortárs irodalom

Ambrózy Árpád: Nimród csillaga alatt.	2400,-
Apatóczy István: Ettünk falombot.....	850,-
Andrássy János: A kandalló előtt	3900,-
Bán István: Harc az elemekkel.	2200,-
Medve 3.....	4000,-
X-es	4000,-
Vízvároz	4000,-
Békés Sándor: A slapaj visszajár	2500,-
Elröppent évek	3680,-
Emlékekbe kapaszkodva	2900,-
Bornemisza Péter: Vadászszíval	5400,-
Varázslatos vadászatok	3990,-
Bors Richárd: Avarpaplan	3700,-
Bozókai László: Remetekanak	4350,-
Tróféakatalógus	6000,-
Csiki Gyula, dr.: A pagony dálnoka	2100,-
Damaszkin Arzén: A maszáj fennsíkon	3900,-
Farkas Dénes: Nézd és lásd!	3200,-
Fáczányi I. Molnár: Vadászok tisztelete ..	2400,-
Farkas Zoltán: Murphy horgászik	1970,-
Gál Sándor: Esték és hajnalok	1900,-
Gánti Tibor, prof., dr.: A természet kebelén .	5240,-
Gyimesi György: Szerelmem Afrika	7500,-
Hankó László: A medvék országa	3000,-
Hidvégi Béla: Sziklák peremén	4500,-
Vadászalmok birodalmában.	3900,-
Hidvégi Jánoska: Magyarok Ázsia vadászósvényein.	3900,-
Kászoni Zoltán: A Kárpát-medencei vadaskönyv .	1600,-
Kemény J.: Medvekalandok a Kárpátokban. .	2500,-
Kovács D.: A vívók apostola és a vadászat.....	3500,-
Márok Tamás: A képelet vadászmezején ..	2700,-
Márton Imre dr.: A vadon hívó szava	3900,-
Oláh - Oláh: Hajnalok és alkonyok	2500,-
Palkovics György: A zisten fölvitte a dolgot ..	2495,-
Kakpuszta	1995,-
Milliárdosok között	2495,-
Pintér Zoltán: Vadászok évszázról évszakra .	1980,-
Rakk T.: Göröngyös égi és földi utakon.....	2500,-
Retter L.: Űregi nyúltól a medve vadászatáig .	2499,-
Sánta Gábor: Az elfeledett Fekete István ..	2200,-
Sáry Gy.: Az elveszett erdőről és a megtalált... .	2500,-
Schmidt Egon: A vadászat mellékszereplői .	2200,-
Schwartz Béla: Mister KUDU	2200,-
Jávorszarvassá avatom	2000,-
Sütő András: Hargitai vadászalandok	2500,-
Szálka Róbert: Topi	2280,-
Szász Imre: Basa	1900,-
Szerb Imre dr.: Együtt vadászni	1000,-
Tóth Sándor dr.: Nyitány a hírnévhez	3500,-
Szél alatt hátszélben	3800,-
Ugray Tamás: Gavallérral a csúcsokon	3500,-
Vadászok itthon, otthon és a csúcsokon.	3950,-
Várhelyi András: Orvvadászok	968,-
Vörös István, dr.: A teremő tenyerén	2990,-
Zichy Kázmér gróf: A Guaso Nyiro mentén ..	4400,-
Zsigárdcsik Gyula: Diana másként akarta ..	3200,-

Szakkönyv

Bakonyi Gábor: Állattan.....	6500,-
Bartha Dénes: Természetvédelmi növénytan. .	5900,-

Békési-Csarnai: Házi pálinkafőzés	2900,-
Bicsérdy-Sugár: Vadbetegségek	3200,-
Binder Egon: Füstölés	2900,-
Czibulyás-Tóth: A japán fű és tenyésztése. .	1650,-
Csányi Sándor: Vadbiológiai olvasókönyv. .	4200,-
Draskovich Iván: Szarvasgazdálkodás	3900,-
Elek Balázs, dr.: Orvvadászok nyomában ..	3980,-
Faragó S. dr.: A vadállomány szabályozása ..	3900,-
Fehér Gy.: Állatpreparátumok készítése	4900,-
Gahm: Házi vágás, bontás, töltelékárú-készítés .	3500,-
Hespeler-Krewer: Fialat vagy idős?	3200,-
Heltay István dr.: Amit a fegyverismereti vizsgán.....	3100,-
Az állami vadászvizsga tesztkérdései.	3050,-
Vadásziskola	8550,-
Heltay-Kabai: Hivatásos vadászok kézik. I-II. .	12 500,-
Heltay-Rác Fodor: Vadászszervezés, -etika. .	4 600,-
Horváth L.: Halbiológia és haltenyésztés ..	5400,-
Juhász Lajos: Természetvédelmi állattan ..	4200,-
Kohár László: A solymászat kezdőknek	2900,-
Koloman F.: Hatnyelvű vadászszótár	2400,-
Kovács Zs.: Farkasok a Kárpát-medencében .	1800,-
Kozák Lajos: Term.védelmi élőhelykezelés. .	5200,-
Lampeitl, Franz: Mészerek könyve	3500,-
Sammwald, Achim: Aszalás, szárítás	2900,-
Solymász E.: Évkönyvek 1999-2009	3300/db
Szabó Péter: Rókák és terrieriek	3360,-
Szóljon a vadászok	1990,-
Szöllősi Antal: Nyílegyenesen (íjászat)	1800,-
Vadászetikett	1500,-
Vén Zoltán: A görényezés rejtelmeiről.	2800,-

Fegyver

Hartink: Golyós- és sörétes vadászfegyverek.....	4990,-
Kovács D.: Billenőcsővű golyós vadászfegyverek .	4800,-
Szajkó István: Sörétlövés	2200,-
Székely Dénes: A löpor és a töltény.....	2180,-

Kutya

A szolgálati kutyák tenyésztése	2730,-
Bába Károly: A magyar vizsla	1085,-
Bíró Andor: Kutyakiképzők kézikönyve	2800,-
Félix Endre: A vadász és vizslája	2000,-
Az apróvad vadászata vizslával	2000,-
Kezdő vizslás kézikönyve	2000,-
Horváth Z.: A kutya és a macska betegségei. .	3900,-
Király Klára: Jagdterrier	1490,-
Nickl, A.: Kutyáink tanítása és nevelése.....	1990,-
Varga-Nagy: A legnépszerűbb terrieriek	1390,-

Természetudomány

Alexai Zoltán: Évszakok	3980,-
A vadvilág atlasza	6500,-
Határozó kézikönyvek: Emlősök	2800,-
Hecker, Frank: Az erdő állatai és növényei ..	2680,-
Mara-Sepsi: Farkasaink	2500,-
Nagy László: Vadászgörények a családban ..	2998,-

Gomba

Carluccio, Antonio: Gombák könyve	5500,-
Gerhardt, Ewald: Gombagyűjtés okosan	2499,-
Gminder - Böhning: Melyik ez a gomba?	3999,-
Laux, Hana E.: Ehető vagy mérgező?	2680,-
Montag, Karin: Gombák	2680,-
Oetker: Gombák	1890,-
Rimóczi Imre dr.: Gombaválogató 1-9.....	2690/db
Szili István: Gombatermesztők könyve	4900,-

Madár

Határozó kézikönyvek: A világ madarai.	3200,-
Hume, Rob: Madárlesen	5900,-
Juhász Lajos: Kertek, parkok madarai.	2500,-
Koczka András: Magyarországi madarai	3990,-
Mullarney - Svensson: Madárhatározó	8900,-

Gyerekeknek

Az erdő állatai (kirakós)	2499,-
---------------------------------	--------

Webáruházunk teljes kínálata
a www.huntingpress.eu honlapon található!
 Valamennyi árucikk megrendelhető:
Vadászlap Kft.
 1031 Budapest, Rozália u. 59/a.
 Telefon: +36-70/702-5000,
 Tel./fax: +36-1/242-0042
 e-mail: megrendeles@vadaszlap.hu
Megrendelését
postai utánvétellel szállítjuk.

Vadászat Magyarországon reflexíjjal I-II.**3130 Ft**

A minden szempontból amatőr filmben a lelkes alkotók – Szikszai Tamás és Lázár Péter – azt szeretnék volna bemutatni, hogy reflexíjjal is lehet vadászni. Az eredmény felemás: csak mezei nyúlból sikerült egy tizenhatos terítéket összehozni, a több tucat fogolyból és fácánból csak egyet-egyet lőttek meg a vadászok. A libázáson egyáltalán nem esett semmi, miként szarvasból és őzből sem. Ez utóbbi résznél fennhangon szentségeltem, amikor a vadász már napnyugta után engedte el a vesszőt a szórón álló őzre. Nagyvad-vadászatnál leginkább cserkelést és lesen való várakozást láthatunk, csak egy vaddisznót és egy muflonost ejt el Szikszai Tamás. A 125 perces film összességében házimoziira emlékeztet, igen egyszerűen megvágott, vontatott, magyarázatot és kommentárt alig tartalmaz. A vadászszemet ráadásul bántja a rengeteg terepszínű ruha is.

-fa ★★★★★**Molnár Gábor: Dráma az őserdőben****2500 Ft**

A szerző 1930-ban, 22 évesen jutott ki Brazíliába egy magyar gyűjtőexpedíció tagjaként, ami a többiek betegsége miatt meghiúsult. Molnár Gábor pénz nélkül ott maradt, s ültetvényeken vállalt állást. Keresetéből, valamint az őserdei vadász- és gyűjtőexpedícióin lőtt, illetőleg befogott zsákmány eladásából fedezte megélhetését. Indián és félvér kísérőket fogadott fel segítségként. Egy szerencsétlen baleset miatt megvakult, s hazatérése után kezdte megírni amazóniai kalandjainak történetét, olvasmányosan, fordulatosan – időnként kissé „túlszínezve”.

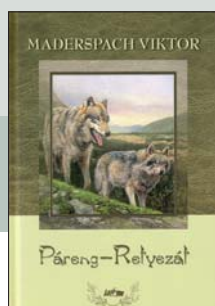
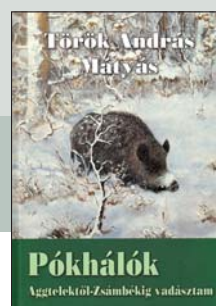
Számos önálló és keresett kötetén túl ez a válogatás a korabeli lapokban, folyóiratokban megjelent írásait gyűjti össze, amelyet a szegedi Lazi Könyvkiadó – a szerző századik születésnapjára időzítve – jelentetett meg új köntösben.

S. E. ★★★★★**Jethro Kloss – Gyógyító növények****4500 Ft**

A képen látható könyv az író 1939-ben megjelent – több mint 5 millió példányban elkelt – „Vissza az édenkertbe” című kötetének gyógynövényekkel kapcsolatos részeit tartalmazza. A „Gyógyító növények” teljes mértékben hű marad az eredeti Kloss-munkához, a kiadó csupán a kiadvány külsínét és az illusztrációkat igazította a jelenkori olvasói elvárásokhoz. A szerző három főbb szekcióra osztotta a több mint 250 oldalas könyvet: részletesen ír a különféle gyógynövények felhasználási mód-szereiről, azok gyógyászati hatásairól, illetőleg ismerteti az olvasóval, mely orvosi problémára mely gyógynövényeket és miként lehet felhasználni. Jethro Kloss műve egy gondolatébresztő írás, amely bár 70 évvel ezelőtt született, mégis egyetemes bölcsességeket nyújthat a természetgyógyászatra fogékony érdeklődők számára.

K. M. ★★★★★**Avarffy Elek: Vadászutakon****2500 Ft**

Az orvos szerző a múlt század első felében 42 év alatt Nagy-Magyarország húsz vármegyéjében, 126 helység határában vadászott, ez alatt az idő alatt gyűjtött élményeinek, tapasztalatainak összegzése a könyv. Vadászatainak jelentős része a Szigetköz – Csallóköz – Hanság háromszögben zajlott, ahol akkor még a tűzokvadászatnak is nagy hagyományai voltak, hasonlóképpen érdekes leírásokat találhat az olvasó a dunai szigeteken történt vadászatokról is. Megemlékezik a vadászat „napszámairól”, vadőrökről, erdőőrökről, kerülőkről, érdekes portrékat és történeteket felelevenítve. Többször foglalkozik a korabeli vadászattal és a rabsíccal, valamint arról, ahogy vasúton szállították a lőtt vadat magukkal a vadászok – a disznót és a szarvast is. A kötetet vadásztréfák, anekdoták gyűjteménye zárja.

-som ★★★★★Maderspach Viktor: Páreng Retyezát **2500,-**Dr. Nagy Jenő: Növények az egészségért **1950,-**Kohár László: A solymászatról kezdőknek **2800,-**Török András Mátyas: Pókhálók **4000,-**Maróti Béla: Vadásztársunk a magyar vizsla **2900,-**Klaus Richard-Alfred Limbrunner: Milyen állatnyom ez? **1480,-**

Postabontás

Rovatunkban a szerkesztőségünknek küldött levelekből és a weboldalunkon megjelent hírekhez érkezett hozzászólások közül válogatunk. Természetesen a személyeskedő, sértő szándékú véleményeket figyelmen kívül hagyjuk, azonban az általános érvényű megállapításokat – álljanak bármelyik oldalon – változtatás nélkül közöljük akkor is, ha nem értünk velük egyet.

Egykor királyok, bárók és nemesemberek kedvelt szórakozása volt az agarászat, napjainkban azonban a magyar agarak jelentős része orvvadászok kezén van, akik gyakran kidobják vagy agyonlövik a haszontalanná váló állatot – írta szeptemberben a szegedma.hu hasábjain Illés Attila. Ennek apropóján idézik fel a fajta történetét, és kapcsolatát a rabsicokkal.

Babcsíra

Ti hallottatok mostanság olyan esetről, hogy agarakkal orvvadásztak?

Akos

Babcsíra: kutyás körökben hallani, hogy az agarászok az őzeket csipegetik.

Farkas Tibor

Nem csak hallottunk, hanem láttunk is. Egy hazánkban élő nemzetiség foglalkozik vele. A bizonyítás nem egyszerű, ahogy a száguldó agár eltalálása sem...

Agárháborús veterán hivatásos vadász

Kedves Babcsíra! Bizony nem ritkaság, hogy egyesek orvvadászatra használják agarikat. Az orvvadászok többsége pedig nem hagyománytiszteltől üzi a sportot... Az elkövetésnek több módja van, a legegyszerűbb, hogy spárgából kötött csúszó pórázon bókásznak kint agarakkal a határban, ha nyúl ugrik, akkor pedig azonnal elengedik a kutyát. Természetesen mindig csak sétáltatni vannak éppen, esetleg pároztatni viszik a szomszéd faluba pont a szántón keresztül, stb., stb.

Igen gyakran motorról, autóból, mikrobuszból indítják a reflektorfényben megkeresett vad után. Az autóval több száz méteren át kergetett mezei nyúl, vagy őz már fáradt, amikor az agarat a járműről, járműből

utána engedik... Mivel itt nincs szükség kinttartásra, ezért a sprintelésre megfelelőbb angol agarakat, vagy angol-magyar agár keverékeket használnak. Idényekről, szabályozott vadászatról, vadvédelemről a többség, tisztelet a kivételnek, nemigen hallott.

Farkas Tibor úr megállapítása helytálló, elsősorban a kisebbség üzi az ipart. Nem csak nálunk, hanem máshol is Európában. Aki rákér a következőkre a YouTube-on: „lurcher lapming hares” egészen meglepő találatokat fog kapni...

Térségünkben az idősebb kollégák hét agárháborút is számon tartanak. Az első idején bevett szokás volt az orvvadászatra használt kutyák háznál történő megmérgezése sztrichninnel. Ilyenkor felderítették és nyilvántartásba vették az agaras portákat, majd pedig egy menetben lemérgezték az összeset. Egy kocsi járó motorral várta az utca két oldalán haladó vadőröket. Mikorra elérték a telep utcájának végén várakozó gépkocsit, már erős volt a jajgatás és a szitkozódás a sor elején... Ez persze nem minden kockázat nélküli cselekedet volt, ha elkapták volna az elkövetőket, az olaszliszkaihoz hasonló lincselés lett volna a történet vége.

Az igen drasztikus, de nagyon hatékony preventív intézkedés később úgy finomodott, hogy a kisebbségi kolóniák környékén nyúlíró sípval hívták el a házaktól az igen gyakran öntevékenyen is vadászó agarakat.

A vadűzés közben agyonlőtt agarak miatt gyakori volt, hogy a hivatásos vadászoknak fegyvert kellett használni a számbeli túlerőben lévő orvvadászok elriasztására. Ha ez sem segített, maradt a küzdelem. Volt orvvadász, aki egy életen át a homlokán viselt három karikát, egy drilling csöveinek a lenyomatát.

Ma természetesen a jogvédő szervezetek tömege jelenne meg egy ilyen eseményt

követően. A bűnözők pártját fogva hurcolnák meg a vad védelmére felesküdt hivatásos vadászt. Az ismertetett példák nem meglepő módon a 70-es, 80-as évekből származnak. Napjainkra maradt a nyúlíró-síp bevetése, valamint a vadat űző agarak tettenérés kori agyonlövése. Legalábbis jobb helyeken. Ugyanis a rendőrség sajnos, mint sok mással, érdemben nem foglalkozik az agaras orvvadászattal.

A hírek szerint a Felső-Tiszavidéken az agaras vadászok egészen a fejére nőttek a hivatásos vadászoknak, és nyíltan folytatják az orvvadászatot. Ha valaki megpróbál beavatkozni, megfenyegetik a családjának a kiirtásával, házának, autójának felgyújtásával, enyhébb esetben festékmárvával történő leöntésével.

Persze a felsoroltak ellenére el kell ismeri, hogy a szabályozott körülmények közötti agarászattal semmi probléma nem lenne, mint hagyományos vadászati módot nyugodtan lehetne engedélyezni.

Vadőr

Az agaras orvvadászat nem éri el a sajtó ingerküszöbét, ezért hallani ritkán róla. Ha valaki ellenben kirakna egy kutyalándzsát egy fasorba, ami alatt a nyúl el tud futni, de az agár nem, az egészen biztosan benne lenne az aznapi híradóban.

egy kutyás

Az a baj, hogy sokak álma – köztük az enyém is –, hogy kutyával legalísan vadászhasson az ember, de érthetetlen okokból pont nálunk, ahol hagyománya is van, tilos. És így, mint általában az értelmetlen tiltások esetében, a becsületes ember távol marad, míg az elvtelenek kényelmesen elvannak az illegálitásban. A kutyák sípval történő csalogatása fair, így csak a kint kóborló, „dolgozó” kutya

jön be, de ha valaki a kertemben elzárt, felölősséggel tartott kutyámat és engem egy kalap alá venne másokkal és megmérgezné a kutyámat, hát valószínűleg elsőként mennék kromofágért.

Szeptember 18-án kezdetét vette a 2012. őszi szalonka-monitoring, amely 12 héten át, december 4-éig tart. A megfigyeléseket (mindig keddi napon) a napnyugtától számított 1 órás időtartamban kell regisztrálni. Ehhez írta Farkas Tibor az alábbi kommentárt.

Az igazság az, hogy nem azért nem vadászhatunk rá, mert baj van a szaporodóképességével vagy a minőségével.

Az erdei szalonka állományát csak becsülni lehet, és maximum a terítékből tudják Európában megtippelni a nagyságát. Menynyisége nagyban függ a költőhely időjárásától, azaz nem tőlünk. Mi egyszerűen elfelejtettünk derogációt kérni. Politika kérdése, hogy az Unióban mi vadászható és mi nem. Egyszerűen csak gyártani kell rá egy irányelvet, amit aláíratnak olyanokkal – az alapító országok –, akik milliós nagyságrendben lövik ősszel az erdei szalonkát. Ezek közül az országok közül sokan még mindig barbár tradícióknak tartják a siketfajd dürgés közbeni, az erdei szalonka húzáson való vadászatát, miközben hurokkal fogják a rigókat, hálózák az énekes madarakat.

Ha csak józan paraszti ésszel gondolkodunk, és ismerjük a hosszúcsőrűek természetrajzát, akkor világos, hogy ha a baromfiudvarban a tyúkokat vágjuk le, akkor egyre kevesebb lesz a tojás is. Tehát nem a mi tradícióinkban van a hiba, és sajnos mégis nekünk kell bizonyítani, hogy nem káros a tavaszi húzáson történő vadászat. Hazánkban mindig túlteljesítjük az Európai Unió elvárásait, sőt ha nincs elvárás, akkor is túlszabályozzuk a vadászható fajok körét, az idej gyöngyszem például a csörgőre vadászatának betiltása tudományos indokok alapján.

Nem leszünk sem jobb, sem rosszabb vadászok, ha szárnyasvadra vadászunk vagy vadászunk. Az viszont biztos, hogy a szárnyasvad vadászata olyan tradíció egész Európában, amelyet kár lenne veszni hagyni még akkor is, ha a nagyvad került túlsúlyba. Egyébként, amíg vadásznak egy adott fajra, addig ügyelnek arra is, hogy legyen belőle elegendő.

Trófeabírálat

A jelenleg hatályos vadászati törvény 73. §-a, valamint a többször módosított 79/2004. (V.4) FVM. rendelet 75/A-81. §-ai rendelkeznek az elejtett vad trófeájának bírálatáról. A vad tulajdonjogához kapcsolódóan a trófeabírálat is állami feladat, a törvény rendelkezése szerint a vadászati hatóságra hárul. A vadászati törvény változtatásának küszöbén felmerül a kérdés: szükség van-e a trófeabírálatra ilyen formában? Az egyébként is leterhelt és kevés vadászati osztályvezető munkaidejének jelentős részét elveszi a bírálatához szükséges adatok felvétele és adminisztrálása. A trófea kifizetése bérvadászat esetében súly, illetve centiméter alapján történik, a bírálat alapja pedig a CIC képlet. Egy-egy kisebb tömegű őz- vagy szarvasagancs bírálatra több időt vesz el az érdemi munkától, pedig az ilyenek képezik a bírálat zömét. Őzbak esetében 350 gramm alatt csak tömeget és szárhosszakat mérnek. Fize-tünk is érte nem is keveset, 2012. augusztus 1-jétől egységesen 2500 forintot darabonként, az érmesek után pedig 5000 forintot. Ez az államnak nem kevés bevételt hoz. Hozzáteszem, hogy a vadászjeggyel rendelkező vadász trófeáján bírálat után annyi szám

szerepel, hogy egy-egy kisebbre alig fér rá. A magyar vadászati szakképzésben mindig is tantárgyként szerepelt a trófeabírálat, és ez vizsgakövetelmény is. Ennek keretében megtanulják a leendő hivatásos vadászok a trófeabírálat elméleti alapjait, amelyeket majd a gyakorlatban alkalmaznak. Amennyiben ezt elsajátították, s a szakmájukhoz kapcsolódóan alkalmazzák, miért nem vehetik fel a bírálatához szükséges adatokat? A magyar vadászoknak érdekvédelmi szervezete az Országos Magyar Vadászkamara, amelynek vannak megyei szervezetei. Az ebben való tagság a hivatásos vadászok számára a törvény erejénél fogva kötelező, mint hivatást gyakorlóknak. Minden megyei szervezetnek van hivatásos vadász alelnöke is. E szervezet mellé kellene delegálni egy szakemberekből álló bizottságot, amely szükség szerint végezné el a trófeák bírálatát. A vadászkamara is hatósági feladatokat tölt be a vadászjegyek kiadásakor, akkor a trófeabírálat miért ne kerülhetne át a feladatkörébe?

A vadászati felügyelők az ily módon felszabadult munkaidejüket tölthetnék akár a vadászterületeken folyó szakmai munka ellenőrzésével is.

Dr. Marozsán Károly

Egy nevét nem vállaló olvasónk, aki saját bevallása szerint „sportvadász, magát nem okosnak kinevező társasági tag” gondolatébresztőnek szánt sorokat küldött szerkesztőségünknek. Az írás, amelyre több százan voltak kíváncsiak, a hivatásos vadászok sanyarú, alárendelt helyzetéről elmélkedik, és „Gondolatok a hivatásos vadászokról...” címmel olvasható honlapunkon. Az ehhez érkezett hozzászólásokból válogattunk.

Éva

Szívemből szólt a levél, férjem hivatásos vadászként dolgozott sok-sok évig, ezeket a dolgokat nap mint nap megtapasztaltuk, soha nem ismerték el a munkáját, pedig szívvel-lélekkel dolgozott, bevonva az egész családot.

Szakmába vágó vadőr

Sajnos ha valaki(k) hatalomhoz jutnak, onnantól az összes többi vadásztárs lenézve, de a lábtörő az a hivatásos vadász (vadőr) lesz. Rajta verik el az összes port! Ígéreteket azt kap, de sajnos már a padlásról is azok dőlnek. Általában ez a becsületes vadőrökkel történik, akiket nem visz rá a lelkiismeret,

hogy a területen zsványkodjanak. Három dolog történhet: 1.) azt csinálja, mint a bizonyos torkos borz (s.....), 2.) zsványkodik, 3.) szakmát vált, ha van mire. De a legjobb a papírvadőr, mert az nem panaszkodik, viszont ez is egy probléma, ez meg a hatóságra tartozna!

Hivatásos

Abszolút igaz minden szó! Másfél évtized szakmai múlttal a mi legyen jár a fejemben. Váltani nem kívánok, de hol lehet érdemben, szakmai irányítás mellett dolgozni? Mindenki nem dolgozhat erdészeteknél.

sógor

Hivatásos vadász vagyok, és szerintem egyszerű a megoldás: legyen állami alkalmazott a vadőr! Rögtön megváltoznának az erőviszonyok, s nem kellene elnézni a szakmaiatlanságot, a belső orvvadászatot. Lennének megbízható vadlétszámadatok, a bevételkényszer miatt nem kellene idejekorán bikát, bakot lelőldözni! Majd ő megmondaná, mennyi és milyen takarmány kell, hány etető, szózó, magasles, csapda stb. Aki vadászni akar, az pedig fizesse meg az árát, s ne azt számolja, mennyivel olcsóbban jut húshoz!

PARCOURS ISO Prestige

- normál, csatos és zippes kivitelben
- vászon, neoprén és bőr béléssel
- 37-50-es méretben

PARCOURS ISO 2

- csatos kivitelben
- neoprén béléssel
- khaki színben
- 40-47-es méretben

PRINZA GTX

- Gore-tex® kivitel
- hőtartó béléssel
- oldalt végig zippes
- 40-46-os méretben

STALKER WP

- 40-47-es méretben

SEVERSKY WP

- Kiváló minőség
- kedvező ár
- 40-46-os méretben

Horváth és Társa Kft.

8800 Nagykanizsa, Kistrác utca 1.

Telefon és fax: 06-93/319-384

www.csizma-nagyker.hu

120 600 Ft
Snapshot MMS Black

– Éjjel emberi szem számára láthatatlan, „fekete” fényel dolgozik
– Beállításnak megfelelően MMS, email vagy sms küldésére alkalmas készülék
– Üzemkész állapotban értékesítjük

115 mm
245 mm

www.blacklightkamera.hu

PROFI VÁKUUM CSOMAGOLÓK

LANDIG
A csomagolt vadhús sima hűtőben
3-5 nap helyett 40 napig,
mélyhűtve pedig 36 hónapig tárolható.

PIACVEZETŐ EURÓPÁBAN

Made in Germany

Digitális vadmegfigyelő kamera „Black Light” technológiával

50 000 Ft

DoerBolyGuard
30.08.2009 15:40:41

- Emberi szem által láthatatlan IR fényel dolgozik, ezért nagyon megőrzésre is tökéletesen alkalmas
- 2"-os színes kijelzőn
- 16 GB-ig bővíthető memória
- Jelszavas védelem lopás ellen

www.pinewood.se/hu

CANICOM
NUM'OXES

Canicom 800 Expert Kutyatanító öv

88 930 Ft

- Akár 800m hatótáv
- Két kutyához is használható
- Tölthető nyakörvvel

Magyarországi forgalmazó:

Silver Kiss Kft.

7557 Somogytarnóca,

Károlyi Mihály u. 12.

Tel./fax: +36-82/461-693

hazaiak és külföldiek vadászata nálunk pontosan szabályozott.

A magyar vadász az előírt feltételek megléte alapján éves vadászjeggyel, a külföldiek pedig vadászati szerződéssel vadászhatnak. Nem is volna ezzel semmi gond, ha egyesek – nem is kevesen – nem próbálkoznának trükkökkel, ügyeskedéssel önkéntes amnéziába zuhanatni a kezüket táro szakfelügyeletet és az egyéb hatóságokat. Számos helyen – bár pár megyében ezt tiltja a felügyelet – egyre növekszik a tagi jogon vadászó külföldiek száma. Nemigen beszélnek róla, így még köreinkben is alig ismertek az ilyen esetek. Viszont a külföldiek „zsebszerződéseknek” nevezett zűrös földügyletei már sokkal inkább. Ezek számáról csak ijesztő becslő adataink vannak. A számtalan hivatalos ígéret mellett ma egyértelmű a jogalkotói szándék arra, hogy a zsebszerződések legalizálása ellen föllépjenek a jövőben. Számunkra ez annál is inkább szükséges volna, mert a külföldiek földvásárlási moratóriuma rövidesen lejár, és jelenleg a földtulajdon elválaszthatatlan része a vadászati jog. Ha nem sikerül ezt a kérdést rendezni, akkor a hon vadászainak igen jelentős része a jövőben legfeljebb újra Kátona József örökbecsű művéből Tiborc panaszt mormolhatja magában, ami akkor is nemzeti tragédiához vezetett. Az ország lakosai vadászati érdekeinek védelme minden uniós országban tetten érhető, igyekeznek olyan követelményeket a vadászati jogszerzés feltételei közé iktatni, amelyek külföldiek számára nem, vagy csak rendkívül nehezen teljesíthetők.

Am hogy ne csak általánosságban beszéljünk, nézzünk egy évek óta húzódó esetet, amelyen „állatorvosi lóként” a legfontosabb betegségek jól tanulmányozhatók. A Nógrád megyei Diósjenő területén F. H. osztrák állampolgár, a vadásztársaság „rendes” tagja, saját anyanyelvén fennen hangoztatva földesúr, több száz hektáron. Igaz, a Rétsági Körzeti Földhivaltól beszerzett tulajdoni lap másolata szerint az illető nem tulajdonos, hanem nevére „holtig tartó haszonélvezeti jogot” jegyezt be a hivatal az ausztriai bejelentett állandó lakcímére.

Történt, hogy a méltóságos földesúrnak kedve támadt szabálytalan májusi őzbak-vadászatra. „Csak” azért teljesen szabálytalan, mert beírás, krotália és személyi igazolvány nélkül ment ki. Hogy ellenőrizze az idegennek vélt pusztát és társait, a vadőr értesítette a rendőrséget. Megállapították az említett halmazati szabálysértést és a hiva-

Magyarán

talos szolgálati naplóba bejegyezték, majd jelentették a társaság elnökének. Ő fegyelmi eljárást rendelt el, amelynek okát közölve, a tárgyalás helyét és időpontját megjelölve, tértivevényes levélben értesítette a vadászati rend megsértőjét, és a megyei vadászati hatóságot is. Az elkövető azonban nem jött, csak helyette egy levél. (Mivel tagként kötelező ismerni a vadásztársaság szabályzatát, azt is tudni kellene, hogy az elnöknek csak a fegyelmi eljárás elrendelése a feladata, az ügyet a választott Fegyelmi Bizottság tárgyalja. Tehát nem az elrendelőnek kell „kérdezni” vagy vizsgálódni. Ezért is érdemes az elnök idézésére küldött válasz néhány sorát szó szerint is idézni.)

„...kérem Önt, hogy írásban szíveskedjen a felmerült kérdéseit feltenni, lehetőség szerint postafordultával a válaszaikat megküldöm az Ön részére. Kérem ezt annál inkább, mert a magyar nyelvtudásom nem tökéletes, és nem szeretnék olyan helyzetbe kerülni, hogy hiányos nyelvtudásom miatt félreértsek néhány kérdést. Ahogyan ennek a levélnek a megfogalmazásában is segítséget voltam kénytelen igénybe venni, úgy válaszaik megfogalmazásában is segítséget fogok igényelni. Így nem érhetem félre az Ön által feltett kérdéseket, és Ön is pontosan megfogalmazott válaszokat fog kapni...”

Joggal vetődik fel a kérdés: ha valaki képtelen nem tud magyarul, de van vadászbizonyíték, hogy tehetette le az előírt magyar nyelven a szóbeli és írásbeli vadászvizsgát? Mit ír be cserkeléskor a beírókönyvbe? Mit ért meg a kötelező balesetvédelmi oktatásból és az eligazításból? Ezt a levelet elfogadni nem lehetett, a társaság elnöke más időpontra elrendelte a fegyelmit, és a szabálysértő vadászati jogát az alapszabály vonatkozó rendelkezése alapján az eljárás befejezéséig felfüggesztette. Ám ismét csak egy levél

érkezett válaszul, megspékelve egy kimentő orvosi igazolással, valamint annak a közlésével, hogy az elnöknek nincs joga vadászati jogának felfüggesztésére, mert az alapszabályban erről más olvasható. 2010 óta „eny nyiben is maradtak”. De a diósjenői vadászok számára ez az ügy meglehetősen nehezen emészthetően hánnyató volt, hiszen egy magyar vadászt ennél piszlicsárébb ügyekért is már rég kinyírtak volna.

Mivel mindenki tudta, hogy a földesúr nem beszél magyarul, amolyan kuruc-labanc módra, a megbízott ügyvédjük útján feljelentést tettek az ügyészségen. Azt kérték egyebek

(Az Osztrák-Magyar Monarchia címere)

közt, hogy ugyan vizsgálják már ki a magyar nyelvű vizsgázás körülményeit, és a tulajdoni lap szerinti állandó lakóhelyét is, ahonnan a kibúvó levelei jönnek. Az eredmény egy „má született” határozat lett a feljelentés elutasításáról. Eszerint az eljárás alá vont személynek van magyarországi állandó lakhelye. Salgótarjánban, 2005-ben, magyar nyelven tett vizsgát, és ha a vizsgázó érti a magyar nyelvet és a kérdésekre tört magyarsággal is válaszol, az nem kizáró ok, a személyazonosságát pedig igazolta. Passz. Tehát a vadászvizsga kérdéseire az illető tört magyarsággal képes volt teljesen kimerítő válaszokat adni, csak a szabálytalan vadászatra vonatkozó kérdé-

seket képtelen felfogni, és törve válaszolni. Egy állandó lakosnak pedig semmi gondot nem okoz a fegyelmi bizottság előtti megjelenés. Ráadásul a beismeréshez néhány tört magyarságú bólogatás is elegendő lett volna, hiszen senki nem kért szépirodalmi ihletettséggű, színes vadásztörténeteket. Nos, ennyit a hatóságokról.

És még egy közjáték. A bejelentést követő nap kora estéjén, a helyi vadászok egy csoportja gyülekezett a beírókönyvnél. F. H. egyszer csak ott termett, és ingerülten, ékes anyanyelvén fenyegette meg az egész kompániát. Az egyik vadász Ausztriában dolgozik, és szó szerint fordította a többieknek a felében sem tréfáló ijesztgetéseket. Közölte, hogy földesúrként elintézi, hogy a területen többé ne vadászhasanak, mert több magas rangú barátja van a rendőrségen, és igen széles körű kapcsolatrendszere. A megrökönyödött helyiek köpni-nyelni nem tudtak. A tanúk előtt elhangzott „kapcsolatok” manapság ugyan divatosak, és vagy vannak, vagy nincsenek, de az egész „ügy” keserű tapasztalata – ugyanúgy, mint a népi bölcsesség szerint a „látszat” – ritkán csal. Ez persze csak egy vélemény, és egyáltalán nem tény. Olyan tájlelő legenda, mint a csodaszarvas regéje, csak éppen nálunk már régen elfiatalodtak a csodaszarvasok, de egyre hajmeresztőbbek a „regék”.

Most, amikor a vadászati törvény változásához gyűjtik a szakma javaslatait, a vadászbizonyíték feltételeihez további működő „fékeket” kell beépíteni. Az állandó lakás bizonyításához elégtelen a laccímártya, elő kellene írni az önkormányzatok által igazolt életmódszerű ott lakás bizonyítását is. Ez később, a vadászbizonyíték megújításánál is ellenőrizhető. A jogszabály pedig egyértelműen magyar nyelven eredményesen letett vadászvizsgát ír elő. Ebbe ne magyarázzon bele senki semmit. Ha valaki megpróbálna „tört németsséggel” nyelvvizsgát tenni, úgy repülne kifelé, mint a toronykakas. Ha nem akarunk saját hazánkban vendégvadászok lenni, akkor a drága magyar föld maradjon csak a magyaroké. Természetesen jöjjenek csak minél többen a külföldiek vadászati engedéllyel, ahogy eddig, de a hasznunkra, és ne a rovásunkra. Nem kellene a jövőt egy tál lencsért eladni, a bajokat meg tetézni, mert van nekünk egymással is éppen elég bajunk.

Ho.Zso.

Vadászatról, vadgazdálkodásról szóló cikkek szemléje

Hírek a nagyvilágból

Új CITES lista

A nyáron új CITES lista lépett érvénybe az Európai Unióban. A 757/2012 rendelet további trófeák Ázsiából való behozatalát tiltja meg az EU területére: a farkasét Fehéroroszországból, Kirgizisztánból, Mongóliából, Tádzsikisztánból és Törökországból, a barna medvéét Brit-Kolumbiából és Kazahsztánból, az örvös medvéét Oroszországból és a markhorét Üzbegisztánból. A kerecsensólyom behozatalát Örményországból, Irakból, Mauríciából és Tádzsikisztánból azonban engedélyezi a rendelet.

BORZasztó tiltakozás

A borz 1973 óta védett Angliában. A mindegy vad több megyében nagy problémát jelent, az egyetlen megoldást a túlszaporodott állomány szabályozása jelentheti. Szakemberek szerint legalább 70 százalékára kellene csökkenteni a borzok számát, amit pedig úgy lehetne elérni, hogy szabályozott körülmények mellett újra vadászhatóvá tennék. A jelenlegi tervek szerint a lelövési engedélyeket gazdák kaphatnák meg, akik így védekezhetnének a kártevők ellen, egyben csökkenthetnék azok számát is. A javaslat nagy felháborodást keltett a természetvédek körében, még Brian May, a legendás Queen együttes gitárosa is tüntetett a borzok védelmében.

Forrás: jaegermagazin.de

Ártalmatlan, legálisan tartott fegyverek

A finnországi, hollandiai és svédországi emberölési statisztikákat elemezte több intézet az EU illetékes ISEC-bizottságának támogatásával, különös tekintettel az adott országban legálisan tartott lőfegyverek számára. A három országban 2003 és 2006 között 1577 gyilkosság történt. A fegyverek Hollandiában (35 százalék) szedték a legtöbb áldozatot, ahol a legkisebb a lakosság által tartott legális fegyverek aránya. Ezzel szemben Finnországban 17 százalék, míg Svédországban 16 százalék

volt a lőfegyverek áldozatainak száma. Az említett arányokon belül az emberölésekben Svédországban 64, míg Finnországban 74 százalékban az illegálisan birtokolt lőfegyverek domináltak.

Forrás: www.dwj.de

Önvizsgálat

„Ha az erdőben egy csapat szovjet katona támadná meg, fegyvert ragadna?” – hangzott egykor a kellemetlen kérdés azok számára, akik lelkiismereti okokból megtagadták a Bundeswehrben a fegyveres szolgálatot. Hogy hogyan jön ez ide? Emlékeztet: a Strasbourgi Emberi Jogok Bírósága nemrégiben úgy döntött, hogy egy „sötétzöld” földtulajdonosnak jogában áll lelkiismereti okokból földjén a vadászatot megtiltani. Ilse Aigner bajor földművelésügyi miniszter szerint azonban ilyen esetekben a vadászat megtiltójának álláspontjáról minden érintettet egy vizsgálóbizottság előtt kellene meggyőznie. A jövőben tehát a kérdés úgy hangozna: „Ha az erdőben egy konda vad-disznó támadná meg, fegyvert ragadna?” A földtulajdonos egyébként nemrég ismét a vadászok látókörébe került, ugyanis földjén nemrégiben szarvasmarhákat láttak legelni, ami pedig vágóállat...

Forrás: www.ftd.de

Az erdőtulajdonos felelőssége

A karlsruhei német Legfelsőbb Bíróság egy több jogi fórumot megjárta jogvita végére tett pontot megfellebbezhetetlen ítéletével. Még 2006-ban egy erdei sétáló megsérült egy lehulló faággtól, azonnal bejelentette kártérítési igényét a területileg illetékes erdőszel szemben, majd annak vonakodása miatt követelését peresítette. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja és a német Erdőtörvény szerint az erdőbe mindenki a saját felelősségére mehet be, és a tulajdonos olyan várható eseményekért, amelyek ott tipikusan előfordulhatnak – jelen esetben egy leeső faágért – nem tartozik kártérítési kötelezettséggel.

Forrás: www.wildundhund.de

Kevesebb a szarvas

15 százalékkal kevesebb a szarvas Norvégiában, mint az 1990-es években. A Norvég Természetkutatási Intézmény (NINA) tanulmánya szerint a csökkenés a szarvas, a jávorszarvas és a karibu-állományra vonatkozik, nemtől és kortól függetlenül. A probléma megoldása a szakemberek szerint az lehetne, ha nőne a termékeny, fiatal tehének száma. A csökkenés a Hordaland megyei Kvinnherad önkormányzatának területén és az ország déli részén érezhető a leginkább.

Forrás: njff.no 2012. 10. 06.

Hároméves tilalom

A Tuvali Köztársaság 17 közigazgatási területe közül egyben az összes csülkös vadfajra, ötben pedig a szibériai kőszáli kecskére rendelt el hároméves vadászati tilalmat a kormány. Az intézkedés célja, hogy megfelelő feltételeket teremtsen az állományok stabilizálásához. A szibériai kőszáli kecske populációja több közigazgatási területen egy nagyságrenddel kisebb, mint máshol, mivel a vad a folyamatos vadászat miatt egyre messzebb vándorol a tajgában.

oxothik.ru, 2012. 09. 27.

Drága medvék

Oroszország Tomszki területén elszaporodhatnak a medvék, mert a vadászok nem lövik ezt a vadfajt. Az ok a 3 ezer rubeles (körülbelül húszezer forint) állami illeték; a jávoré feleannyi. A helyi vadász- és horgászszövetség szerint legalább harmadára kellene csökkenteni az összeget. Igaz, újabban nő a jelentkezők száma a tomszki medvékre: az előző idényben 539-ből 153 engedélyt adtak ki, míg a mostaniban 500-ból 250-et. A vadászok szerint a vadászati infrastruktúra és így a vadászturizmus fejlesztése is segíthetne, a plusz bevételeket vissza lehetne fordítani a vadgazdálkodásba. A becslések szerint a Tomszki területen mintegy 8700 medve él.

Az orosz Szt. Trifon Nemzeti Alapítvány honlapja, 2012. 10. 04.

I. Festetics Trófeaszemle

Az eltűntnek hitt Festetics trófea gyűjteményből is bemutattak 5 szarvasagancsot a szeptember 15-16-án megrendezett I. Festetics Trófeaszemlén, a keszthelyi Helikon Kastélymúzeumban. Az 1971-es Vadászati Világkiállítás óta nem volt ekkora szabadtéri trófeakiállítás hazánkban.

A vadászat társadalmi elfogadottságának növelését, a híres zalai szarvasállomány bemutatását, s nem utolsósorban a Vadászati Múzeum népszerűsítését tartja egyik fontos feladatának a keszthelyi Helikon Kastélymúzeum igazgatója, Pálincás Róbert, aki egyúttal Zala megye vadászszövetségének elnöke is. Legfrissebb ötletük, a Festetics Trófeaszemle – amelyet hagyományteremtőnek szántak – lehetőséget biztosít a környékbeli, de főleg a Zala megyei vadászoknak, hogy gyűjteményük egy részét megmutathassák az érdeklődőknek. Még a rendezőket is meglepte, hogy a remélt háromszáz helyett 563 válogatott trófeát kaptak a bemutatóhoz az egyéni vadászoktól, a résztvevő négy erdőgazdaságtól (BAKONYERDŐ, KASZÓ, SEFAG, VERGA) és néhány vadásztársaságtól.

A szervezőmunka során előkerült egy érdekes kordokumentum is, amely talán a rendezvény legfőbb vonzerejét adta: nemrégiben fedeztek fel egy 1949-es jegyzőkönyvet, amelyben az szerepel, hogy a Helikon Könyvtárból 53 db szarvasagancsot szállítottak el a Természettudományi Múzeumba. A dokumentum alapján Tóth Csaba, a Vadászati Múzeum vezetője és Dr. Csorba Gábor, a Természettudományi Múzeum osztályvezetője közösen nekiálltak a raktárban felhalmozott hatalmas mennyiségű szarvasagancs átnézésének. 6 trófeát a lel-

tári számok alapján egyértelműen be tudtak azonosítani, és dr. Matskasi István főigazgató engedélyezte a kölcsönzést a keszthelyi múzeum számára.

A Helikon Kastélyszálló tükörtermében rendezett fogadáson levetítették a VERGA Zrt. által készített „Széchenyi Zsigmond nyomában” című filmet, majd a vadász-múzeum udvarán felállított sátorban megtartották a megnyitót és a színpadi programokat. Csejtei Tamás felkonferálása után Pálincás Róbert múzeumigazgató megnyitóbeszéde következett, majd Tengerdi Győző, a VERGA Zrt. vezérigazgatójának és Oláh Csaba, a Vadászati Kulturális Egyesület elnökének beszéde. Ezután átadták a Hubertus Kereszt gyémánt fokozatát ifj. Galamb Gábornak, a KASZÓ Zrt. vezérigazgatójának, és sor került az oklevelek átadására a VKE művészeti kiállításán Vadászati Kulturális Érték minősítést kapott művek alkotóinak. Előadást tartott Prof. Dr. Faragó Sándor, majd Füle Szilveszter trófeabírálati bemutatóját nézhették meg az érdeklődők. A továbbiakban a Vadászati Múzeum épületében a VKE művészeti kiállításának megnyitója zajlott, Hidvégi Béla tárlatvezetést tartott vadászati kiállításán, ahol bemutatta az időközben elkészült újabb vadpreparátumokat (rozmár, jegesmedve, kék kos, kubáni túr, nyugat-kaukázusi túr, góbi és hangai argali, és kri-kri ibex), amelyeket már

Pálincás Róbert múzeumigazgató

Tengerdi Győző,
a HM VERGA Zrt. vezérigazgatója

Oláh Csaba, a VKE elnöke

beillesztettek a diorámák élethű környezetébe. Az udvaron négy vadászmadárral vonultak fel a solymászok, akik napközben többször tartottak előadást az érdeklődőknek. A kiállított trófeák előtt folyamatosan haladtak a vadászok, sokszor meg-megállva egy-egy „nyálcsorgató csemegénél”, amelyet szinte mindenki boldogan vallott volna saját gyűjteménye részének.

A két nap alatt – a meghívott vendégek népes táborán kívül – csaknem kétezer fizető látogató tekintette meg a trófeaszemlét, amelyhez az előző napi esőfront elvonulása utáni kellemes, napos idő is remek háttérrel biztosított. A kiállított Festetics-trófeák a továbbiakban a Vadászati Múzeumban láthatók majd.

Somfalvi Ervin

MINDENHOL

TX 125 Enduro

Ár: 449.990.-*

a regisztrációs adót és a forgalomba helyezés költségeit nem tartalmazza

KÉTKERÉKEN

TRAVELLER

elektromos rásegítés (PEDELEC system) | Li-ion akkumulátor
alu váz | shimano váltó | shimano fék

CITY ZERO

elektromos rásegítés (PEDELEC system) | Li-ion akkumulátor
alu váz | shimano váltó | shimano fék | összehajtható

Elektromos kerékpárok: 279.990 Ft-tól

KEEWAY
MOTOR

GOCCIA
E - Life style

Márkakereskedők:

Adony Tutu-Car 25/504-419 | Ajka Black Devil 30/209-9411 | Balatonkeresztúr Kor-Autó Kft. 85/376-730 | Budakeszi Interat Weekend Center 23/535-735 | Budapest New-Jet 1/466-4581 | Hajas József 1/256-3559 | Bikers 1/403-4792 | RedHot Motors Hungary 70/383-0135 | SCOOTER.HU 1/782-4162 | Scooter Service 1/405-4869 | Biturbo 1/420-4922 | Tutu-Car 1/285-1241 | Norauto Kft. 1/880-6210 | Cegléd Motorprof Kft. 53/611-133 | Cellődmölök Galovich Tamás 95/420-827 | Csömör Norauto Kft. 28/886-500 | Debrecen Juhász Autósbolt 52/420-601 | Diósd New-Jet 20/927-9651 | Dombóvár Vörsi 74/465-723 | Dorog Egumotors-RS Kft. 30/860-6429 | Dunakeszi Norauto Kft. 1/8806-230 | Dunaújváros Calibra 25/404-318 | Erd Motor Center 2005 23/365-534 | Esztergom Egom-Moped 33/311-937 | Gyöngyös Omega Motor 37/500-721 | Hatvan Motorház 60 20/943-5585 | Hódmezővásárhely First Mobil Center 62/243-262 | Jászberény Moto-Sport Center 57/402-591 | Kaposvár Belmoto Racing 82/526-240 | Kecskemét Czencz-Motors 76/504-599 | Keszthely Motoo Scooter Kft. 30/267-9041 | Kistarcsa N.V. Motors 28/471-350, 30/635-5400 | Komárom Speed 2000 34/306-030 | Körmend Ricsi 2000 94/412-071 | Marcali Kor-Autó 85/510-228 | Martonvásár Motor Center 2005 Kft. 22/460-292 | Miskolc Telemoto 46/304-977 | Mosonmagyaróvár Motor Impex 96/576-220 | Nagyatád H-I Pack 82/351-067 | Nagykanizsa K-Zone 93/789-336 | Nyíregyháza Torimpex 42/401-857 | Pécs Tomimoto 20/800-0230 | Steelhorse Motor 72/334-156 | Sátoraljaújhely V-kettő 47/655-212 | Siófok Komi Motor 30/293-3081 | Sopron Egumotors 99/322-242 | Szeged Eric Motor 70/222-0052 | Székesfehérvár JSI Profil 22/511-200 | Norauto Kft. 22/888-840 | Szentes Elektroglob 63/560-530 | Szolnok Nowa-Ker Kft. 56/377-597 | Törökszentmiklós STR Motors 70/385-7750 | Vecsés Old Rider's 70/339-5882 | Veszprém Top Motor 30/9572101 | Zalaegerszeg Auto-Friedrich 92/598-808

www.keeway.hu

www.gocciabike.com

„Olimpia” Hannoverben

2012. szeptember 13-15. között rendezte meg a Német Vizsla Világszövetség a 40. dr. Kleemann világ főtenyésztő-vizsgát és főtenyésztő-szemlét.

A rendezvénynek a Hannoveri Rövidszőrű Német Vizsla Klub Észak-Németországban, Altwarmbüchenben adott otthont. Az esemény – 2 évente más-más helyszínnel – a világ legrangosabb megmérettetése a rövidszőrű német vizsla fajtának, amely a profi német vizslák és mestervezetők olimpiája.

A részvétel és a jelentkezés feltétele, hogy előzőleg a fajtának megfelelő vizsgákat első díjjal, az öröklött tulajdonságokat mutató – vadászat szempontjából fontos – feladatokat pedig a legmagasabb osztállyal, 4-es eredménnyel végezze el a kutya (képeségvizsga, őszi tenyésztővizsga, mindenest vizsga, kártevőkkel való viselkedés). Szintén feltétel a diszplázia-mentesség, és legalább „nagyon jó” küllemi minősítéssel is kell rendelkeznie az ebnek. A vizsgát először 1939-ben rendezték meg, és a rangját annak köszönheti, hogy a tudatosan a minőségre törekvő tenyésztés támogatására rendezték már az első alkalomtól. Ide nem lehetett jelentkezni, csak meghívásos alapon vehettek részt a legjobb eredményeket elért kutyák – első időszakban csak a kanok.

A vizsga a számok tükrében: 135 kutya jelentkezett a vizsgára, 122 kutya jelent meg (49 kan és 73 szuka). A résztvevők és nevezett kutyák száma is mutatja, hogy mekkora érdeklődés és figyelem övezi a teljesítményorientált, vadászati használhatóság szempontjából felépített megmérettetést a rövidszőrű német vizsla fajtát tenyésztők és tartók körében világviszonylatban.

Első nap a küllemi bírálattal történt. 4 bírói körben, körönként 3-3 bírót értékelte a megjelent kutyákat. Mindegyik körre két német és egy külföldi bírót kértek fel. Külön megtisztelő, és a fajta itthoni szak-

mai eredményeit is értékeli, hogy az egyik küllemi bírálatra felkért külföldi bírót Eppel János volt. Második nap a vizsgát 31 bírói csoportba osztva 73 kutya teljesítette. A bírói csoportokban 3-4 bírót értékelte 3-5 kutya munkáját. A vizsga vízi- és mezei munkából állt, ahol az öröklött tulajdonságok mellett a fegyelmet és a kutya megszerzett tudását is értékelték. A harmadik nap a kitűnő küllemi eredményű és a vizsgát sikeresen teljesítő ebek közül választották ki a legjobbra értékelt szukát és kant. A körülmények összességében jók voltak, az időjárás kegyes volt a résztvevőkhöz, de a nagyszámú vizsgázó miatt sajnos nem lehetett mindenkinek egyformán jó vizsgafeltételeket, így például természetes vadban gazdag területet biztosítani.

A magyarországi rövidszőrű német vizslásokat a két bírót mellett egy vizsgázó kutya, Klem József Tengelic Melléki Borisz nevű ebe képviselte. Kitűnő küllemi minősítéssel végzett, de a vizsgán minősítést sajnos nem szerzett.

Összefoglalásként elmondható, hogy a 40. dr. Kleemann világ főtenyésztő-vizsga és főtenyésztő-szemle német precizitással megszervezt, ideális körülményeket biztosító környezetben lebonyolított esemény volt, ahol újból bebizonyosodott, hogy a rövidszőrű német vizsla nem csak szép, hanem ideális és sokoldalú segítője a vadásznak.

Eppel Péter, FCI nemzetközi munkabíró

II. Vasas József Emlékverseny

A magyarországi Drótszőrű Magyar Vizsla Tenyésztők Egyesülete a fajta megálmodójának, Vasas Józsefnek állított emléket az immár másodízben megrendezett versennyel.

A rendezvény központja a jászberényi Mizse Motel volt. A szeptember 15-16-án rendezett versenyre harmincegy kutya nevezett, többségében drótszőrű és rövidszőrű magyar vizslák, de itt voltak a német vizslák mindkét szőrváltozatban és még az angol vizslákat is képviselte egy angol szetter. A vezetőbíró szerepét ezúttal Konyecsni Károly töltötte be, mindenki meglegedésére. Az idő kitűnő volt, pontosan annyi széllel, amennyi egy jó versenyhez szükséges. A terület mind a mezei, mind a vízi munkáknál első osztályú volt, köszönet illeti ezért a Lehel Vadásztársaságot és az Alattyáni Vadásztársaságot, amelyek a verseny idejére a területeiken biztosították a nyugodt versenyezéshez szükséges feltételeket. A harmincegy nevezett vizsla közül végül húsz kapott díjat, közülük tizenkettő első díjat. A versenyre jellemző volt, hogy sok fiatal vezető indult, szép küllemű, jól képzett kutyával, és sokszor csak fél pontok döntöttek a helyezésekről.

Eredmények: **1.** Kincséri Alfa rövidszőrű magyar vizsla, 258 pont, vezetője Bódi Zsófia. *(Legjobb Női Vezető különdíj)* **2.** Zöldmáli Írisz drótszőrű magyar vizsla, 257 pont, vezetője Miczek Zsófia **3.** Csővárberki Duhaj drótszőrű magyar vizsla, 256 pont, vezetője

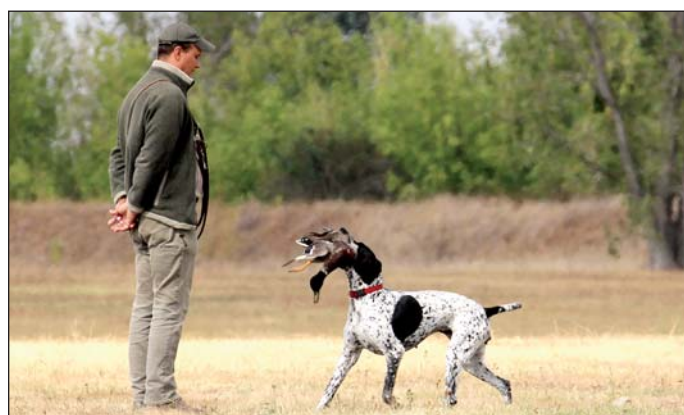

Foto: Bakonyi Anita

VAV-vizsga Baranyában

A baranyai vadászakamara idén másodszor szervezett vadászkutyák számára a törvény által előírt vadászati alkalmassági vizsgát (VAV). A kétnapos rendezvényen 40 vadászkutya jelent meg, és ebből 31 tett sikeres vizsgát. A vaddisznós kutyák szeptember 29-én a Mecseki Erdőgazdaság sásdi erdészetének vadászkerületében, Nagymátén, míg a vizslák másnap Martonfán vizsgáztak. A vaddisznós kutyák nagy része terrier, valamint szálfasszőrű tacsó volt, de sikeresen vizsgázott az egyetlen nevezett erdélyi kopó is. A vizsláknál az egész mezőnyt a kontinentális magyar és német vizslák uralták, rövid és drótszőrű változatban.

HOLDNAPTÁR NOVEMBER 30 nap

A hó napja	A hét napja	A nap névnapja	Nap kel (óra,perc)	nyugszik (óra,perc)	Hold kel (óra,perc)	nyugszik (óra,perc)
1.	Cs	Marianna	6.28	16.26	17.59	8.54
2.	P	Achilles	6.29	16.24	18.47	9.45
3.	Szo	Győző	6.31	16.23	19.40	10.30
4.	V	Károly	6.32	16.21	20.38	11.10
5.	H	Imre	6.34	16.20	21.39	11.45
6.	K	Lénárd	6.35	16.19	22.43	12.15
7.	Sze	Rezső	6.37	16.17	23.50	12.43 ☾
8.	Cs	Zsombor	6.38	16.16	--:--	13.09
9.	P	Tivadar	6.40	16.15	0.59	13.35
10.	Szo	Réka	6.41	16.13	2.11	14.02
11.	V	Márton	6.43	16.12	3.26	14.32
12.	H	Jónás	6.44	16.11	4.43	15.06
13.	K	Szilvia	6.46	16.10	6.02	15.46 ●
14.	Sze	Aliz	6.47	16.08	7.20	16.36
15.	Cs	Albert	6.49	16.07	8.31	17.35
16.	P	Ödön	6.50	16.06	9.33	18.42
17.	Szo	Gergő	6.52	16.05	10.23	19.54
18.	V	Jenő	6.53	16.04	11.05	21.08
19.	H	Erzsébet	6.55	16.03	11.38	22.20
20.	K	Jolán	6.56	16.02	12.07	23.30 ☽
21.	Sze	Olivér	6.57	16.01	12.33	--:--
22.	Cs	Cecília	6.59	16.00	12.57	0.37
23.	P	Kelemen	7.00	16.00	13.21	1.43
24.	Szo	Emma	7.02	15.59	13.46	2.47
25.	V	Katalin	7.03	15.58	14.13	3.50
26.	H	Virág	7.04	15.57	14.43	4.52
27.	K	Virgil	7.06	15.57	15.17	5.52
28.	Sze	Stefánia	7.07	15.56	15.57	6.48 ○
29.	Cs	Taksony	7.08	15.56	16.43	7.41
30.	P	András	7.09	15.55	17.34	8.28

MIRE SZABAD VADÁSZNI?

Novemberben: selejt szarvasbikára – szarvastehénre – szarvasünőre – szarvasborjúra – dámra – őzsutára – őzgidára – muflonra – vaddisznóra – szika szarvasra – mezei nyúlra – üregi nyúlra – fácánkakasra – fácántyúkra – fogolyra – nyári lúdra¹ – vetési lúdra¹ – nagy lilikre¹ – kanadai lúdra – nilusi lúdra – tőkés récére – szárcsára² – örvös galambra – balkáni gerlére – rókára – aranyakálra – nyestre – pézsmapocokra – nyestkutyára – mosómedvére – borzra – házi görényre – dolmányos varjúra – szarkára – szajkóra

¹ Nyári lúdból, vetési lúdból és nagy lilikből naponta, személyenként összesen legfeljebb hat darab ejthető el, ebből a nyári lúdak száma nem lehet több kettőnél. A vetési lúd és a nagy lilik vadászati idenye Hajdú-Bihar, Békés és Csongrád megye teljes közigazgatási területén, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megye tisztántúli területén december 1-jén kezdődik és január 31-éig tart. A nyári lúd vadászati idenye Hajdú-Bihar megye teljes közigazgatási területén, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megye tisztántúli területén szintén december 1-jén kezdődik és december 31-éig tart.

² Naponta, személyenként összesen legfeljebb nyolc darab ejthető el.

HUNTING PRESS

INFORMÁCIÓS MAGAZIN

VADÁSZLAP ONLINE

• A négyhónaposnál idősebb ebek csak elektronikus transzponderrel (chippel) megjelölve tarthatók 2013. január 1-jétől, ezt a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló kormányrendelet módosítása írja elő. A kutyatulajdonosoknak az év végéig kell megjelöltetniük kedvenceiket. (10. 02.)

• Október 4-én mutatták be a hazai moziban Balog György Tüskevár adaptációját. A film nagyját 2005 nyarán, magánpénzből forgatták. Akkor azért nem tudták befejezni, mert nem állt rendelkezésre elég forrás az utolsó simításokhoz és a kópiagyártáshoz, idén viszont sikerült lezárni a projektet. (10. 05.)

• A Nyugat-magyarországi Egyetem Látogatóközpontja, a LIGNEUM szeptember 28-án, pénteken a Kutatók Éjszakáján nyitotta meg kapuit a nagyközönség előtt. (09.26.)

• Erdei iskola, parkerdők, arborétumok, erdei vasút: Somogyban számos lehetőség van a szabadidő eltöltésére a természetben. Az érdeklődés évről-évre nagyobb, pontos adatokkal a SEFAG Zrt. Sziágyi Erdei Iskolája tud szolgálni: itt a látogatók száma az elmúlt öt évben több mint duplájára emelkedett. (10. 01.)

• A Baár-Madas Református Gimnázium diákjai harmadik helyen végeztek a „Fiatalok Európa Erdeiben” („Young People in European Forests”) nemzetközi tanulmányi versenyen Észtországban. (10. 04.)

• A VADEX csapata nyerte a XI. STIHL Országos Fakitermelő Bajnokságot. A megmérettetésen a Ritrovi Kft. 2. csapata lett a második, harmadikként pedig a Patent 3H Kft. csapata végzett a szeptember 22-ei versenyen. (09. 28.)

• Horvátországból Magyarországra próbált meg 62 db konyhakész fürjet behozni egy osztrák férfi, a határon azonban elfogták a NAV szakemberei. Ha Szlovénián át megy haza az osztrák vadász, nem követ el szabályszegést, így viszont természetkárosítás miatt rendőrségi eljárást indítottak ellene. Természetvédelmi bírságra is számíthat, amelynek értéke feltehetően másfélmillió forint lesz. (09. 18.)

villanypásztor

kerítésépítés

kerítésfonat

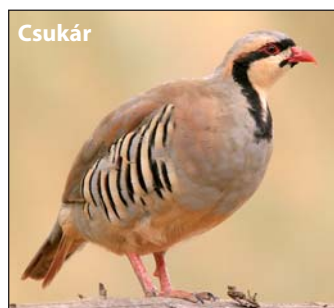
CONT-ECO

Kerítéstechnikai Kft.

9700 Szombathely
Szent Gellért u. 17-19.
Tel.: +36-94/325-672
Info: +36-70/9-49-59-69
E-mail: conteco@t-online.hu
www.cont-eco.hu

Újabb pozitív döntés!

Egy új miniszteri rendelet értelmében már nincs szükség a természetvédelmi hatóság engedélyére olyan trófeák tartása, bemutatása, országba történő behozatala, országból való kivitele, országon történő átszállítása esetén, mint például a farkas vagy a siketfajd. Természe-

Csukár

tesen mindez csak akkor igaz, ha a tulajdonos a trófea jogszerű megszerzését igazolni tudja – derül ki a 100/2012. (IX. 28.) VM rendeletből. A **farkason** (Canis lupus) és a **siketfajdon** (Tetrao urogallus) kívül a rendelet a következő fajokra is vonatkozik: **nyírfajd** (Tetrao tetrix), **császármadár** (Tetrastes bonasia), **ha-**

vasi hófajd (Lagopus muta), **csukár** (Alectoris chukar), **szirtifogoly** (Alectoris graeca), **örvös frankolin** (Francolinus francolinus), **bezoárkecske** (Capra aegargus), **európai bölény** (Bison bonasus), **sarki hófajd** (Lagopus lagopus), **barnanyakú szirtifogoly** (Alectoris barbara), **vörös fogoly** (Alectoris rufa), **havasi nyúl** (Lepus timidus), **kőszáli kecske** (Capra ibex), **spanyol kecske** (Capra pyrenaica), **barna medve** (Ursus arctos), **hiúz** (Lynx lynx), **vadmacska** (Felis silvestris). A rendelet elolvasható honlapunkon. **-km**

Barnanyakú szirtifogoly

Zöldek és kékek

A XXI. Nógrád megyei Vadásznapi, az I. Szlovák – Magyar Horgász-vadász Fesztivál, és a Nógrád Megyei Polgárörnap várta a látogatókat Balassagyarmaton a Palóc Ligetben, szeptember 7-9. között. Zöldbe öltözött vadászok, kék-fehér színű ruhákat magukra öltött polgárőrök és rendőrök ünnepeltek közösen.

A liget évszázados fái alatt helyet kapó vadász- és polgárörnapot szeptember 8-án, szombaton nyitották meg ünnepélyes keretek között. A színpadon felvonultak a megye vadászati és rendészeti vezetői. Becsó Zsolt országgyűlési képviselő megnyitóbeszédében megköszönte az 1600 nógrádi vadásznak és 3000 polgárőrnek az alázatos munkáját, amellyel rendet tartanak a megye erdeiben és településein. A képviselőt követő Medvác Lajos, Balassagyarmat város polgármestere arra bízta a jelenlévőket, hogy látogassanak el a Nyírjesi Fűvészkert és Vadasparkba, ahol szarvasokat is láthatnak. A megnyitó beszédek után átadták a kitüntetések, volt Hubertus mise, és természetesen az új vadászok avatása sem maradhatott el. A kísérőprogramok között egyebek mellett szerepelt főzőverseny, valamint trófea- és képzőművészeti kiállítások.

A kitüntetettek:

Nimród Érem

Podhragyi Gábor – a Nagyoroszi Ftk. közös képviselője, **Major Tamás** – az 553010. számú Ftk. hivatásos vadásza, **Nagy Sándor** – a Nádasd Vt. elnöke

Több ezren követték figyelemmel a nap eseményeit

Hubertus Kereszt gyémánt fokozat

Machács Mihály – Lókosvölgye Vt.

Hubertus Kereszt arany fokozat

Godó Ferenc – Nógrád Megye Vadászati Kultúrájáért Közhasznú Alapítvány, **Túri Tamás** – Romhányi Bérkilövő Vt., **Majoros Sándor** – Szánas Vt., Kötél Miklós- Lókosvölgye Vt., **Szenyán Ferenc** – Szorospataki Bányász Vt., **Fülöp Tibor** – Szilaspogony-Zabar Ftk. Bérkilövő Vt., **dr. Szűcs Sándor** – Barnavölgye Ftk., **Kelecsényi János** – Nádasd Vt., **Czmerek László** – Összefogás Bvt., **Géczi László** – Pásztó-Szurdokpuszti Ftk., **Bóta Zoltán** – Cserhataljai Ftk., **Annus Dezső** – Órhegy Tse.

Hubertus Kereszt ezüst fokozat

Oskó Sándor – Szánas Vt., **Rottenbacher Tímea** – Lókosvölgye Vt., **Árpás Sándor** – Lókosvölgye Vt., **Zomborka Imre** – Lókosvölgye Vt., **Zalavári Géza** – Nagyoroszi és Környéke Ftk., **Endrész Gábor** – Szorospataki Bányász Vt.

Hubertus Kereszt bronz fokozat

Virsinger Viktor – Lókosvölgye Vt., **Bálint Gábor** – Lókosvölgye Vt., **Machács Róbert** – Lókosvölgye Vt., **Szabó Zoltán** – Lókosvölgye Vt., **Torma Vilmos** – Nagyoroszi és Környéke Ftk., **Jusztin Béla** – Hollókő Vt., **Fancsik Zsuzsanna** – Nádasd Vt.

Kókai Márton

DOMOKOS

www.domokosvadaszbolt.hu

8x56**New Foresta****129.990 Ft****Vixen®****5-20x50****229.990 Ft****2,5-10x56****229.990 Ft****TOTALHUNTER.HU**

A vadászok vitték a prímet

Ezrek ünnepeltek Baján, a Petőfi-szigeten szeptember 22-én, a Bács-Kiskun megyei vadásznapon. A rendezvény nyitánya volt az ötödik újbórra fesztiválnak és a gemenci természet napoknak.

– A vadászat valaha a létfenntartás alapvető módja volt. Ma az ember által megbontott természeti egyensúly fenntartásának eszköze, emellett szakma, hivatás és szenvedély – mondta köszöntőjében dr. Bodnár József, az OMVV alelnöke Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a szervezet elnöke és a vadásznapi fővédnöke nevében. Szólt arról is, hogy az utóbbi két évben a Védegylet és az OMVK offenzívába ment át, és a vadászok számára kedvező törvények születtek. Zsigó

Nimród Vadászérem

Kalapos István, a Csengődi Kossuth Vadásztársaság elnöke, **Paller Attila**, a Vadászutak Vadászszervező Kft. ügyvezető elnöke, **Polyák Imre**, a Városföldi Vadásztársaság elnöke, a megyei kamara felügyelő bizottságának tagja, az OMVV Hagyományokat Ápoló és Kulturális Bizottságának tagja, a megyei vadászszövetség elnökségi tagja

Bács-Kiskun Megye

Vadgazdálkodásért Díj

Bak Lajos, a Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ igazgatója

Hubertus Kereszt arany fokozat

id. Fekete Gyula, a Jánoshalmi Vadásztársaság tagja, **Hidas Gyula**, a Bajai Szakszervezeti

Róbert polgármester rendhagyó módon, az újbórra fesztiválon is köszöntötte a vadászokat. A vadászok nevében dr. Mészáros Attila, a megyei vadászkamara elnöke nyitotta meg a vadásznapot, egyúttal oklevéllel és egy festménnyel ismerte el a megyei kamarai titkár, **Miklós Károly** eddigi munkáját. A Szent Hubertus misét dr. Mészáros István, a Kalocsai Szent István templom igazgatója celebrálta, aki arról is szólt, hogy az idősebbek feladata az ifjú vadászokkal megismertetni a hagyományokat.

A vadásznapon kitüntettek:

Vadászkamara Aranyérme

dr. Szigethy Béla, a megyei vadászszövetség ügyvezető fővédnöke, a megyei vadászkamara sportvadász alelnöke, a Helvécia-Köncsög Vadásztársaság elnöke

Magyar Vadászatért Érdemérem

Dr. Horváth György, a Bács-Kiskun megyei szövetség EB és a Jánoshalmi Vt. elnöke

Vt. tagja, **Holka István**, a Mélykúti Csergező Pál Vadásztársaság tagja, **Dr. Juhász Imre**, a Soltvadkerti Kossuth Vadásztársaság tagja, **Kiss Imre**, a Sükösd Kékhegyi Vadásztársaság tagja, **Kiss Sándor**, a Pálmonostori Monostor Vadásztársaság elnöke, **Nagy Miklós**, a Szalkszentmártoni Petőfi Vadásztársaság tagja, **Nagy Sándor**, a Kiskunfélegyházi Petőfi Vadásztársaság tagja, **Ruff József**, a Nemesnádudvari Nimród Vadásztársaság vadász mestere, **Zórity Mátyás**, a Vaskúti Kossuth Vadásztársaság elnöke.

Hubertus Kereszt ezüst fokozat

Hídvégi Attila, a Bácsbokod-Bácsborsód Egyesült Vadászegylet alapító tagja, **Krácz László**, a Fajszi Miske Egyesült Vadásztársaság tagja, **Koch Sebestyén**, a Nemesnádudvari Nimród Vadásztársaság gazdasági felelőse.

Gróf Nádasdy Ferenc Emlékplakett

Bajai Szakszervezeti Vadásztársaság

Természetvédők és vadászok közösen ünnepeltek

Huszonkettedik alkalommal, de a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóságával közösen először rendezett szeptember 8-án megyei vadásznapot a Békés megyei vadászszövetség és a Vadászkamara a nemzeti park Dévaványa-Réhelyi Látogatóközpontjában.

Az egész napos rendezvény védnöke, Erdős Norbert kormány megbízott, országgyűlési képviselő beszédében kiemelte, hogy Kardoskúton, Szabadkígyóson és Dévaványán foglalkozik vadgazdálkodással a nemzeti park. Emlékeztetett: országosan csökken az apróvadász területek nagysága, ám mindenképpen meg kell őrizni Békés megye bástyajellegét ezen a területen. Dr. Bognár Lajos, a Vidékfejlesztési Minisztérium helyettes államtitkára azt fejtegette, hogy a vadgazdálkodás ma már elképzelhetetlen a természetvédelemmel való együttműködés nélkül. Pechtol János, az OMVK főtitkára és az OMVV ügyvezető elnöke megjegyezte, hogy a szárazság Békés megyében

is tönkretette az apróvad-szaporulatot, míg a nagyvadász földterületeknél majd vadkár sújtja a gazdálkodókat. Jakab István, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Országos Szövetsége elnöke, az Országgyűlés alelnöke arról beszélt, hogy csak együttgondolkodva, együttműködve lehet a nemzetgazdasághoz jelentős mértékben hozzájáruló vadgazdálkodás és a természetvédelem problémáit megoldani. Dr. Csoma Antal, a megyei vadászszövetség és vadászkamara elnöke hangsúlyozta, hogy az ország egyik legértékesebb vadállománya az apróvadászban, fácánban és mezei nyúlban, valamint őzben kiemelten gazdag, félmillió hektár vadászterülettel rendelkező, mindössze 4 százalékból erdősítt Békés megyében található. Emlékeztetett: riasztó mértékben nő a vaddisznók száma. A rendezvényen Zuberecz Tibor megyei fővadász és kamarai elnökhelyettes levezetésével húsz új vadász tett fogadalmat. Emléktáblát is avattak: leleplezték az idén elhunyt dr. Sterbetz István emlékművét.

A Békés megyei vadásznapon átadott kitüntetések:

Vadászkamara Aranyérme

Illin József, a Dévaványai Vadásztársaság elnöke

Magyar Vadászatért Érdemérem

Hankó József, az Újkígyósi Vadásztársaság tagja

Nimród Érem

dr. Szentkereszty Tamás, a szeghalmi Hunor Vadásztársaság tagja,

Dinya Elek, a gyomaendrődi Körösmenti Vadásztársaság tagja, **Gráf**

István, a békéscsabai Alföld Vadásztársaság tagja, **Hankó András**,

a békéscsabai Alföld Vadásztársaság tagja, **Gál Imre**, a mezőberényi

Mezőberényi Vadásztársaság tagja

Gróf Nádasdy Ferenc Emlékplakett

Dévaványai Vadásztársaság

Vázával ajándékozták meg a főtitkárt

Harmadik alkalommal rendezték meg Csongrádon a megyei vadásznapot szeptember 15-én. A megnyitón a vadászfiúknak szokatlan dicsérő szavakkal emlékezett meg a vadászokról Kiss-Rigó László megyéspüspök. Farkas Sándor köszöntője után Pechtol János beszédében az összefogást szorgalmazta, valamint a vadászszövetségbe való belépésre, a szervezetszerepre buzdította a jelenlévőket. A beszédek után a már szokásosnak mondható elismerések átadása következett. A díjátadót beárnyékolta, hogy **Kruzlicz János**, a Székkutasi Petőfi Vt. elnöke, a Magyar Vadászatért Érdemérem kitüntetését betegágyán még átvette az elismerést, de szeptember 14-én elhunyt. A jelenlévők főhajrával emlékeztek meg a megye vadászatának, vadgazdálkodásának meghatározó személyéről. Imár hagyományosnak mondható, hogy a 80. életévüket betöltő vadászok előtt emléklappal és kalapemeléssel tisztelegtek. Idén négyen

voltak: **Bódai Imre** – Hódmezővásárhelyi Szakszervezeti Vt., **Elek Péter** – Domaszéki Földtulajdonosok Széchenyi Zsigmond Vt., **Nagy János** – Hódmezővásárhelyi Előre Vt. és **dr. Polner Antal**, alanyi jogú vadász.

Magyar Vadászatért Érdemérem

Kasper Attila – Ópusztaszeri Vízügyi Vt. vadászmester, fővadász

Vadászkamara Aranyérme

Karikó József – a megyei vadászszövetség volt titkára

Nimród Érem

dr. Fekete Zoltán – Röskei Földtulajdonosi Vt., **Molnár Sándor** – Deszki Gazdák Vt.

A megyei vadászkamara Aranyérme

Gálfi István – Pankotai Agrár Zrt. fővadász, **Kasper Attila** – Ópusztaszeri Vízügyi Vt. fővadász, **Pongó Gyula** – Szentesi Új Barázda Vt. fővadász

A megyei vadászkamara Ezüstérme

Kopasz Ferenc – Ópusztaszeri Vízügyi Vt. hivatásos vadász

Hubertus Kereszt arany fokozat

Villányi Gábor – Hódmezővásárhelyi Előre Vt.

Hubertus Kereszt ezüst fokozat

Olasz Imre – Hódmezővásárhelyi Előre Vt., **Rácz Szabolcs** – Székkutasi Petőfi Vt., **Héjja János** – Székkutasi Petőfi Vt.

Hubertus Kereszt bronz fokozat

Szabó István – Csongrád-Bokros Vt., **Juhász Nagy László** – Székkutasi Petőfi Vt.

Gróf Nádasdy Ferenc Emlékplakett

HódAgró Zrt. Vt.

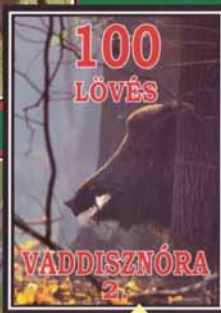
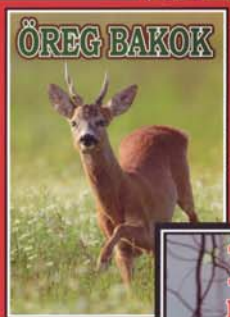
Seres Erzsébet porcelán emléktárgy

Tasnádi Gábor, **Nemes Nagy János**, **Kürtösi András**, **Elek Péter**, **Wéber János** és **Vári László**

Külön elismerésben és jutalomban részesült **Kasper Máté**, az idei országos szakmai verseny győztese. Végül, de nem utolsó sorban Hegyes Zoltán, a megyei vadászkamara elnöke méltatta **Pechtol János** munkáját, és egy vadászmotívumos vázát adott át neki ajándékkul. **Mészáros György**

FILMEK VADÁSZOKNAK! 2500 Ft/Db

ÚJ

ÚJ

További filmek:

Vaddisznó hajtások 1,2,3,4,5
Vadászévad 2006 - 2010

Vad és vadászat

Agancsosok

Dámbarcogás

Őzbak bírálata 1,2

Gímikák bírálata

Dámikák bírálata

Muflonkos bírálata

100 gímika

100 őzbak

Őznász

Őzbak csalsípra

Torz agancsú őzbakok

100 lövés vaddisznóra 1.

Megrendelhető:

blaumann@vadfotos.hu

www.vadfotos.hu

Tel.: 70/317-4106

70/360-6308

© Blaumann Ödön

AJÁNDÉK NAPTÁR AZ ELŐFIZETŐINKNEK!

A 2013. januári lapszámunk mellékleteként ajándékba kapják Hidvégi Béla neves vadászbarátunk ajándékát, egy 2013-as vadász-naptárt, melyet a keszthelyi és soproni múzeumok gyűjteményéről készült fotókból állítottunk össze.

Halálos baleset Püspökladány közelében

Életét vesztette az a férfi, akit szeptember 18-án este, egy lesvadászaton meglőtt egy helyi vadász a Püspökladányi Vt. területén. A megyei rendőr-főkapitányság foglalkozás körében elkövetett halált okozó veszélyeztetés vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt folytat eljárást. Az ügyben megkerestük Papp Zoltánt, az Országos Magyar Vadászkamara Hajdú-Bihar megyei területi szervezetének titkárát, aki arról tájékoztatott, hogy a vétkes – egyébként köztisztviselőként álló, több mint 30 éves múlttal rendelkező – vadász abban a reményben ment a Püspökladány külterületén található napraforgóföldhöz, hogy az éppen kombájnnal dolgozó betakarító munkások majd felzavarják az esetlegesen ott tanyázó vaddisznókat. A 47 éves püspökladányi áldozat éppen az aratást felügyelte, amikor a gondatlan vadász lelőtte. A helyszínre siető mentők majd egy óráig küzdöttek a férfi életéért, de nem tudták megmenteni. A Hajdú-Bihar megyei rendőr-főkapitányság sajtóosztályán elmondták: az 57 éves püspökladányi vadász elismerte tettét. A férfi érvényes fegyvertartási engedéllyel rendelkezett, a rendőrök a helyszínen lefoglalták golyós puskáját. A rendőrség szakértők bevonásával folytat eljárást.

-km

Két vadász öngyilkos lett Bács-Kiskunban

Mindkét eset szeptember második felében történt, a vadászok magaslesen vetettek véget életüknek. Hasonló eseményre nagyon régen nem volt példa a környéken, ezért most különösen megdöbbentő, hogy egymást követően ketten is fegyverükkel oltották ki a saját életüket. Az első öngyilkosság a jakabszállási erdőben történt, ahol egy 42 esztendőes kecskeméti férfi fejbe lőtte magát szeptember 22-én. Előtte szabályosan bejegyezte a beírókönyvbe, hogy mikor ment ki és melyik magaslesre, de miután túl sokáig nem jött vissza, a keresésére indultak. A másik öngyilkosság Kunpeszér határában történt szeptember 27-én. Itt egy 55 esztendőes helybéli vadász, aki búcsúlevelet is hagyott hátra, szíven lőtte magát. A Kecskeméti Hírhatár információi szerint az első öngyilkosság magánéleti, a második pedig egészségügyi problémák miatt történt. Egyik tragédia sem kapcsolódik a vadászathoz vagy a vadgazdálkodáshoz.

A felvétel illusztráció

Egykor vadász volt a lefülelt orrvadász

Egyebek mellett löfegyvert és löszert foglaltak le a rendőrök attól az egykori vadásztól, akit október 5-én fogtak el a Zala megyei Kiscsáford és Bezeréd között az erdőben.

A rabsícot két vadász vette észre, és megakarták állítani, ám ő elfutott. Sikertelenül utolérniük, és feltartóztatták a rendőrök kéréséig. Mint kiderült, egykori vadásztársukat érték tetten. Mivel a férfi a nála lévő .22-es kaliberű löfegyverre és hozzá való négy löszere engedéllyel nem rendelkezett, előállí-

tották. Kihallgatásán elmondta: vadmalacot akart löni, és bevallotta, hogy nem először rabsíckodott. A vadászánál lévő hangtompítóval és távcsővel felszerelt löfegyvert, a löszereket, egy metszőollót, egy kést, fenőácél és fegyverlámpát, valamint a házkutatás során talált további 205 darab .22-es löszert, fagyasztott vadhúst és a trófeákat a rendőrök lefoglalták. Az orrvadász ellen löfegyverrel és löszerevel való visszaélés miatt indult büntetőeljárás.

Tárgyalóasztalhoz ültek az ebtenyésztők

Budai Gyula parlamenti államtitkár kezdeményezésére egyeztető tárgyalást tartottak szeptember végén a magyar ebtenyésztő szervezetek képviselői a Vidékfejlesztési Minisztériumban. A megbeszélésen a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete részéről Korözs András és Hronyecz Judit, a Magyar Ebtenyésztő Szervezetek Szövetsége részéről Farkasháziné Folkmann Zsuzsa, a Nemzetközi Kinológiai Szövetség (FCI) részéről Jakkel Tamás magyar elnökségi tag, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állategészségügyi Igazgatósága képviselőjében Németh Csaba, valamint a Vidékfejlesztési Minisztérium több munkatársa vett részt. Az államtitkár kiemelte: a kormány elkötelezett a hazai ebtenyésztő szervezetek

ügyének megoldása mellett, amit mi sem bizonyít jobban, hogy alig egy hét leforgása alatt két egyeztetést is szervezett az ebtenyésztő szervezetek között.

A tárgyalások helyszíne a Vidékfejlesztési Minisztérium, a szakmai egyeztetések irányítását az agrártárca parlamenti államtitkára által kijelölt, minisztériumi szakemberek látják majd el. A magyar kutya-tenyésztésben az elmúlt tizenöt évben súlyos belviszály alakult ki, amelyet ez idáig sem jogalkotási eszközökkel, sem szankciókkal nem sikerült orvosolni. A Parlament júliusban csaknem egyéves haladékot adott az érintett szervezeteknek, hogy egy állami elismerésre alkalmas szervezetben működjenek együtt.

Tarolt a Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola

Csapatban a szegedi intézmény, egyéniben pedig annak tanulója, Vad Viktor nyerte a Gyulán szeptember 27-28-án megrendezett XXI. Országos Ifjúsági Vadászvetélkedőt. A megmérettetésnek idén a Békés Megyei Harruckern János Közoktatási Intézmény adott otthont. A versenyen 9 vadász-erdészképzést folytató szakközépiskola csapatai vettek részt, a 27 induló közül 4 volt lány. A hagyományos vadászvetélkedőre az ország neves vadásziskoláiból érkező versenyzők különböző elméleti és gyakorlati feladatok során mérték össze tudásukat. Írásban szakmai elméleti és vadászetikai totót töltöttek ki, majd madárröp-, állathang-, nyomkép- és vadászati kürtjelek felismerése következett. Az ebéd után növény-, mag- és állatfelismeréssel folytatódott a verseny, majd a gyakorlati feladatokban – trófeaminősítés, távolságbecslés, lácacsapda-élesztés, céllövészet, fegyver-összeszerelés és koronglövészet – mérettettek meg az ifjú vadászok.

Eredmények:

Egyéni:

1. **Vad Viktor** – 188,5 pont (Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola, Szeged)
2. **Panyor Diána** – 187,0 pont (Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola, Szeged)

Foto: Kiss András

Balról jobbra: Vad Viktor, Panyor Diána, Szabó Máté

3. **Szabó Máté** – 178,5 pont (Vadas Jenő Szakközépiskola Mátrafüred)
Csapat:

1. **Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola**, Szeged (549,0 pont) – Vad Viktor, Panyor Diána, Török Timea. Felkészítő tanárok: Kiss András, Juszku István
2. **Vadas Jenő Szakközépiskola**, Mátrafüred (528,5 pont), felkészítő tanárok: Karsai Henrik, Budai Péter
3. **Roth Gyula Erdészeti Szakközépiskola**, Sopron (508,0 pont), felkészítő tanár: Samu László

Családi vadásztalálkozó Petőfiszálláson

Immár harmadik alkalommal rendeztek Petőfiszálláson családi vadásztalálkozót szeptember 15-én, amelyre a pálmonostori Monostor, a kiskunfélegyházi Róna, Petőfi és Kunság, a bugaci Aranykalász és a petőfiszállási Róna Vadásztársaság tagjai jöttek el családostól. A vadászok reggel 8 órakor találkoztak Szentkúton, hogy a főzéssel kapcsolatos teendőket megbeszéljék, majd minden társaság elfoglalta a helyét. A program 11 órakor Hubertus-misével folytatódott. Érdeklőség volt, hogy a ravatalon egy Barnabás atya által elejtett bak feküdt, amelyet a pap Kovács Gábor hivatásos vadász kíséretében zsákmányolt aznap reggel a petőfiszállási Róna Vadásztársaság területén. A mise után ebéd következett, majd kötetlen beszélgetéssel folytatódott a nap. A találkozón sokan vettek részt, remélhetőleg jövőre legalább ugyanennyien találkozunk újra.

Bense Renáta

DIANA Vadász-Felnőttképző Alapítványi Szakképző Iskola

OKJ-s képzéseink:

- fegyverműszerész nappali tagozat; államilag támogatott (16-23 éves korig)
- vadgazdálkodási technológus (2 év)
- vadász-vadtenyésztő szakképesítés (1,5 év)
- vadász-vadtenyésztő szakképesítés és érettségire való felkészítés (3 év)
- vadgazdálkodási technikus (1 vagy 2 év)
- fegyverműszerész (1 év)
- vadászpuskaműves szakképesítés (1 év)
- vadászpuskaműves mesterképzés (1 év)
- természet- és környezetvédelmi technikus (2 év)
- halászlát, haltenyésztő (1 év)
- lovasúta-vezető szakképesítés (1 év)
- lőtartó és -tenyésztő szakképesítés (1 év)
- belovagló szakképesítés (1 év)
- vízkútfúró (1 év)
- erdésztechnikus (2 év)
- erdészeti szakmunkás (motorfűrészelő, fakitermelő)
- aranykalászos gazda szakképesítés
- méhészlát (1 év)
- panziós, falusi vendéglátó (1 év)

Államilag akkreditált képzéseink:

- vadászati preparátor (1 év)
- vadászvezető (1 hét)

Érdeklődni:
6640 Csongrád, Jókai Mór u. 14.
Tel.: 06-63/483-790, 06-30/437-0923,
06-30/857-4245
e-mail: titkarsag@dianaszi.hu
www.dianaszi.hu

**Nyilvántartásba
vételi szám:**
00199-2009

Állami vadászvizsgára felkészítő tanfolyam terepi gyakorlattal?

Keresse a **HUBERTUS**
VADÁSZISKOLÁT

További információ a honlapunkon! tel.: [+36-28] 610-975
www.hubertusvadasziskola.hu • www.hubertus.com

ELADÓ muflon, dám, szikaszarvas

Vaddisznó kant, kocát, süldőt vásárolnék
+36 30/58 24 602

www.vadasszunk.com

**VADÁSZATSZERVEZÉS
MAGYAROKNAK!**

Hazánkban rendezték az első Sörétes puska világbajnokságot

Magyarországot érte az a megtiszteltetés, hogy nálunk szervezték meg az IPSC Shotgun World Championship 2012 elnevezésű megmérettetést, amelynek Debrecen adott otthont. A versenyre 32 ország 470 versenyzője érkezett, köztük olyan nevekkel, mint Jerry Miculek, Dirk Frey, Vaclav Vinduska, de természetesen a magyar Puskás Géza és Csefkó Pál is az indulók közt volt. A verseny méreteiből fakadóan nem fért volna el az eredeti területen, így némiképp kibővítették a löteret, amelyen így 30 pálya képes egy időben fogadni a versenyzőket. A hazai versenyzők nem csak a pályaépítés és bírászkodás terén tettek ki magukért, de többek eredménye megállja a helyét a világ bármely pontján, így tehát büszkéek lehetünk Salamon Tímeára, aki Open Lady negyedik lett, Puskás Gézára, aki Modified divízióban a kilencedik helyet szerezte meg, Várnai Gáborra, aki Modified Senior ötödikként végzett, illetve Csefkó Pálra, aki Openben a super seniorok közt a hatodik helyet tudhatja magáénak.

gunmagazin.com

Kápolnaavatás Tamásiban

Szeptember 22-én hármas ünnep volt Tamásiban. Megelégedhetett a lélek, a szem és a száj egyszerre a kiállított trófeák szépségével és sokaságával, a tájba ékszerdobozként illeszkedő, új Szent Hubertus kápolna látványával, az elhangzott beszédek és népdalok lelki tartalmával, valamint a vadfőző verseny ételeinek különleges ízeivel. A városhoz közeli miklósvári pihenőtér és közvetlen környéke egyszerre adott otthont az idei bőgés idején a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. területén esett szarvasagancsok seregszemléjének, a napokban elkészült Szent Hubertus fakápolna avatásának, valamint a már megszokott módon ősszel megrendezésre kerülő Trófea Vadételek Országos Versenyének.

Az új kápolna a Gyulaj Zrt. közjóléti beruházásaként, saját forrásból, a saját dol-

FOTO: Antli István

gozók kivitelezésében és összefogásával az erdőgazdaság munkatársa, Gál László erdőmérnök tervei alapján, többségében saját anyagból épült meg.

Kovács Tamás, Gyulaj Zrt.

Hagyományteremtő trófea-bemutató Alsóperén

Első alkalommal rendeztek szarvasagancsmustrát a HM VERGA Zrt.-nél Alsóperén, október 3-án. Az eseményt kizárólag saját munkatársaik részére tartották, ugyanakkor egy szakmai nappal is összekötötték a szervezők. A mustrára meghívták Füle Szilveszter Zala megyei nyugdíjas trófeabíráját, akinek a kezei között több évtized alatt több mint százezer agancs fordult meg. Tengerdi Győző vezérigazgató elmondta: rendkívül hasznosan és tanulságosan telt a nap. Szeptemberben 67 bika esett a területükön, ebből 58-at tudtak bemutatni. A VERGA-nál az idei szeptemberi átlagsúly 5,43 kilogramm volt, ami az előző évinél valamivel jobb. Az érmesek aránya 44 százalék.

FOTO: Gáspár Gábor

Veszprémi Napló

Készítsünk hasznos eszközöket, berendezéseket házilag, olcsón, akár hulladéknak tűnő dolgokból is

Sózók minden növényevőnek

A növényevő állatok szervezetének is szüksége van sóra, amit nem mindig találnak meg elegendő mennyiségben az elfogyasztott növényekben, s nem mindenhol vannak sós talajfoltok, ahonnan természetes úton fel tudják azt venni. Nem csak a nagyvad, de a nyúl is igényli a sót, ám erről a legtöbb apróvad területen nem csak hogy nem gondoskodik – többnyire nem is tudnak róla.

A só kijuttatására számtalan lehetőség van a gondos vadgazdának. A legegyszerűbb a bányászott kősó kirakása (ez például az erdélyi Parajdon vásárolható), mindössze alkalmas helyen kell elhelyezni, ahol a vad hozzáfér. Tömörségénél fogva az eső minimálisan tudja csak a felületi rétegeket koptatni, így akár évekig is kitartanak a nagyobb darabok. Vaddisznónak a dagonyába bedobva is hatásos csalogatószer, az úgysem közvetlenül a sót, hanem a sós földet turkálja, fogyasztja. A préselt sötömbök már korántsem ilyen esőállóak, ezért vagy tető alá rakva célszerű kihelyezni, vagy a sót tartó keretet kell úgy kialakítani, hogy a lefolyó sólét is fel tudja venni a vad. Vannak helyek, ahol az erdei „gyűjtőgetők” miatt nem praktikus a sötömb vagy a nagyobb darab kősó, ide vagy összetörve, vagy szemcsés alakban érdemes kirakni a vadnak. Az is jó megoldás, ha a darált sót agyaggal gyúrák össze, így az illetéktelenek számára használhatatlanná válik. Mindezek mellett jobb inkább takarásban, a sűrűben elrejtetni, hiszen sózónál, etetőnél amúgy sem illik vadászni.

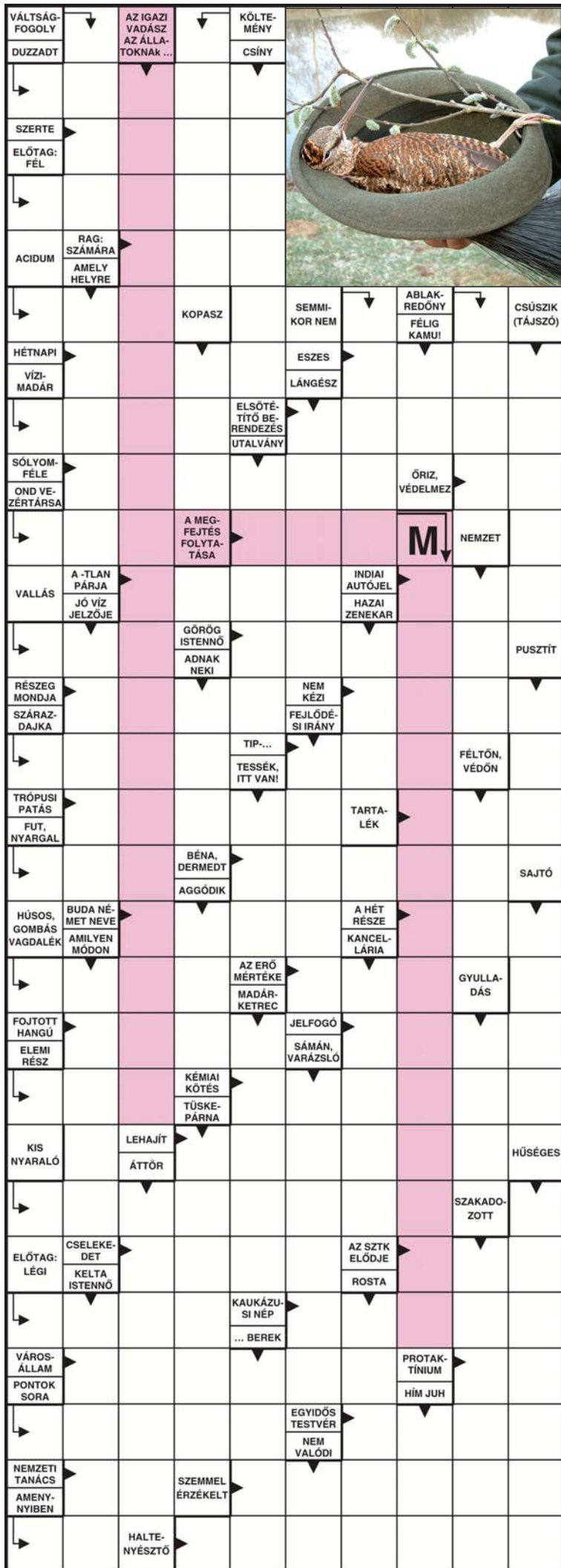

A legegyszerűbb sózó a földbe leásott kérges farúd (ilyeneket célszerű a nyulaknak is kirakni minél több helyre a területen), amelynek felső végét meghasítva, bele lehet szorítani a sót, szükség esetén dróttal fent össze is lehet húzni, de ilyenkor vigyázni kell arra, hogy kiálló, hegyes drótvégék ne maradjanak! Hátránya, hogy a disznók előbb-utóbb kitúrják, vagy nekidörgölözve kidöntik. A legbiztosabb, amit nem tudnak mozdítani, a térdmagasságban elvágott, lehetőleg lábon száradt fa, amelybe motorfűrészszel bele kell vágni a sötömb méreténél nagyobb tartót úgy, hogy a sólé végig tudjon csurogni az oldalán. Betonból is lehet önteni „túrásbiztos” sózót, a deszkából készült sóládákat viszont olyan magasságban érdemes rögzíteni, ahová a disznó már nem ér fel. Ahol csak darált sóval tudnak etetni, ott a farönk tetejét sakktáblaszerűen érdemes legalább 10 centi mélyen befűrészelni, s oda beleönteni a sót. A variációk száma végtelen, csak egy rossz megoldás van: ha üres a sózó...

SE

Felhívás!

Várjuk kedves olvasóink – a gyakorlatban már kipróbált – hasznos ötleteit olyan vadászfelszerelések előállításához, amit házilag is el lehet készíteni. Legfeljebb fél gépelt oldal terjedelemtől írást várunk, fotókkal illusztrálva (.jpg vagy .tif formátumban).

Bírálat

Alapossan nézze meg a két képet, majd bírálja el a szarvas és a dák agancsát az alábbi szempontok szerint: a vad kora, kímélendő vagy löhető, illetve az agancs fejlődőképes, nem kívánatos alakulása, érett, vagy visszarakott.

Megfejtését 2012. november 7-ig várjuk szerkesztőségünk címére vagy a jatek@vadaszlap.hu e-mail címre. (E-mailben elküldött megfejtések esetén, kérjük a levélben írja meg címét is!) A helyes megfejtők között Magyar VADÁSZLAP PDF-Archívum csomagot sorsolunk ki.

FOTÓK: Somfalvi Ervin

Gyerekjáték

Színezd ki a képet úgy, hogy csak azokat a részeket fessd be kézzel, ahol pöttyöt látsz! Kik ők?

Találós kérdések:

Elöl állat, hátul kártya,
s puskával az erdőt járja.

Ha rám nézel, visszanezek,
ha rám nevelsz, kinevetlek.
Tiszta, igaz és hű vagyok,
kedvéért én nem hazudok.

Érdekességek az állatvilágból

Elgondolkoztál valaha azon, hogy mit találnál az állati Guinness rekordok könyvében, ha fellapoznád az „Emlősök” címszónál? Most megtudhatod, melyik állat a legkisebb, a legnagyobb, a leggyorsabb, a leglassabb, a legkoszabb!

A föld legkisebb emlőse:

dongódenevér (*Craseonycteris thonglongyai*)

Nevét méretéről kapta: testhossza 29-33 milliméter, amihez 22-26 milliméteres szárnyak csatlakoznak, testtömege pedig 1,5-3 gramm között mozog. Akkora, mint egy nagyobb poszméh. Feltehetően ez az állat a létező legkisebb emlősfaj. Megtalálható Délkelet-Ázsiában, Mianmar Mon államában és Thaiföld Kancsanaburi tartományában. Élőhelyén víz közeli mészkőbúvásokhoz kötődik, mivel barlangokban alszik. Legfeljebb 500 méteres tengerszint feletti magasságig fordul elő.

A föld legnagyobb emlőse:

kék bálna vagy óriás bálna (*Balaenoptera musculus*)

Alighanem a valaha élt legnagyobb testű állat a világon. Hossza a 30 métert, tömege pedig a 140 tonnát is meghaladhatja. Torka igen szűk, ezért csak kisebb állatokat tud lenyelni. Fő eledele a plankton. Nincs foga, helyette a szájpaddlásáról eredő több száz szilával szűri ki a tengervízből a plankton. Ezek a szilák egy méter hosszúak és bő fél méter szélesek. Egy 25 méter hosszú kék bálna súlya megegyezik 30 elefántéval vagy 150 szarvasmarháéval. Szélcsendes időben páraoszlopa 7 méter magasra lövell, és 4-5 másodpercig látható. Vándorlaskor 15 kilométert tesz meg óránként, de gyors meneküléskor óriási testével 37 km/h sebességre is képes. A kék bálna akár 80 évig is élélhet. Elszórtan az óceánokban, elsősorban az északi- és déli-sarki vizekben található meg. A 20. század elején még nagy számban élt a világ minden óceánjában, azonban a bálnavadászatok kritikusan megcsappantották az állományukat.

A föld legnagyobb szárazföldi emlőse: **afrikai elefánt** (*Loxodonta africana*)

Testhossza farkával együtt 8 méter hosszú. A bikák magassága elérheti akár a 3 métert is, tömegük pedig 6 tonna is lehet, a tehenek valamivel kisebbek, átlagosan „csupán” 4 tonnásak. Az afrikai elefánt korábban a Szaharától délre egész Afrikában élt, manapság elterjedése elsősorban a nemzeti parkokra és egyéb védett területekre korlátozódik. Két alfaját különböztetik meg: a *Loxodonta africana* erdős és füves szavannákon, félsivatagos területeken egyaránt előfordul, míg a kisebb termetű *Loxodonta africana cyclotis* alfaj Nyugat- és Közép-Afrika esőerdeiben él.

A föld leggyorsabb emlőse:

gepárd (*Acinonyx jubatus*)

Arról híres, hogy gyorsaságát kihasználva ejti el zsákmányát, rövid távon akár a 110 km/órás sebességgel is tud futni. Mellkasa domború, míg a hasa mélyen behúzott. Kis feje, rövid orra és magasan ülő szemei, kis kerek fülei és a maximális oxigénbevitelhez nagy orrlyukai vannak. Az orra két oldalán fekete, könnycepszerű minta húzódik lefelé a szemétől a szája sarkáig. A kifejlett állatok súlya 40-65 kilogramm között mozog, testhossza 112-135 centiméter, míg farka elérheti a 84 centimétert is. Vadon élő gepárdok elsősorban Afrikában találhatók. A gepárdok a nyílt területeket, például a félsivatagot, a szavannát és a bozótos síkságokat kedvelik.

A föld leglassúbb emlőse: **lajhár** (*Folivora*)

Fán élő, kizárólag levelekkel táplálkozó állatok. Napi 9-10 órát alszanak, és amikor ébren vannak, fejjel lefelé kapaszkodva haladnak az ágakon, alig 400 métert téve meg óránként. A földre hetente egyszer másznak le, akkor is üríteni. Testhőmérsékletük szokatlanul alacsony az emlősök körében (30-34 °C aktív életmód során, és még alacsonyabb alvás közben). Gyomrukban baktériumok segítik a levelek emésztését, és a táplálék akár egy

hónapot is elidőzhet a lajhárok emésztőrendszerében. A lajhárok szőrébe beletelepszik egy algafajta, amely barna a száraz évszakban és zöld az esős évszakban, így beleolvad a környező mohába és lombokba. A lajhárok Közép- és Dél-Amerika erdőiben él. Két családot különböztetünk meg, a háromujjú és a kétujjú lajhárféléket.

A föld legértelmesebb emlősei: közönséges csimpánz (*Pan troglodytes*)

A közönséges csimpánzok kizárólag Afrikában honosak. Korábban elsősorban az egyenlítői erdőkben éltek, de a fakitermelés miatt mára kiszorultak a másodlagos (levágott, majd visszavadult), valamint a mocsár-, illetve bambuszerdőkbe is. Mindenevők, bár táplálékukat elsősorban gyümölcsök, levelek, rügyek alkotják, állati eredetű táplálékot (rovarokat, férgeket és kisebb emlősöket) is fogyasztanak. A kisebb termetű emberszabásúak közé tartoznak: a hímek 170, a nőstények 130 centiméteresek, a hímek 50-60, a nőstények 40-50 kilósak. Csapatokban élnek,

amelyeknek létszáma hattól akár hatvan majomig is terjedhet. Az anyák mindig együtt maradnak kölykeikkel, és a baráti viszonyban álló hímek (az egyes hímek többnyire néhány fős „baráti társaságok” tagjai) is többnyire együtt vándorolnak. Napközben többször újra összeállnak.

Palackorrú delfin (*Tursiops truncatus*)

A delfin a fogascetek közé tartozó egyes vízi emlősalatok összefoglaló neve. Halakkal táplálkoznak. Különleges képességük, hogy a visszhang alapján tájékozódnak. Körülbelül 40 fős csoportokban élnek, amelyeket iskoláknak neveznek. A tagok jól ismerik egymást, és közösen, jól összehangoltan vadásznak. A delfin nagy frekvenciájú hangja számunkra ugyan nem érzékelhető, de mégis nagy erejű. Olyannyira, hogy a zsákmányállatokat olykor meg is bénítják, ezzel is megkönnyítve megszerzésüket. Társas lények, szívesen játszanak az emberrel is, ezért a legnépszerűbb állatok közé tartoznak. Ugyanakkor ragadozók, és egymás közti érintkezéseikből sem hiányzik az agresszió, sőt a gyilkosság. Ritkán előfordul, hogy az embert is megtámadják. A palackorrú delfinekről megállapították, hogy „neveket” használnak bemutatkozásra, és egymás azonosítására: víz alatti füttyjeleikben mindegyikük egy-egy egyéni, jellegzetes sorozatot használ, és egymáshoz is ilyen jelekkel szólnak. Folytak kísérletek a delfin és az ember közti kétirányú kommunikáció fordítógéppel való megvalósítására.

Mézgás éger (*Alnus glutinosa*)

Egész Európában megtalálható, a hegyvidéki patakok, síksági láperdők gyakori fafaja. Az ágakhoz nyéllel kapcsolódó vörösbarna rügyeiről könnyen felismerhető. A bő vízellátottságú, oxigénben és tápanyagban dús talajokat kedveli. A fiatalkori árnyalást elűri, de később erősen fényigényes. Kérge fiatalon vékony, majd idővel kicserepesedik. Levelének csúcsa legtöbbször kicsipett, visszás tojásdad alakú, kétszeresen szeldelt szélű. Virága a mogoróféához hasonlóan lecsüngő barkavirágzat, színe a virágzás előtt barnászörös, a virágzáskor sárga. Termése kisméretű áltoboz. A frissen kivágott fa színe fehér, amely a levegőn narancsvörösre oxidálódik. Levegőn gyorsan romlik, víz alatt viszont igen sokáig megőrzi tartósságát. Elsősorban a papír- és ceruzaipar, valamint a furnéripar hasznosítja. Tuskóról való sarjazó képessége az összes hazai fát felülmúlja.

Támad a sötétség!

- Gen1+, fejlett elektronika, akár 270 m hatótáv*
- széleken is éles, kontrasztos kép
- a kiegészítő fényvetők jelentősen megnövelik a hatótávolságot

*(gyári adat, ami a környezeti fényviszonyoktól függ)

A Yukon Exelonhoz a Yukon fényvető most felárón!

**Yukon NV 5x60 Gen1
5000 Ft árelőny
amíg
a készlet
tart!**

Leitzhungaria

1071 Budapest, Damjanich u. 11-15.
(Ligetváros bevásárlóközpont)
Tel.: +36 1 485 0517
www.leitz-hungaria.hu

Kollath
Hunting Consultant
since 1989

AUSZTRÁLIA:

Vízi bivaly vadászat: **AUS\$ 10 400**
Banteng vadászat: **AUS\$ 13 000**
Krokodil csapdázás: **AUS\$ 7000**

NAMÍBIA:

Antilop szafari a jávor antilopok országában, szabadterületen

ZAMBIA:

Kaffer bika és fekete lóantilop csomag: **19 750 USD**

OROSZORSZÁG:

Téli jávorbika csomag
(motoros szánon): **6500 EUR-tól**
2013 Sikefajd, kísért vadászat: **1500 EUR**
Marco Polo csomag: **7500 EUR-tól**
Maral, ibex, szibériai őzbak csomag:
4500 EUR-tól

KANADA:

Jávorbika csomagok: **3995 USD-től**
Rozmár vadászat: **8500 USD**

GRÖNLAND:

Pézsmatulok tavaszi vadászat: **3400 EUR**
Pézsmatulok + karibúcsomag: **6080 EUR**

SPANYOLORSZÁG:

Spanyol ibex csomag: **4000 EUR**

Kollath, skype: kotorikerti,
+36-30/921-1562
kotorikerti@gmail.com

DIANA SIÓFOK VADÁSZBOLT

Tel.: 06-30/936-6066, 06-84/312-352
e-mail: diana1@enternet.hu
8600 Siófok, Szent László u. 39.

Blaser ruházat

ORYX

VADÁSZBOLT és FEGYVERJAVÍTÓ

8000 SZFVÁR, SEREGÉLYESI ÚT 86. TEL./FAX: 22 504-835
MOBIL: 30 9474-295, 20 9345-134 WWW.ORYXFEGYVER.HU

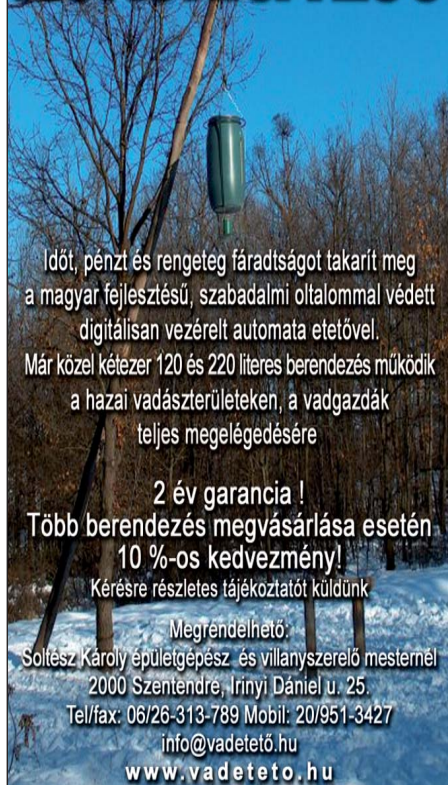
online katalógus a webápolón

RECKNAGEL
távcsőszerelekek és
alkatrészek kizárólagos
forgalmazója

Csőcsere,
kalibermódosítás
Lothar Walther csővel
Teljeskörű fegyverjavítás
Betétcsövek: .22lr-től .45Blaser-ig

KUKORICA-ESŐ

Időt, pénzt és rengeteg fáradságot takarít meg a magyar fejlesztésű, szabadalmi oltalommal védett digitálisan vezérelt automata etetővel. Már közel kétezer 120 és 220 literes berendezés működik a hazai vadászterületeken, a vadgazdák teljes megelégedésére

2 év garancia!
Több berendezés megvásárlása esetén 10 %-os kedvezmény!
Kérésre részletes tájékoztatást küldünk

Megrendelhető:
Soltész Károly épületgépész és villanyszerelő mesternél
2000 Szentendre, Irinyi Dániel u. 25.
Tel/fax: 06/26-313-789 Mobil: 20/951-3427
info@vadeteto.hu
www.vadeteto.hu

Stefán Vadászcentrum

Szekszárd, Kossuth L. u. 32.
T: 74/ 510-995 Fax: 74/ 510-996

Nyitva tartás:
H-P: 8-17-ig
Sz: 9-12-ig

VADÁSZBOLT:

- vadászfegyverek
- maroklófegyverek
- gáz- és riasztófegyverek
- légfegyverek
- vadászati felszerelés
- vadászruházat

FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY:

- javítás
- távcsőszerelem
- belövés
- barnítás
- fegyvervizsgáztatás

FÖLDALATTI LŐFOLYOSÓ TEREPLŐTÉR

Kiemelten foglalkozunk
Blaser vadászfegyverekkel,
Schmidt & Bender, **Zeiss** távcsövekkel,
Blaser CDP, és **Norma** lőszerrel.

Amikor a kor is számít

Ismét eljött a nyúl vadászat ideje, s – bár a „tarlónyúl újkrumplival” nevű klasszikus rabsic-recept ideje rég elmúlt – a terítéken ilyenkor még a jól megkülönböztethető fiatal nyulakból az alábbi kiváló étékfogás készíthető. *(Az öregeket hagyjuk meg tárkonyos ragunak és pácban puhított vadasnak.)*

Aki hozzájut, ugyanezt elkövelheti üregi nyulból is, ám bár ott a hozzávalók közül a nyúlcombok számát legalább kettővel szorozzuk meg. Utóbbiból talán egyszerűbb, mint mezőn futkározó rokonából, hiszen hol van ma már olyan társaság, ahol egyszerre 8 nyúlcomb kapható kompetenciába? Na de ha jó a társaság, mi lehetne az akadálya annak, hogy több vadász összeadja járandóságát egy jó hangulatú, együtt elköltött vacsora érdekében? Így szegény tapsifüleseknek a közös vadászon befejezett élete nem múlik el nyomtalanul, emlékük többszörösen felidéződik a tányéron átlényegült testük élvezete által. S most még a teríték utólagos „elkoccintásának” sincs akadálya, hisz ritka az a felelőtlen vadász, aki a közös vacsorára autóval, de sofőr nélkül érkezik...

-som

Párolt nyúlcomb narancssal

Hozzávalók:

8 db vadnyúlcomb
6 dkg vaj
2 dl fehérbor
2 db narancs
1 db mandarin
5 dkg liszt
só
őrölt bors
barnamártás
friss citromfű vagy mentalevelek
édes körte vagy szilvabefőtt

Elkészítés:

A narancsok levét kinyomjuk, a mandarint megtisztítjuk és cikkekre szedjük. A combokat megmossuk, sóval és borssal fűszerezzük.

A vadnyúlcombokat lisztbe mártjuk és felforrósított vajon elősütjük. Aláöntjük a fehérbort és kevés barnamártást, fedővel lefedjük és lassú tűzön puhára pároljuk. Ha megpuhultak, rövid ideig pihentetjük és félbevágjuk. Közben félliternyi barnamártást összekeverünk a narancslével és jól felforraljuk.

Tálalás:

A nyúlcombokat tányérra rakjuk, ráöntjük a barnamártást, a többi külön mártásos csészében tálaljuk. A combokat a mandaringerezdekkel és a zöld fűszernövény leveleivel díszítjük. Köretként burgonyaropogóst adunk hozzá. Külön tálkában körte- vagy szilvabefőttet kínálunk mellé, és könnyű, száraz fehérborral koccintunk az elhunytakra és elejtőikre.

MEGFEJTÉSEK:

Wolpertinger

Őz (agancs), vaddisznó (agyar),
mezei nyúl (test), kakas (taréj),
szarka (bal melső láb),
varjú (szárny),
héja (jobb hátsó láb)

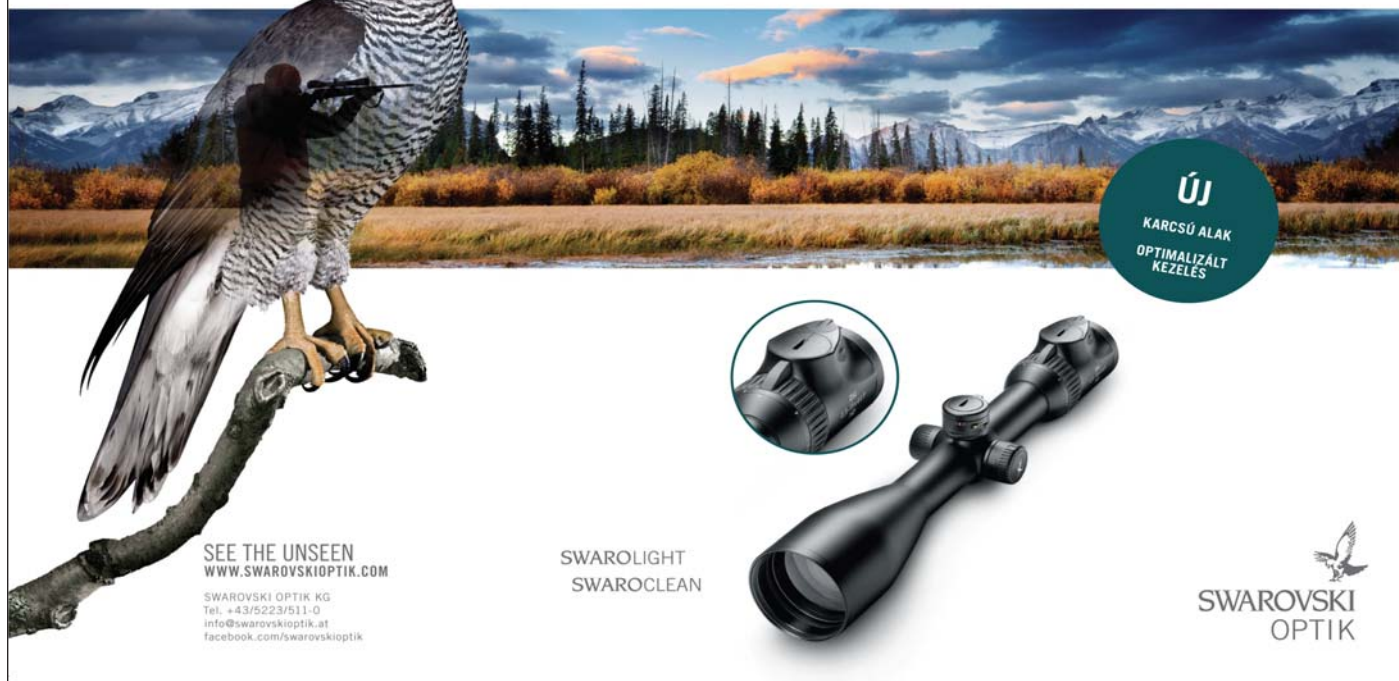
Találós kérdések

Elöl állat, hátul kártya,
s puskával az erdőt járja. (Vadász)

Ha rám nézel, visszanézel,
ha rám nevelsz, kinevetlek.
Tiszta, igaz és hű vagyok,
kedvedért én nem hazudok. (Tükör)

AMIKOR A MÁSODPERCEK SZÁMÍTANAK Z6 – 2. GENERÁCIÓ. AZ EREDETI TÖKÉLETESÍTVE

A Z6 céltávcsövek jól bevált főlényes optikai 6-szoros nagyítását egy karcsú design kialakításával és új funkciókkal egészítettük ki: a ballisztikai és parallaxis tornyok mindennapi használatához igazodó mechanizmusai optimalizálják a kezelést, és a megvilágított célkeresztet automatikusan kikapcsoló rendszerrel kiegészített SWAROLIGHT technológia növeli az elemek élettartamát.

SEE THE UNSEEN
WWW.SWAROVSKIOPTIK.COM

SWAROVSKI OPTIK KG
Tel.: +43/5223/511-0
info@swarovskioptik.at
facebook.com/swarovskioptik

SWAROLIGHT
SWAROCLEAN

ÚJ
KARCSÚ ALAK
OPTIMALIZÁLT
KEZELÉS

SWAROVSKI
OPTIK

Ficsor Autóház Kft.
1106 Budapest, Fehér út 7. • H-P: 8:00-18:00, Sz: 9:00-13:00
Tel.: 06 1 260 11 22 • Fax: 06 1 262 66 10
E-mail: terepgumi@ficsor.hu • Web: www.ficsor.hu

**Vadásztól
Vadászoknak!**

**TEREKGUMIK
ÓRIÁSI KEDVEZMÉNNYEL!**

2 olasz terepgumi-specialista
gyár kizárólagos forgalmazójától
Ahol eddig el-
akadtatok, ott
most nem
fogtok!

Simex Minta
Kaiman Terrain
BF Kobra
13,5 mm

Nehéz terepre - sárba, Magyarországon egyedülálló 17-20 mm mintamélység

Kougar Country Kobra Trac

NIGHT VISION SLOVENSKO S.R.O.

ÉJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEK SZAKKERESKEDELME EXPORT-IMPORT

ÉJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEINKET A LEGKEDVEZŐBB ÁRAKON
A LEGMAGASABB MŰSZAKI MINŐSÉGBEN FORGALMAZZUK.

Minőségi árak megdöbbentően alacsony árakon.
A világ legnagyobb gyártóival állunk közvetlen kapcsolatban a legnagyobb választékot kínálva.

Társaságunk a magyar NIGHT VISION HUNGARY.
Áraink a legversenyképesebbek.
Megrendeléseket azonnal teljesítjük.

MI FELKÉSZÜLTÜNK A VADÁSZATI IDÉNYRE!

**Választékunk
Közép-kelet Európában
is egyedülálló.**

www.nightvision.hu

Legyen résen!
Figyelje reklámjainkat és weblapunkat!

Cégünk választékát folyamatosan bővítjük.
Forgalmazunk legalább
230 féle éjellátó készüléket.

MINDEN INFRAIGÉNYT MEGOLDUNK

TAKÁCS LÁSZLÓ
cégezető

06 70 200 7132

14 éves éjellátó szakmai gyakorlattal, 6 éves tervezési és gyártási tapasztalattal rendelkezünk.
Éjellátók értékesítése nagy tételben is a világ bármely részére.

AKCIÓS ÁR

STIHL MS 211
99 900,-

AJÁNDÉK
PICCO DURO LÁNC!

Kemény munkára születtek

Ismerje meg a STIHL erejét!

A kertes házban élők jól tudják: ahogy beköszöntenek az őszi hónapok, a feladatok is megsokasodnak a ház körül. Mindig jól jön a segítség! A STIHL termékei kemény munkára születtek! Legyen szó kertápolásról, tűzifa-darabolásról, kerítés- vagy fészerezépről, biztos lehet benne, hogy a STIHL gépei könnyen megbirkóznak bármilyen kihívással!

Az akció időtartama:

2012. szeptember 1. – október 31.

STIHL MS 170-D
52 490,-

AKCIÓS ÁR

4x
Superbrands

ANDREAS STIHL KFT. 2051 Biatorbágy-Budapark, Paul Hartmann u. 4.
Telefon: (06-23) 418-054 · Fax: (06-23) 418-106
www.stihl.hu · E-mail: info@stihl.hu

→ **stihl.hu**

Látogasson el
megújult honlapunkra!

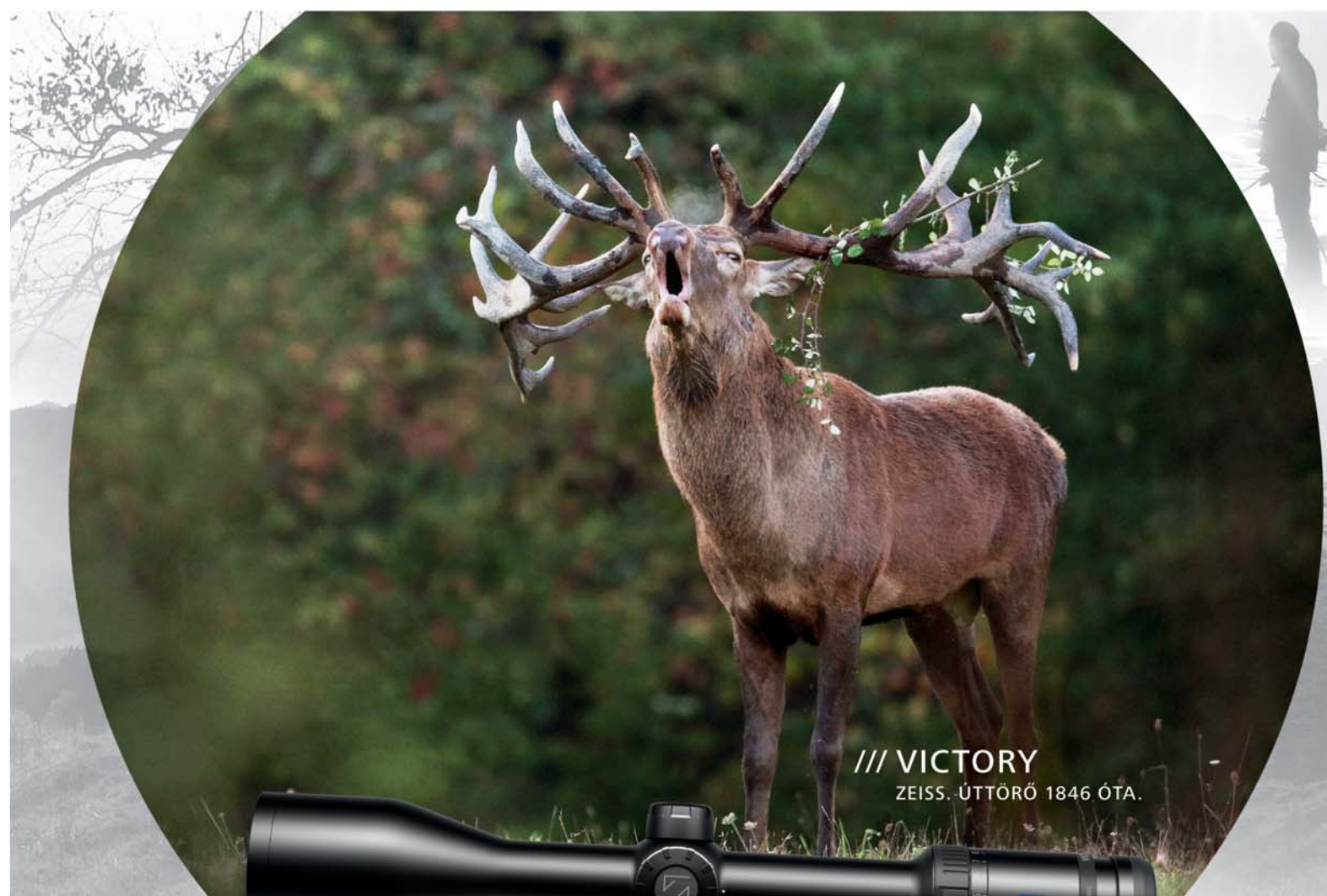
STIHL®

Élessége új mércét állít fel, Önnek pedig a tökéletes lövés lehetőségét adja meg.

A pillanat, amiért dolgozunk.

Látogassa meg új weboldalunkat:
zeiss.com/sportoptics

/// VICTORY
ZEISS. ÜTTÖRŐ 1846 ÓTA.

Az új VICTORY HT. A legélesebb képet adó céltávcső a Carl Zeiss-től.

Forradalmi újítások a céltávcsövek körében: az új VICTORY HT céltávcsövek fényáteresztő képessége 95% vagy annál magasabb. Az egyedi HT SCHOTT lencséknek köszönhetően a célzási pontosság növekszik, késő szürkületig is sikeresen vadászhatunk. A VICTORY HT céltávcső rendelkezik a legfinomabb megvilágított irányzójellel, minimális célfedéssel. A VICTORY HT céltávcső kezelése könnyű, pontos, formája kompakt.

www.zeiss.com/sportoptics

Nagykereskedelmi képviselő:
Blaser Magyarország Kft.
4025, Debrecen, Erzsébet u.48.
tel: 52/521-092
email: fogarasi.jagd@t-online.hu

60-as irányzójel

A rendkívül finom pont megvilágítását mi magunk kapcsolhatjuk be, illetve ki. Fényerőssége rendkívül intenzív, mely szabályozható minden egyes vadászati szituációhoz.

ZEISS

We make it visible.